

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. CSÜTÖRTÖK, március 22.

80. szám

Telefon: Kladohivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, kedd után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladohivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

Tavaszi gondok

A napfény ragyogó díszében tavasz sugárzik, de a szelek járásában a naptár szerint már megszűnt tél lélekezik. »Mint elüszött király országa széléről«, visszapillant a tél és a tavaszi hangulatot fagyosra babonazza dermesztő tekintete. Nincs már tél és nincs még tavasz. Ebben az interregnumban a nép megsokasodott gondokkal néz a holnap elé. A tavasz a jövő ígérete, de annak teljesüléséig a jelen súlyos problémáival kell megbirkóznunk. A jelen pedig: kifogyott fűtőanyag és üresen tátongó éléskamra. A természet feltámadásra készül, de az emberek nagy tömegei számára egyelőre csak az élelmezési nehézségek támadtak fel újult erővel, amelyben országos katasztrófa veszedelme morálilik. A boszniai, hercegovinai és dalmáciai inszéseknek megnyugvás-e, hogy kilábolnak a tél borzalmaiból, ha a tavasz előreláthatóval egyre ijesztőbb méreteket ölt az éhségük?

Hová lett a poézis dus aranyozása, amellyel a tavaszt valamikor ünneplő szavak rájárába foglaltuk? Hová lett a díthirambikus elfelejtkezés az élet prózájáról és a mámoros odaadás a kikelet költészetének, amely a mindennapi gondolatok rögeit derűs életörömök virágokertjévé varázsolja? Az idill drámává zordult, a lelkesedés töprengéssé csuklott össze és a hit tiszta kékiét kételkedés ólomszürke felhői takarják el. Gazdasági válság, munkanélküliség, éhínség dübörgő rimeibe hull vissza az eszme, érzés és fantázia minden tavaszi felemelkedése. Küzdelmeink strófáit tragikus egyességbe fűzi a nyomor refrénje. Mindenütt csüggedés, lemondás, igények körünyirbálása, kívánságok lefaragása, nagyotakaró tervek zuhanása.

A munkáért és kenyérért süvöltő kétségbeesés tud-e gyönyörködni ibolyában, gyöngyvirágban, orgonában, fák zöld lombjaiban, erdők és mezők fakadó szépségeiben? Az a gvmor, amely fűrészporból süvöltött kenyérral csalja meg önmagát, nem fogékony a tavasz ornamentikájára iránt. A hivatalos tavasz első napján megszázszorozódott hangsúllyal mennydörög fel a kérdés, hogy mi lesz az éhezőkkel? A kormány százötven millió dinárt fordít a passzív vidékek ellátására és a termékeny tartományokban a társadalom is megmozdult a borzalmas csapás enyhítésére. A parlamentben az ellenzék megkonditja a vészharangot és viharos jelenetek közt követeli, hogy az éhségtől sújtott nép hatékonyabb segítségben részesüljön. Lehet-e himnuszra felajzani a lantot olyan tavasz köszöntésére, amely a végzet döngő lépteivel közeledik milliónyi éhező felé?

A tavasz nemsokára kitör a tél utolsó próbálkozásainak ostromgyűrűjéből és megindul a föld lenyűgöző energiáinak áldott reneszánsza. Mikor kezdődik végre az emberi lélek újjászületése is, amely minden tudást, erőt és akaratot a munka és kenyér jogának megmentésére szólít és helyreállítja a viszonyoknak azt az egyensúlyát, amelynek hiánya miatt még a tavasz népszerűsége is csorbát szenved?

Éles románellenes támadás az amerikai parlamentben

Egy demokrata képviselő azt kívánja az amerikai kormánytól, hogy tiltsa le minden Romániának adandó kölcsönt

Newyorkból jelentik: Heller demokrata képviselő a parlamentben indítványt terjesztett elő, amelyben felszólítja Kellog külügyi államtitkárt, hogy tiltsa meg a newyorki piacon tervezett román kölcsön kibocsátását

és a Federal Reserve Banknak se en-

gedje meg, hogy Románia részére hitelt nyújtson. Az indítványt Heller képviselő többek közt a következő éles szavakkal indokolja:

— Románia a nemzetek között a pária szerepét tölti be.

Románia még egyetlen egyszer sem tartotta be szerződéseit, még ke-

vésbbé ígéreteit. Ennek az országnak van Európában a legközépkoribb kormányzata.

Az indítvány ezután idézi azokat az ígéreteket, amelyeket Románia a zsidókkal való jobb bánásmód tekintetében tett és ezzel szemben felsorolja a pogromok hosszú sorozatát.

Radics István tapsolt a pénzügyminiszternek

Az egész ellenzék élénk helyesléssel fogadta dr. Markovics Bogdán kijelentéseit a hercegovinai dohányterme és fejlesztéséről — A hadügyminiszter és Radics közbeszólásai — A miniszterelnök a királynál

Davidovics csütörtökre meghívót kapott az udvarhoz

Beogradból jelentik: Az általános politikai helyzetben nem állott be változás és úgy látszik, hogy a mostani helyzet aránylag stabilnak tekinthető. A parlament ülése szerdán meglehetősen nyugodt volt, bár az ülésen volt egy érdekes incidens: Radics István a hadügyminiszter választott próbálta közbeszóló sokkal megzavarni, de a hadügyminiszter energikus fellépésére elhallgatott.

Vukicszevics Velja miniszterelnök délelőtt tizenegy órától tizenkettőig audiencián volt a királynál. A miniszterelnök hír szerint referált Ófelségének a kormánynak arról a szándékáról, hogy a parlamentet husvét utánig elnapolja.

Davidovics Ljuba csütörtökre délelőtt meghívást kapott az udvarhoz audienciára. Davidovics audienciájának politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

A pénzügyi bizottság többségi tagjainak konferenciája

A pénzügyi bizottság többségi tagjai szerdán délelőtt konferenciát tartottak, amelyen különböző póttavaslatokat tárgyaltak le. Többek között elfogadták egy póttavaslatot, amely szerint miniszterek, képviselők és állami tisztviselők nem lehetnek részvénytársaságok és bankok igazgatóságai tagjai, sem pedig olyan intézményeké, amelyek felett az állam ellenőrzést gyakorol. Elfogadták Jovanovics Miloje demokrata póttavaslatát, amely szerint az összes filmeket a közoktatásügyi minisztérium cenzurázza.

Szó volt a konferencián egy olyan póttavaslatról, amely szerint az állam garantálna Beograd városnak egy újabb ötszázmillió dináros kölcsönt. A póttavaslatot elvben elfogadták, de a szövegezésről még megbeszélések lesznek. Kumandul Koszta beogradi polgármester és dr. Markovics Bogdán pénzügyminiszter között.

A kormány és az ellenzék között tárgyalások folytak Radics István inszektörvénytervezetéről, amelynek sürgőségét a kormány is magáévá tette, de a szociálpolitikai miniszter nem fogadja el a törvénytervezetet, miután ez kitolná magát a segítő akcióit. A törvénytervezetet tárgyaló parlamenti bizottság és a kormány között megegyezés jött létre,

hogy a törvénytervezetet nem fogják külön tárgyalni, hanem póttavaslatlalt fogják a törvényt módosítani. A póttavaslat a következő:

— Azt a százötven millió dináros hitelt, amelyet az élelmiszerhiányban szenvedőknek mint segélyt bocsátanak rendelkezésre és amelyet a tartományok között felosztottak, úgy kell felhasználni, hogy annak ötven százalékát közmunkákra lehet fordítani (ut, vízvezeték, ciszternák stb. építésére), ha az előmunkálatok elő vannak készítve, vagy elő lehet úgy készíteni, hogy a munkálatok azonnal megkezdhetők legyenek. Ezeket a munkákat a tartományi választmány saját rezsiájában végezteti, de megegyezésben az illető tartománynak azzal a bizottsággal, amelyet az inszektörvény második szakaszának hatodik bekezdése előir.

Az új házak adómentessége

A pénzügyminiszter a pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén magáévá tette az ellenzéknek azt a módosító indítványát, hogy az új épületek adómentességére vonatkozó szakasznál Beograddal egyenlő elbánás alá essenek, azok a városok, amelyeknek százezernél több lakosuk van. Ilyen módon Szubotican is az új épületek adómentessége tíz évvel tovább tart, mint az eddigi törvény szerint.

A parlament ülése

A parlament szerdai ülését tíz órakor nyitotta meg Agatonovics Raniszláv alelnök. Heesimovics Radics-párti tiltakozott az ellen, hogy az ülést egy órával később nyitották meg, mint kitűzve volt. A parlament három napi szabadságot engedélyezett Andrics Vlada agrárreform-miniszternek betegsége miatt.

Pucelj Iván határozati javaslatot nyújtott be a hadsereg élelemmel és takarmánnyal való ellátásáról szóló szabályrendelet módosításáról. Pucelj hivatkozott arra, hogy a hadügyminiszter megígérte, hogy a szlovéniai rekruták negyven százaléka Szlovéniában fog szolgálni és ezzel szemben csak tizenhat százalék maradt ott. A katonák hullal való ellátását rossznak mondotta Pucelj és különböző módosításokat javasolt az élelmezés terén. Bizalmát nyilvánította a hadügyminiszter iránt és azt a remé-

nyét fejezte ki, hogy a hadügyminiszter el fogja fogadni javaslatait.

Lázics Vojá hozzászólása után Hadzsics Szevčan tábornok hadügyminiszter választott Puceljnek és kijelentette, hogy rövid idővel ezélett a minisztérium állategészségügyi osztályfőnökét szentleutra küldte. Igaz, hogy bizonyos szabálytalanságokat állapítottak meg, de ezek nem mindenütt nagyobb jelentőségűek. Szabálytalanságok ott, ahol sok ember él együtt, mindig előfordulhatnak. Minden tisztet, akít rajtakapnak, hogy bármit is törvényellenesen csinál azonnal át fognak adni a bíróságnak.

Radics István: Ki kell ezt vizsgálni. Nem engedhető meg, hogy tolvajlások legyenek a hadseregben.

Radics István több ízben közbeszól, mire Hadzsics tábornok emelt hangon odakiáltotta Radicsnak:

— Engedje meg, Radics ur, hogy beszéljek. Azért jöttem ide, hogy erről a javaslatról beszéljek, nem pedig hogy önrel veszekedjem.

Hadzsics hadügyminiszter végül kijelentette, hogy Pucelj javaslatának sürgőségét nem fogadja el. A parlament elvetette a sürgőséget.

Rátértek ezután Szmolijan Barisa Radics-párti sürgőségi javaslatára. A javaslat arról szól, hogy a parlament utasítsa a pénzügyminisztert, hogy terjeszsen be a dohánymonopol-kihágásokról törvényjavaslatot, szüntessék meg az eddigi előírások érvényét, adjanak amnesztiát az eddigi elítélteknek és végül a hercegovinai dohánytermelőknek adják meg azt a kedvezményt, hogy saját termésü dohányukat saját szükségükre is felhasználhassák. Szmolijan hosszasan indokolta javaslatát és támadta a monopoligazgatóságot.

Radics István több ízben közbeszól. Agatonovics alelnök rendreutasította, mire Radics így szólt:

— Ha ön ezeket a dolgokat védi, akkor ön is bűnös.

Agatonovics alelnök: Én a Ház tekintélyét védem.

Pribicszevics Szvetozár: A törököket kellene idehozni.

Radics István: Kemal felakasztatott egy minisztert, aki megcsalta. Ezért kell nálunk is egy generális, hogy fel-

akassza ezt a kormányt. Ez volna radikális eljárás.

Markovics Bogdán pénzügyminiszter kijelentette, hogy elfogadja a javaslat első pontját, amely szerint a pénzügyminiszter köteles három hónapon belül törvényjavaslatot beterjeszteni a monopóliumtörvényekről. A javaslat második pontját a miniszter nem fogadja el. A dohánytermelés adott előlegek elengedése nem vihető olyan egyszerűen keresztül, de belemegy a miniszter abba, hogy a termelők az előlegek visszatérítésére könnyítéseket kapjanak. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy számolva a Hercegovinában uralkodó speciális termelési viszonyokkal és azzal a körülménnyel, hogy ezen a vidéken a dohánytermelés emelésével valóban segíteni kell, elfogadja azt, hogy 50 millió újabb palánta ültetését engedélyezzék.

Radics István és az ellenzék erre hosszasan ellenezte a pénzügyminisztert. Smolján kijelentette, hogy meg van elégedve Markovics Bogdán pénzügyminiszter válaszával, mire a javaslatot a pénzügyminiszter módosításaival elfogadták.

Áttértek ezután a pénzügyi törvény tárgyalására. Krajacs Iván folytatta kedden megkezdett beszédét és kritizálta a kormány pótvajaslatait. Az ülés negyedkettőkor ért véget.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság szerdán folytatta a pénzügyi törvény pótvajaslatainak tárgyalását. A belügyminiszterium javaslatához Radics István szólt hozzá és tiltakozott a belügyminiszter ama szándéka ellen, hogy Zagrebot és Beogradot függetlenítsék a tartományoktól. Tiltakozott továbbá a városi rendőrségek államosítása ellen. Ezután Szávic Voja és Popovics Szvetisláv szólaltak fel, majd az építésügyi miniszterium pótvajaslatainak tárgyalása kezdődött.

Egy kulai kereskedő öngyilkossága Beogradban

A titokzatos „Mirjevo“-hotel titokzatos vendége

Beogradból jelentik: Tragikus öngyilkosság történt Beograd egyik régi fogadóházában az Aleksandrova és Kralj Mihutina-ucca sarkán lévő „Mirjevo“ szállodában. Kosztics Dimitrije kulai sertéskereskedő a szállóban bérelt szobájában fölbölte magát és röviddel kórházba való szállítása után kiszervezett.

A „Mirjevo“, amelynek egyes szobáiban az öngyilkosság történt, egyike a régi Beograd azon épületeinek, amelyek a szomszédságukban amerikai gyorsasággal és amerikai méretekben emelkedő paloták között is megmaradtak olyannak, amintők a háború előtti Beogradban voltak. Mindössze két vendégszobája van a Mirjevónak, ezekben sem igen fordul meg már vendég. Kosztics Dimitrije este hét órakor jelent meg a fogadó söntésében és szobát kért éjszakára. Milykovic Ljubiszáv, a szálloda tulajdonosa az egyes szobák vendégszobát nyitotta ki a vendégnek. Kosztics korán visszavonult szobájába, a vacsorát is ide hozatta fel és vacsora után félliter bort ivott. Másnap tíz óra körül jelent meg a söntésben, nagyon fáradtnak látszott és pálinkát rendelt. A tulajdonos, aki a bejelentőlap adataiból tudta, hogy vendége sertéskereskedéssel foglalkozik, barátságosan invitálta, hogy tartson vele az állatvásárra, ahol éppen dolga van.

— Nem érdekel már az engem — felelte komoran Kosztics.

A tulajdonos nem erőltette vendégét. A kereskedő később a városba távozott. Ettől az időtől fogva nem látták többé a szálló alkalmazottait. Délután négy óra felé a csaposlegény valamiért bepillantott az egyes szobák vendégszobájába, de a következő pillanathon visszahőkölt. A szoba padlóján hatalmas vértócsában eszméletlenül feküdt a délelőtti vendég. Kezébe görcsösen szorongatta a revolvert és halántékából még patakzott a vér. A csaposlegény rémülten lármázta fel a házbelleket, akik telefonáltak a mentőkért.

Kosztics Dimitrije még élt, amikor a mentőautóba emelték. A szoba asztalán egy cédulát talált a rendőri bizottság, amelyen a szerencsétlen kereskedő kérésével a következő kusza ceruzasorok álltak:

Ljubiszáv! Ha a családom jöjné, mond meg nekik, hogy holttestemet semmi esetre se szállítsák el Beogradból. Itt akarok nyugodni ebben a városban, ahol

mindenemet elvesztettem, mert tudatosan bízam az emberekben.

Kosztics Mita.

A szerencsétlen kereskedő még mielőtt mirtől beavatkozásra kerülhetett volna a sor, néhány perccel kórházba szállítása után kiszervezett. A rendőrség megindította a nyomozást az öngyilkosság okának kiderítésére.

Olasz lap Radics Ijubljanai beszédéről

Könnyű lesz Radicsot rávenni a nettunói egyezmény ratifikálására — írja a Piccolo

Triesztből jelentik: A Piccolo szerdai száma foglalkozik a beogradi Avala-ügynökség cáfolatával, amely Radics István Ijubljanai beszédének azt a részét, hogy Scialoja olasz delegátus tárgyalta Genfben Marinkovics külügyminiszterrel a nettunói konvenciók ratifikálásáról, alaptalannak minősítette. Az olasz lap ezzel szemben azt írja, hogy bizonyosra vehető, hogy a két kormány között már létre jött a teljes megegyezés a nettunói konvenciók ratifikálásáról.

— Olaszország — írja a Piccolo — a most folyó tárgyalások előtt azt a kö-

vetelést támasztotta, hogy a nettunói konvenciókat rögtön ratifikálják. Jugoszlávia hajlandó is az egyezményeket ratifikálni, előbb azonban igyekszik bizonyos belpolitikai kérdéseket rendezni, főképp a horvátoknak a részvételét biztosítani. Radics mostani ellenzéki magatartása folytán ez ugyan valószínűtlennek látszanék, de aki ismeri Radics természetét, hogy amilyen könnyen hevül, éppoly gyorsan lehül, az nem kételkedik abban, hogy könnyű lesz vele megegyezésre jutni, különösen, ha az egyezményből pártjának haszna lesz — jósolja a Piccolo.

Sikkasztás miatt letartóztatták egy szubotocai szállító-vállalat vezetőjét

A Blum és Popper hamburgi szállító-vállalat szubotocai fiókjánál kétszáz ezer dinár hiányt fedeztek fel — A sikkasztást a cég vezetője és a pénztáros követték el

A szubotocai rendőrség az ügyészség utasítására letartóztatta a Blum és Popper hamburgi nemzetközi szállítóvállalat szubotocai fiókjának volt cégvezetőjét, Müller Herman Adolfot, akit a Blum és Popper cég jelentett fel sikkasztás miatt. Müller kedden tartóztatta le a rendőrség és kihallgatása után azonnal átkísérték az ügyészségre. Müller H. Adolf letartóztatása nagy feltűnést keltett, mert a jó megjelenésű, szimpatikus főtisztviselő ismert tagja volt a szubotocai társaságoknak.

Müller, aki csehszlovák állampolgár, először egy osztrák szállító cég beogradi fiókjának volt hivatalnokja. Három évvel ezelőtt vette át a Blum és Popper szállítóvállalat szubotocai fiókjának vezetését és ebben a minőségében egészen a múlt év decemberéig működött. Decemberben Szubotocára érkezett Wallisch Oszkár, a cég budapesti központi fiókjának igazgatója és pénztárvezetőt tartott és ekkor derült ki, hogy Müller összejárta a cég szubotocai pénztárosával, sikkasztásokat követett el. A vizsgálat során Wallisch igazgató hiányokat fedezett fel és megállapította, hogy Müller az üzletfelektől beinkasszált pénzből nagyobb összeget elköltött, a

könyvekbe pedig hamis adatokat vezetett be. Müllert a pénztárossal együtt azonnal elbocsátották a cégtől, de egyikük ellen sem tettek büntügyi felejtést, mert eleinte ugylátszott, hogy a hiányzó összeg nem nagy. Müller kilépett a cégtől, a Wiedman-féle szubotocai szállítóvállalatba társult be, de ez a vállalkozása nem sikerült és kilépett az üzletből. Rövid idő múlva egy másik szubotocai szállítóvállalat alkalmazta Müllert províziós hivatalnokként.

A Blum és Popper cégnél időközben tovább folyt a könyvek átvizsgálása és Wallisch igazgató a vizsgálat során újabb és újabb hiányoknak jött nyomára. A hiányzó összeg jóval meghaladta a 200.000 dinárt, mire a cég szubotocai ügyvédje utján feljelentette Müllert az ügyészségen. Az ügyészség a jeljelentés alapján utasította a rendőrséget, hogy Müllert tartóztassák le. Kedden detektívek jelentek meg Müller Brzova-ucca 18. szám alatt lévő lakásán és a rendőrségre vitték, ahol közölték vele, hogy a Blum és Popper cég felelőtlenségére letartóztatják. Müller H. Adolfot még kedden átadták a szubotocai ügyészségnek. Kihallgatását a napokban kezdi meg a vizsgálóbíró.

Elkészült az új középiskolai törvény

Az új törvényjavaslat munkaiskolákat létesít és megszünteti a félévi bizonyítványt

Beogradból jelentik: A közoktatásügyi miniszterium a napokban elkészült az új középiskolai törvényjavaslattal, amelyet rövidesen a parlament elé terjesztenek.

A törvénytervezetet egy bizottság dolgozta ki, amelynek a közoktatásügyi miniszterium illetékes hivatalnokain kívül, tagjai voltak a beogradi, zagrebi és Ijubljanai gimnázium igazgatói, ezenkívül a beogradi és zagrebi tanítóképző intézet vezetői.

A törvényjavaslat egy pár igen érdekes újítást vezet be. Ezek közül a legfontosabb az ugynevezett munkaiskolák megvalósítása. A munkaiskola fogalma alatt azt kell érteni, hogy a tanár és a tanuló az egész előadási idő alatt az egész osztályt egyformán foglalkoztatja.

A törvényjavaslat megszünteti a félévi bizonyítványt.

A tanulók előhaladását nem a teljes tanári konferencia hanem az osztálytanári konferenciája állapítja meg. Az

érettségi továbbra is fennmarad, azokból a tantárgyakból azonban, amelyekből a tanuló amugy is jó eredményt ért el, nem kell újból vizsgáznia.

Az iskolaigazgatóknak a tanterv egybeállításánál igen széles hatáskört biztosít az új törvényjavaslat. Az iskolaigazgatókat az adminisztrációs munkától teljesen felmentik, ezt az ugynevezett iskola-titkárok fogják elvégezni. Az igazgatók hatásköre a tanárok és a tanulók munkájának az ellenőrzéséből fog állni. Az új előírások szerint az igazgatók tesznek jelentést arról, hogy a tanárok tesznek jelentést a minisztériumnak az iskolaigazgató működéséről. Az olyan iskolaigazgató, akit a tanárok kétségbeesetten rosszul minősít, el fogja veszíteni az állását. Abban az esetben, ha egy tanárnál az igazgató több ízben rossz minősítést küld, akkor a tanárt menesztik.

A javaslat megtiltja az ugynevezett diplománélküli kiegészítő tanárok alkalm-

zását és előírja, hogy a kiegészítő tanárok vizsgáikat két esztendőn belül kötelesek letenni, különben elbocsátják őket.

Az új javaslat cenzurát akar életbe léptetni, amely a középiskola második osztályából és a hatodik osztályából kikerülő tanulók megrostatását végzi.

Ez a cenzura nagyon szigorú lesz, mert ezzel akarják elérni, hogy magasabb osztályokba ne kerülhessenek azok, akik erre gyengének bizonyulnak. A második osztályból a tanulók átmehetnek majd az ipariskolába, a hatodik osztályból pedig ipari szakiskolákba.

A javaslat a középiskoláknak három fajtát különbözteti meg; ezek a következők:

a normál típusú középiskola, reáliskola, humanista gimnázium.

Az átmeneti intézkedések között szerepel, hogy azokon a helyeken, ahol jelenleg reáliskola és humanista gimnáziumok vannak, ezek az iskolák egyelőre továbbra is fenntartandók.

Halálos csónak-kirándulás

Csónakázás közben a Begóba fulladt egy becskerekű köműves

Becskerekről jelentik: Szerdán éjjel három óra tájban tragikus szerencsétlenség történt Becskereken.

Sauer Antal nagyvenőt éves köműves Wolf József nevű barátjával mulatott az egyik begaparti korcsmában. Hajnali három óráig tartózkodtak a vendéglőben, ahol nagymennyiségű italt fogyasztottak. Három óra után a kapatos mulatozóknak az az ötletük támadt, hogy éjszakai csónakkirándulásra mennek a Begán.

Kimentek a Begapartra, elkötöttek egy csónakot és nekilindultak a víznek. Alig tettek azonban néhány evezőcsapást, a csónak eddig kiderítetlen okból merülni kezdett és csakhamar teljesen elstüllyedt. Az ittas emberek kétségbeesetten kiabáltak segítségért, kora hajnali órákban azonban néptelen becskerekű uccákon senki sem hallotta a fuldoklók kiáltásait. Wolf Józsefnek sikerült uszva elérnie a partot, társát, Sauer Antalt azonban elragadták a hullámok. A szerencsétlen ember holtteste eddig nem került elő.

Erkölcsvédelmet sürget egy osztrák nőképviseelő

Javaslat a könyvek, folyóiratok, képek és plakátok cenzurálásáról Josephine Baker miatt

Bécsből jelentik: Az osztrák szövetségtanács egyetlen nőtagja Pichl Berta dr. érdekes javaslatot nyújtott be a szövetségtanácsnak, amelyet a pénteken tárgyal. A javaslat indítványozza, utasítsa a szövetségtanács a kormányt, hogy a szennyíratok és erkölcsstelen képek üldözéséről szóló törvényjavaslatot haladéktalanul terjessze elő és tárgyalassa le. A javaslat azt kívánja, hogy a kormány létesítsen tanügyi szakfőosztályt, irókból és illetékes állami tisztviselőkből erkölcsi bizottságot, amely vizsgáljon felül minden könyvet, folyóiratot, színdarabot, képet és plakátot és joga legyen ahhoz, hogy ezek közül betiltassa azokat, amelyek züllesztő hatással lehetnek az ifjúsági erkölcsre.

A szövetségi tanácsosnő hivatkozik az utóbbi idők »rettentő példákra«, amelyekkel kapcsolatban azt írja, hogy egyes filmek reklamozása céljából »világhíressé vált filmsztárok« a nagy nyilvánosság prédájára bocsátják testük minden báját, majd arra hivatkozik, hogy legutóbb is »minden jóérezésű embert megbotránkozottak a néger táncosnő plakátjai«. Pichl Berta dr. végül azt kívánja, hogy ne csak pénzbírsággal, hanem szabadságvesztéssel is sújtsák az erkölcsrontókat.

Háromezer lakást mondtak fel Szuboticán május elsejére

A lakók szövetsége a lakbérek maximálását kéri

Az egész Vajdaságban Szuboticán leginkább érezhető a lakásínség. Amíg más városokban az utóbbi időben már megindultak az építkezések és például Noviszadon többszáz házat felépítettek, addig Szuboticán egyetlen új ház sem épült.

A szuboticei járásbírósnál az új lakástörvény alapján november elseje óta hétszázhuszonketten mondtak fel május elsejére lakóiknak. Ezeket a felmondásokat a bíróság utján kézbesítették és

ez a szám csak egy bizonyos része az összes felmondásoknak. A május elsejére felmondott lakások számát háromezerre teszik. Eszerint május elsejen háromezer lakás fog kiürülni, illetve gazdát cserélni Szuboticán.

Szuboticán a lakbérek egyáltalában különösen a kislakásoknál, emelkedtek.

A járásbírósnak kimutatása szerint a bíróság utján leginkább eddigi védett személyeknek mondtak fel a háztulajdonosok.

A szociálpolitikai miniszter nyilatkozata után most már biztosra vehető, hogy a lakástörvényt nem fogják többé meghosszabbítani. A lakók országos szövetsége ezért felterjesztést tett a szociálpolitikai miniszterhez, amelyben kéri, hogy az egyes tartományokban, így a Vajdaságban is, maximálják a lakbéreket, hogy ezzel megvédjék a lakókat a háztulajdonosok túlzott igényeitől.

A szociálpolitikai miniszter még nem döntött ebben az ügyben.

Az angol munkáspárt a rajnai megszállás megszüntetését követeli

Az alsóház elvetette a munkáspárt javaslatát

Londonból jelentik: Az alsóház keddi esti ülésén a hadügyi költségvetés tárgyalása során szóba került az angol megszálló csapatoknak a Rajna-terület-ről való visszahívása.

A munkáspárt szóinkai a rajnai megszállás megszüntetését sürgették

és erre nézve javaslatot terjesztettek elő.

A hadügyminiszter válaszában kijelentette, hogy ez politikai kérdés, amely semmiféle összefüggésben nincs a hadügyi költségvetéssel és ezért külpolitikai megbeszélések során lehet csak ren-

dezni. A vita azzal fejeződött be, hogy az alsóház többsége elvetette a munkáspárt indítványát,

amelyben a Rajna-vidéken levő angol megszálló csapatok azonnali visszahívását követelte és megszavazta a hadügyi költségvetést.

Franciaország elfogadja Kellog javaslatát

Briand válaszjegyzékében azt kívánja, hogy a háboruellenes szerződés megszegése valamennyi szerződő felet felmentse a vállalt kötelezettség alól

Párisból jelentik: A *Matin* értesítése szerint

Briand még ezen a héten elküldi válaszáat Kellogg jegyzékére, amelyben az amerikai kormány állandósított háboruellenes szerződés megkötését javasolta. A francia kormány teljes egészében magáévá teszi az amerikai javaslatot,

azzal a feltétellel, hogy az amerikai és francia kormány között megegyezés jöjjön létre a népszövetségi alapszabályokból és a Monroe-elvből folyó Franciaországra, illetve Amerikára hármló különleges kötelezettségekre nézve

A *Chicago Tribune* szerint a francia válaszjegyzék a következő három pontot foglalja magában:

1. Franciaország elfogadja Kellogg javaslatát és hozzájárul ahhoz az alapelvhez, hogy a megkötendő háboruellenes szerződés nemzetközi bűncselekménynek nyilvánítson mindennemű háborút.

tekintet nélkül arra, hogy támadó, vagy egyéb háborúról van szó.

2. Briand annak az óhajának ad kifejezést, hogy

a szerződést a világ valamennyi nemzete írja alá,

ne csak az Egyesült-Államok és Franciaország, valamint a négy nagyhatalom Japán, Anglia, Németország és Olaszország.

3. A francia kormány álláspontja szerint

a szerződés megszegése valamennyi szerződő felet felmenti a vállalt kötelezettségek alól.

Ebben az esetben a Népszövetség kötelezőbe tartozó szerződő felekre ismét a Népszövetség szabályaiból származó kötelezettségek a mérvadók.

Uj vádpontokat indítványoz az ügyész a Buducsnost vádlottai ellen

A Buducsnost kiházasítási egyesület perének szerdai hatodik tárgyalási napját reggel félkilenc órakor nyitotta meg Pavlovics István törvényszéki elnök Szerdán a még hátralévő tanukat hallgatták ki, akik az egyes vádpontokra nézve adtak felvilágosítást.

Jovanovics Vaszilije közvetítő-iroda tulajdonosa, az alapszabályok jóváhagyásának körülményeiről adott felvilágosítást. Neorcsics István városi jegyző volt a következő tanu, aki csak annyit mondott, hogy az egyesületbe beiratkozott, de kis idő múlva ki is lépett onnan. Bogdan Barnabás dr. ügyvéd előadta, hogy az egyesület megalakulásakor az alelnökséget ajánlották fel neki, de ő ezt nem vállalta. Tudomása van arról, hogy az egyesület megalakulása igen sok akadályba ütközött, ami miatt Rajcsics Eteleka többször panaszkodott is neki. Miután az alelnökségre nem vállalkozott, felügyelő-bizottsági tagnak választották, de ebben a minőségben sem vett részt az egyesület ügyeinek vezetésében. Elmondotta még, hogy az egyesület ellen indított első vizsgálat lefolytatása után találkozott Rajcsics Etelekával, aki azt mondta neki, hogy a vizsgálat nem derített ki semminemű szabálytalanságot és kérte, hogy váltsa el most az alelnökséget, de ő erre sem volt hajlandó. Azt a tanácsot adta, hogy miután tömegesen történnek házasságok és nincs elegendő pénz a házassági segélyek kifizetésére, igyekezzenek a tagokkal békés megegyezést

létrehozni. Egyébb felvilágosítást az egyelet ügyeire vonatkozólag nem tud adni.

Rajcsics Iván a Szarvas-vendéglő bérletje tanuvallomásában előadta, hogy az egyesület tőle egy szobát bérelt és ezért övi tizenötözezer dinár bért fizettek.

Jerkovics Anna, a Mamuzsics-könyvkereskedés főnöknője a következő tanu, aki arravonatkozólag tesz vallomást, vajjon fizettek-e néhai Rajcsics Sándor volt alpolgármesternek az alapszabályok megszerkesztéséért és jóváhagyásának készíttetéséért negyvennégyezer dinárt? A tanu kijelentette, hogy tudomása van a Rajcsics Eteleka és néhai Rajcsics Sándor között történt tárgyalásokról és biztos tudomása van arról, hogy Rajcsics Eteleka összesen háromezeröttszáz dinárt adott az alpolgármesternek, amely összegből Rajcsics Sándor ötszáz dinárt Crnkovicsnak adott át, aki az alapszabályokat legépelte. Arról is van tudomása, hogy Rajcsics Eteleka ígéretet tett Rajcsics Sándornak, hogy az alapszabályok jóváhagyása után tízezer dinárt fog adni, de Rajcsics Sándor ezt visszautasította. Jerkovics Anna ezután még előadta, hogy Rajcsics Eteleka kedden megjelent az ízletében és amikor a tanu őt kérdőre vonta, hogy miért monddta ő azt, hogy Rajcsics Sándor negyvennégyezer dinárt vett fel tőle az alapszabályokért. Eteleka az ízlet személyzet előtt azt monddta, hogy a lapokban erről megjelent tudósítás nyilván tévedésen alapszik, mivel a tárgyaláson ő

nem azt állította, hogy Rajcsics Sándor nak fizetett negyvennégyezer dinárt, hanem azt monddta, hogy a néhai alpolgármester jelenlétében egy beogradi urnad adta a pénzt.

Izgalmas szembesítés

Pavlovics István elnök elrendeli a szembesítést Jerkovics Anna és Rajcsics Eteleka között. Rajcsics Eteleka izgatottan kijelentette, hogy volt ugyan a Mamuzsics-féle könyvkereskedésben, de a fenn ismertetett kijelentést nem tette. Jerkovics Anna ezzel szemben a leghatározottabban fentartotta vallomását és hivatkozott segédjére. Simonyi Sándorra, aki azt szintén hallotta. A bíróság azt határozta, hogy a csütörtöki tárgyalásra tanuként beidézi Simonyi Sándort, Jerkovics Annát és megesketik vallomására.

Miladinovics Szlobodan ügyvédet hallgatta ki azután újból a bíróság, a Dózsai-féle ügyre vonatkozólag, amelyben ő mint Dózsai jogi képviselője szerepelt. Ifkovics-Ivandékiics Mária, Tumbász Sándor, Fränkel Adolf, Rajcsics Antal, Bartalos Liza, Mukics Teréz, Gyurasevics József, Vukmanov Jása, Kuluncsics Géza, Uzonyi Lajosné, Lőrincz Ádám, Balázs Antalné és Tikvicki Vito tanuk részben alapító, részben rendes tagjai voltak az egyesületnek és az egyes vádpontokra nézve adtak felvilágosításokat. A tanuk végtelen sorában, akiknek vallomása szinte sablonos ismétlése annak, hogy tagjai voltak az egyesületnek,

Mi min.entre

Képes az ODOL!

Az ODOL nemcsak tisztítja, egészségesen és fohéren tartja a fogakat, hanem meg is óvja őket a rothadástól: megtisztítja és felüli az egész szájat, egészségesen tartja a foghúst és megóvja a megpuhulásól. A lehetetel c-odálatosan jóillatúvá teszi. Különös sajátsgal fogva, mely csak az ODOL-ban van meg, antiszeptikus elemivel áthatja az egész szájüreget nyálkahártyáját és órákon át megvédi a baktériumok és erjedő folyamatok veszedelmes hatásától. Ha ezek ellen nem védekezünk, feltétlenül elpusztítják a fogainkat.

Odol kapható minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszeresznál és fod. ásznál.

mennyit fizettek, mennyit kaptak, vagy egyáltalán kaptak-e pénzt, egy kis változatosságot hozott Pálfi Erzsébet huszonegy éves szuboticei asszony. Az elnök kérdésére, hogy rokonságban áll-e a vádlottakkal, ezt kérdezte:

— Hogy érti ezt az urak?

Az elnök megmagyarázta neki, hogy úgy érti, vajjon a nyolc vádlott közül nincs-e családbelije?

A tanu előbb a legnagyobb nyugalommal végig nézte a tanukat, majd azt felelte, hogy annyiban van köze hozzájuk, hogy ő is tagja volt az egyesületnek.

Az elnök: Mikor ment férjhez?

A tanu: Előbb gondolkozott, majd lehuza vastag jegygyűrűjét és kiolvasta belőle a dátumot:

1925. november 28.

Pálfi Erzsébet kihallgatása után az elnök szünetet rendelt el, amelynek letelével kihallgatták még Simics Mária, Kis Jullist, Kovacsics Lujzát, Evetovics Ibolykát, Meznerics Ilonát, Kohajda Ferencet, Simonyi Sándort, Palusek Ferencet, Moravcsics Kálmánt és Macankó Marist, akik arra nézve tettek vallomást, hogy mennyi pénzt fizettek be az egyesületbe.

A tárgyalás végén Csulinovics Ferdő dr. államügyész a vád kibővítésére tesz indítványt. A pénztárkönyvben foglalt feljegyzések szerint a házassági segélyek kifizetésénél a tagok egész sorát részesítették előnyben mások rovására.

Az ügyész indítványa vitára vezetett a vád védelem képviselői között és dr. Dimitrijevics Drágó védő, a többi védő nevében is, arra az álláspontra helyezkedett, hogy amennyiben az ügyész új vádpontokat hoz fel, különítsék el azokat a most tárgyalás alatt levő ügytől és vezessenek rendes vizsgálatot, hogy annak során a védelem előterjeszthesse ellenbizonyítékait a vádakkal szemben.

Csulinovics Ferdő dr. államügyész ezzel szemben kérte a tárgyalás elnapolását, hogy részletesen szövegezhessen meg az új vádpontokat.

A bíróság rövid tanácskozása után Pavlovics elnök kihirdette a törvényszék azon határozatát, hogy az ügyész csütörtökön délelőtt tíz óráig terjessze elő azokat az új vádpontokat, amelyekkel a vádat kibővíteni kívánja. Egyben az elnök a tárgyalást félbeszakította és annak folytatását csütörtök délelőtt tíz órára tűzte ki.

Öt évre ítelték a karagyorgyevoi hitvesgyilkost

Tizennégy késszurással ölte meg hűtlen feleségét Léber István

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék dr. Prudán István-tanácsa szerdán másodszer tárgyalta Léber István, a karagyorgyevoi állami mentelep munkásának bűnyűjét, aki az elmúlt év szeptember 5-ikén feleségét a karagyorgyevoi telephez vezető országuton tizennégy késszurással meggyilkolta, mert az asszony nem akart hozzá visszatérni.

A vádirat felolvasása után az elnök Léber István vádlottat hallgatta ki. A vádlott elmondta, hogy 1923-ban kötött Szlavonszka Pozsegáról a karagyorgyevoi állami mentelepre, ahol megismerkedett feleségével, Katicával, aki Risztics földbirtokosnál volt szakácsnő. 1925 januárjában bevonult a katonasághoz, ahonnan augusztusban szabadságra jött haza és ekkor megállapodott Katicával, hogy egybekelnek. 1926 karácsony előtt Bukinban meg is esküdtek, de két hónappal a házasság után meggyőződött róla, hogy felesége Ivkovic Jován nevű munkással megcsalja. Ivkovic Nikolics Zsivojin és Urbán Mátyás karagyorgyevoi napszamosok jelenlétében nyíltan kijelentette, hogy viszonya volt feleségével, mire elhagyta a feleségét és anyjával külön ment lakni. De az asszonyt mindennek ellenére nagyon szerette és két hónap múlva ismét visszahívta, de röviddel utóbb meggyőződően hűtlenségéről, az asszonyt újból elkergette.

Múlt évi szeptember 5-ikén Bukinba készült, ahova egy kereskedő hívatta és közölte vele, hogy felesége 343 dinár adósságot csinált és felszólította a férjet, hogy fizesse meg a felesége adósságát. Amikor visszaérkezett Bukinból, Karagyorgyevóra ment feleségéhez, akit meg akart kérdezni, tényleg tartozik-e ezzel az összeggel. Az uton találkozott feleségével, aki nagyanyjával mezei munkára ment. Megkérdezte tőle, hogy tartozik-e a 343 dinárral és visszatérne-e újból hozzá. Az asszony hetikén és kihívón azt felelte, hogy *soha*, mert nem szereti. A fejébe szállt a vér és csak arra emlékezik, hogy az asszony vállába szurta kését.

Az elnök ezután Potarica Verának, a meggyilkolt Léberné nagyanyjának vallomását olvasta föl. A vallomásban az öregasszony elmondta, hogy a kritikus napon unokájával komlót ment szedni és a felső és az alsó major között találkozott a vádlottal, aki unokájával először veszekedett, majd kirántotta kését és szurkálni kezdte feleségét, aki elesett. A vádlott erre rátérdelt és még

több késszurást ejtett rajta; tíz-tizenkét késszurás érte a szerencsétlen asszonyt. A vádlott azután otthagya feleségét az országut porában és elmene-kült.

Léber Márkó napszamos, a vádlott apja nem jelent meg a főtárgyaláson és így a vizsgálóbíró előtt vett vallomását olvasták fel. Az öreg Léber elmondta, hogy tudott arról, hogy menyé viszonyt folytatott Ivkoviccsal. A kritikus napon fia elmondta neki, hogy megölte a feleségét, majd bement Palánkára és ott jelentkezett a csendőrségen.

Az elnök ezután Ivkovic Jován vallomását olvasta fel, ebben a tanu beis-merte, hogy Lébernével mielőtt az férj-

hezment volna, viszonyt folytatott és az asszony azután is földözte szerelmével.

Dr. Antonijevics Dusan államügyész előre megfontolt szándékkal elkövetett hitvesgyilkosságban kérte a vádlott büntetésének megállapítását és szigorú büntetést kért. Dr. Aradszki Mita ügyvéd védőbeszéde után a törvényszék kihirdette az ítéletet, mely szerint büntetésnek mondotta ki a vádlottat az erős felindulásban elkövetett hitvesgyilkosság büntetésében és ezért öt évi *legyháza*ra ítélte, amelybe a vizsgálati fogságban eltöltött hat hónapot beszámították.

Az ügyész felebbezett, míg a vádlott és védője megnyugodtak az ítéletben.

Az adatok hiányos bejelentése miatt készt a noviszadi munkanélküliek segélyezése

Dr. Borota Broniszláv polgármester nyilatkozata

Noviszadról jelentik: Noviszad város törvényhatósági bizottsága a szociáldemokrata bizottsági tagok javaslatára 200.000 dinárt szavazott meg a munkanélküliek segélyezésére. Ezt az összeget természetbeni segély formájában fogja a város kiosztani, elsősorban a noviszadi születésű családok munkanélküliek között és csak másodsorban a máshonnan ideköltözött, de Noviszadon legalább egy év óta lakó családok munkanélküliek között. A nőtlen munkanélküliek az ecéla felállítandó barakkban ingyenes étkezést fognak kapni.

Dr. Borota Broniszláv polgármester, az ügy fontosságára való tekintettel, személyesen vette kezébe az ügy intézését. A városi tanács természetesen előzetesen alapos vizsgálatnak vette alá a segélyezésre beterjesztettek névsorát és ez a vizsgálat a segélyek folyósítását késleltette. A munkanélküliek a késedelem miatt elégedetlenkedtek és a segélyezés ügyében újabb gyűlést hívtak egybe.

Dr. Borota Broniszláv polgármester a munkanélküliek segélyezési akciójáról a következőket mondotta:

— A noviszadi munkástözsde 1177 munkanélkülit ajánlott segélyezésre. A városi tanács kiadta a jegyzéket a bejelentő hivatalnak, hogy ellenőrizze, vajjon a munkanélküliek által bementott adatok megfelelnek-e a valóságnak. A bejelentő hivatal több mint 500 a jegyzékben szereplő munkanélkülit nem talált meg, mert azok nem voltak bejelentve. Az 1179 munkanélküli között 226 noviszadi családok munkanélküli szerepelt.

Ezek között azonban 71 munkanélkülinek nem volt bejelentett lakása. Ennek ellenére mind a 226 noviszadi család munkanélküli nézve elrendeltük, hogy a bejelentő hivatal állapítsa meg vagyoni viszonyait. A munkástözsde ugyan-is csak a nevéket, foglalkozásukat és családi állapotukat közölte, ellenben nem jelentette be, vajjon noviszadi származásúak-e és ha nem, mióta laknak itt. Ezeket az adatokat kellett utólag megállapítani. Az ideköltözött, de egy évnel tovább ittlakó munkanélküliek közül 147 családok.

— A vagyoni helyzetük ügyében lefolytatott vizsgálat azonban meglepő adatokat állapított meg. Ugyanis igen *jelentékeny azoknak a bejelentett munkanélkülieknek a száma, akik nem szorulnak segélyre és ennek ellenére a segélyezendő névsorában szerepelnek.* Ez valószínűleg azért történt, mert a munkástözsde egész fiatal intézmény, mert ismeri még a munkásokat és nekik segélyezésre ajánlotta mindazokat, akik munkát kerestek, nem vizsgálván meg, vajjon azok segélyre szorulnak-e. Ezek után fokozott kötelességem az adatokat áttenni a munkáskamarához, amelyet fel fogok kérni, hogy újból vizsgálja meg a segélyezésre előterjesztett munkanélküliek jegyzékét.

— A hűdépítő cég tulajdonában volt barakkot, mihelyt tisztázódik az a kérdés, hogy hol lehet a barakkot felállítani, nyomban felállítjuk és ott megkezdjük a nőtlen munkanélküliek között az ebédoszt kiosztását. Módot akarunk ugyanis teremteni, hogy a munkanélkü-

liek zárt helyiségben, asztalok mellett fogyaszthassák el ebédüket, de addig is a Vöröskereszt által fenntartott népkonyhában kaphatnak ingyenes ebédet. A családok munkanélküliek között még szerdán megkezdjük az utalványok kiosztását.

— Sem engem, sem a városi tanácsot semmiféle mulasztás nem terhel, megtettük a kötelességünket lelkiismeretesen és csak azokat fogjuk segélyben részesíteni, akik azt megérdemlik.

Leánykereskedők filmszínésznőket toboroznak Németországban lelepleztek egy valamit a leánykereskedőt

Mannheimből jelentik: A múlt héten egy mannheimi lapban hirdetés jelent meg, amelyben egy amerikai filmvállalat hat feltűnően szép szőke nőt keres Hollywoodba filmszerepek eljátszására. A hirdetésre természetesen igen sokan jelentkeztek és a feltételek szerint beküldték fényképeiket is. A legszebb fiatal nők csakhamar írásos meghívót kaptak egy kávéházba a további részletek megbeszélése céljából.

A jelentkező nőket a kávéház külön-szobájában egy elegánsan öltözött ur fogadta, aki mint a hollywoodi filmvállalat orvosi tanácsadója mutatkozott be és elkápráztatta ígéreivel a filmszerepre vágyó leányokat, akiknek mesés gázsit helyezett kilátásba. Hangsúlyozta azonban, hogy a filmvállalat nagy súlyt helyez arra, hogy teljesen egészséges nőket szerződtessen és öt bízta meg az orvosi vizsgálattal. Megadta orvosi rendelőjének címét és kijelölte azt az időt, amikor a nőknek nála jelentkezni kell.

Az egyik filmszínésznő jelöltnek gyanússá vált az ismeretlen ember és jelentést tett az ügyről a rendőrségnek, ahol azonnal megindították a nyomozást. A detektívek az állítólagos rendelőkben letartóztatták a férfit, akiről kiderült, hogy nem orvos, hanem egy franciaországi leánykereskedelmi szervezet megbízottja és a tengerentúrra akarta szállítani áldozatait.

E. Szécsi

„PHILATELIA“

Bélyegkereskedés Subotica Círija Metoda trg 53
(Teréz templommal szembeni sorban).
Nagy választék külföldi bélyegekből. Legújabb kiadású albumok minden nagyságban és ka alogusok raktáron. 1417

Egy kritikus albumából

Irtá: Baedeker

A betegség — hallottam egyszer egy orvostól — az embert jobba vagy rosszabbá teszi, de nem hagyja soha olyan-nak, aminő azelőtt volt.

A jóindulatut még jobba, a gonosz még rosszabbá teszi.

— Egy hölgyről, aki elégedetlen természetű volt s minden csekélység miatt csetepatét csinált, mondta egy ismerőse: — Istenem, mi lesz akkor, ha ez az asszony megbetegszik!

A betegség, ha nem végződik halállal, a legjobb életiskola s néha — bármily iuresa hangzása legyen is — valóságos gyógyszer. Megtanít tünni és szenvedni. S csak az a derék s csak az a boldog ember, aki tud beteg lenni. Mert az könnyebben tűr és kevesebbet szenved, mint az, aki nem ért ehhez az állapothoz, aki dilettáns benne. Még a hipokondria is, ha nem túlságosan patológiás jellegű, üdvös (szeretném mondani, egészséges) hatással lehet a »páciens«-re, — megtanítja őt a szervezete meg-és kiismerésére, a maga okos kiméletére s az egészség megbecsülésére. Hipokonder is lehet valaki okosan s ez a szó nem jelent éppen — mint sokan gondolják — »képzelt beteg«-et, de sokszor óvatos, öntudatos egészségest. S a képzelt egészséges néha komolyabb beteg, mint a legnagyobb hipokonder.

A betegeknek több idejük van, mint az egészségeseknek, akik rendszerint nagyon el vannak foglalva s ennél fogva többet is gondolkoznak, mert erre ráérő-

idő kell. Rendszeren boldogtalanabbak is, mint az egészségesek, de nem mindig azért, mert betegek, hanem sokszor pusztán azért, mert többet gondolkoznak, mint emezek.

Nagyon öreg embert temettek s persze róla beszéltek azok, akik utolsó útján kísérték.

— Hetvenötéztendő lett — mondotta ezek közül egyik. — Ki hitte volna, hogy ily magas kort fog elérni? Egész életében mindig beteg volt.

A másik felelte: — Éppen ezért lehetett ily öreg. Mialdig vigyázott magára és mindig vigyáz-tak rá.

Két beteg.

— Oh, doktor ur, ne hagyjon meghalni, hiszen olyan szép az élet! — így sopánkodott egy gyógyíthatatlan beteg, aki már tíz esztendeje feködt az ágyban majdnem mozdulatlanul.

És: — Óljetek meg! Adjatok mérget! Nem kívánok ily kínok közt élni! — ekképpen kiáltott egy másik, aki még soha életében nem volt beteg s egy óra óta heves görcsökben szenvedett.

Okos ember nem rontja el a gyomrát.

A jó egészség.

— Hogy vagy?
— Gyalázatosan, barátom, gyalázatosan. Minek is kérdezed? Szívelzsirosodásban szenvedek, az ercim elmeszesedtek, a gyomrom rossz, a beileim rosszul funkcionálnak, a légzőszerveim tönkre vannak téve, nem tudok se enni, se aludni, lábaimban a köszvény, összes tag-

jaimban a rheuma és újabban cukorbaít is konstatáltak az orvosok...

A kérdező szórakozottan hallgatja s így szól:

— Sebaj, ha csak van jó egészség!

A betegség eltűréséhez csakugy, mint a szegénységhez, lelki diszpozíció és bizonyos tehetség kell s az egészség elviseléséhez csakugy, mint a gazdagsághoz, tapintat szükséges. Az egészséggel éppen úgy lehet proccolni, mint a nagy vagyonnal. Aki okos, egyikkel se hivalkodik. Ha szerényen viseli, talán nem irigylik tőle s megbocsájtják neki.

Egy újgazdagról:

— Amióta meggazdagodott, majdnem mindig gyógyfürdőkön és szanatóriumokban lakik s alig van professzor s nevezetesebb bel- és külgyógyász, akit ismételve nem konzultált. (Vagy ahogy ő mondja: inzulált.) Azelőtt kutyabaja se volt.

A beteg kétszeresen beteg, ha moró-zus, nyugós és ingerlékeny a környezé-tével szemben s csak félig beteg, ha szeretetreméltó hozzá. Az előbbi esetben az ápolása csak kötelességszerű, sőt hanyag lesz s akik vesződnék vele, maguk is szeretetlenek lesznek irányában, míg az utóbbi esetben szeretettel foglalatok-kodnak körülötte s őszintén fogják ki-válni a fölgyógyulását. Itt persze két különböző mentalitás áll szemben egymással, a beteg meg az ápolójáé. Az előbbi így okoskodik:

— Ha szenvedek, jogom van kellemet-lennek lenni. Szenvcdjen az is, aki egészségtől duzzad itt mellettem.

Az ápoló pedig joggal gondolja:

— Ha már beteg s vesződséget s ag-

godalmat okoz, legalább legyen szelid és békétűrő, hogy jóvátegye a sok kedvetlenséget és alkalmatlanságot, amivel együttjár az állapota.

A jobbfejta beteg iparkodni fog ugy gondolkoznai, mintha ápoló volna. S az okos beteg egyszersmind jó beteg. Mert ha rossz, első sorban magának az.

Egy uriember beszélt:

— Nincs kellemetlenebb dolog, mint mikor mindenki, akivel találkozik az ember, azt kérdezi: »hogyan van?«, pedig biztos, hogy egy csöppet se kíváncsi rá. Én hát, hogy ne keljen felelnem a teljesen fölösleges kíváncsiskodásra, nagyon jó megoldást találtam. Ha valaki azt tudakolja tőlem, hogy hogy vagyok, felelet helyett azt kérdezem: »Hát te?«

— Nos és ő?

— Szépen felel a kérdésre és még nem volt rá eset, hogy egy is észre-vette volna, miképp nem választoltam az övére.

Az orvosnak és a beteg ápolónak jó-embernek kell lenni. De óhajtható, hogy a beteg se legyen rossz. Hiszen akkor kétszeresen beteg. Mert a rosszság is: betegség.

Nagy csodálkozásomra még nem gondolt senki arra, hogy klinikákon, kórházakban és szanatóriumokban díjjal tüntessék ki azokat a betegeket, akik különösen jól viselkednek. Az ily díjak célélérőbbek volnának, mint a szépségdíjak, amelytől még senki se lett szebb, míg a jósgádjajokról egyik-másik ember-társunknak nemcsak a testi állapota, de az erkölcsi lénye is megjavulna.

Szuboticalai panoráma

Ági emlékkönyvébe

Ági egy édes kis diáklány, aki felhozta a szerkesztőségbe az emlékkönyvét, hogy az igen tisztelt szerkesztő bácsik legvenc szivecek beleírni valami meghatót. Mondani se kell tán, hogy a legöregebb rókák is mélyen elváltak érzékenyülve, ilyen ünneplés percekét csak a negyedik béhen élveztünk utoljára, amikor az »Ö« emlékkönyvében örökítettük meg mulandó ifjuságunkat. Még a vizállási rovat vezetője is remegő lámpalázzal vette műfogai közé a fakóra ráigcsált tollszárat, hogy valami édesbussal kedveskedjék a csöbcségeknek, mert elvégre méltánvolni kell, hogy egy mai csitri nem a Búnky Vilánt, vagy a Döleszt ostromója autogramért, hanem a saltó szerény képviselőt. Nos, nem is csakdótt bennünk: a törvényszéki rovat vezetőjétől kezdve, aki természetesen a szegény kis rablógylkosokról költött egy hangulatos szonettet, egész e sorok szerény íróiáig, aki viszont prózában fejezte ki érzelmeit.

Emlékezel, csudálatos virág,
ha csupa öröm, vagy ha merő seb,
nem vész el illata az idővel,
az illata egyre erősebb...

Ezekkel a finom sorokkal kezdődik az emlékkönyv első verse, amit nem csak megdöbbenésemre egyik kedves kollégám jegyzett alá. Ahogy lapozgatók ebben a levendulaszagú albumban, muszáj elmosolyodni a sok drága, naiv jókívánságon, rigmuson, gyermek-i bölcsességen, amik ma is csak olyan halzák és mesterkélték, akár a mi időkben és nagyvanyáink idejében, amikor még egész zenélő órák voltak elrejtve a szattyánbörkötés album táblájába. A mai emlékkönyv azért mégis sokat változott, más tónus, más hang, amit mi legfeljebb virágvilágnak mertünk az illető hölgyke tudomására hozni, hogy »oh leányka, lennél te rózsaszál, melyen én vagyok a dolgos méhecske« az itt egészen nversen ki van mondva:

Mért nyílik a virág? Azért, hogy letépiék!
Mít szeretsz a csókon? Mézét és a Imérgét!
Hej kislány ha szeretsz, soká ne kerül Igess
mert az ölemben így soha sem kerülhetsz!

Ezt írja egy gavalér egy költői lelkű gimnázista 1928-ban. Mennyivel szemérmesebbek voltunk akkor mi, akik néha napokig dolgoztunk egy szolid, család keretek közé szorított emlékkönyvön, közövel, radlrgummival, vízfestékkel és színes plajbászokkal felszerelve, mert okvetlenül le kellett pipálni a többieket. Valóságos remekmű volt egy-egy ilyen dal, eltekintve a költői értékéről, de a technikai kivitelezés bámulathatóan jótévesztő, minden betű külön megrajzolva, hét színben, nem is szólva a címbetűkről, amelyek valósággal énekeltek! A kezdő sorokból természetesen az imádott leányzó neve alakult ki, de a furcsaságosabbak értették a módját, hogy a végsorok összecsengő rímekből is egy kellemes vallomás kerekedjék. Az olyan nyomorult lelki szegényeket, akik nem átalottak ilyesmit erőszakolni a csodás velin papírra: »Száz ágon ül egy veréb, emlékkönyvnek ez is élég« ott a helyszínen nyomban inzultáltak, a barbárt, aki börkötéses, aranyosásos albumunkat így megbecstelenítette! A szimpia lelkek azonban aránylag ártalmatlanabbak voltak a fellengző titánoknál, akik néha négy-öt oldalt is összehajlítottak az illető lábában. Aztán, mivel szegélyelték a dolgot, sutyomban kitépték az elkraceholt lapokat! Az cfajta vandalizmusok ellen úgy védekeztek a loérzésű urilányok, hogy megszámozták az emlékkönyv lapjait és két tanu jelenlétében adták át a kétes elemeknek. Ki tudott hűséges maradni régi emlékkönyveivel? Azt hiszem mindenképpen tagadja, mint egy kellemetlen ismerőst. Ágota kisasszony egyelőre holdog vele, sőt ambicionálja, hogy minél többen szerepeljenak benne. Egy Vera nevű hölgy például teljes oldalt foglalt le magának e két örökéletű sor számára:

Ha az erdőn majmot látsz a fán,
huzd meg a farkát és gondold rám!

Hedda már sokkal közvetlenebb és rátapint a dolgok lényegére:
Emléki!
Amíg a lány kicsi, szereti a babát,
a fii meg a katonát,
az idő múltával azonban változik a szerep:
a lány szereti a katonát, a fii meg a [babát]
Bubó aláírásu fiatalember melankóli-

kus kedély, elvéve halálsejtelmek is gyötirik és kéri Ágotát, hogy ha netán idő előtt hantolnák egy rideg sirba, néha járjon ki a temetőbe és hullajtson néhány csepp könnyet a fejfájára:

Dalolj, dalolj csak édes Agikám, rezzegjenek dalodnak árjai,
dalolj, dalolj és dalodnak hallatára tün elmenekülnek lelkem árnyai!

Cy. Borának szintén halálsejtelmei vannak:

Ha rátalálsz egykor sirom bus halmára,
mely takarni fogja száraz testemet,
írd fel félig korhadtt felámra, hogy te is szerettél egykor engemet!

Lichtig ur már sokkal energikusabb lélek:

Ha embertársaid szidnak,
szidd vissza őket,
mert meghunyászkodva nem ér semmit se az élet!

Még nálánál is közvetlenebb kedély H. B., aki nem kerrtel sokat, hanem:

A hatalmas szerelemnek tüze bánt,
sebemnek te lehetsz írja, gyönyörű tü-
lipánt!
Nosza teljesítsd, amire egy lánj sziv kér,
ezer ambrózia csókkal fizetek válaszóder

És végül még egy műremek:
Ideál »Ö«
a lérj: »Az«
kivánom: »Ö«
legyen »Az«

A lényeg mégis a férjszerzés művészeté és az ideál között mozog. A lányok túlnyomó része csinos ideált kíván magának és gazdag férjet, a férfiak pedig csinos ideált és gazdag feleséget. És ebben nincs semmi új, vagy meglepő. Ha a nagybecsű olvasó emlékezni próbál... avagy tán inkább helyük a régi emlékeket továbbra is békén pihenni a szattyánbörkötésben?
Tsin.

Kéthavi fogházra ítélték Rupert Dezsőt

A budapesti törvényszék büntésnek mondotta ki Ruppert Schadl törvényszéki tanácselnök meg-rágalmazásában

Budapestről jelentik: A törvényszék zsufolt teremben óriási érdeklődés mellett folytatta annak a pernek a tárgyalását, amelynek vádlottja Ruppert Rezsó ügyvéd, volt nemzetgyűlési képviselő, akit Schadl Ernő törvényszéki tanácselnök és a törvényszéki tanács tagjai ellen elkövetett rágalmozás vétségével vádolt az ügyészség, mert annak idején egy főtárgyaláson olyan kijelentést tett a Schadl-tanácsról, hogy attól az ott uralkodó atmoszférában elfogulatlan ítéletet nem várhat és hogy a forradalmi törvényszék előtt sem érezte magát olyan kényelmetlenül, mint a Schadl-tanács előtt. Az ügyben már két ízben volt tárgyalás, legutóbb azonban elrendelték a bizonyítás kiegészítését.

A szerdai tárgyaláson tanukat hallgattak ki, nagyrészt azokat az újságírókat, akik annak idején a Schadl-tanács szobanforgó tanácskozásán jelen voltak.

Ezek a tanuk a vádolt védekezésénél megfelelően mondták el a történeteket, viszont más tanuk a vádnak megfelelően vallottak.

A perbeszéd elhangzása után a törvényszék egyrendbeli rágalmozás vétségében mondotta ki Ruppert Rezsőt büntésnek és ezért két havi fogházra és ezer pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet indoklása szerint a bíróság a főtárgyalás jegyzőkönyvéből, amelynek szávalhatóságát úgy a tanuk, mint a tárgyalásról megjelent újságickek is igazolták, megállapította, hogy Ruppert használta a vád tárgyát képező kifejezéseket és ezzel rágalmozás vétségét követte el. Enyhítő körülménynek vette a bíróság a vádolt izgatott lelkiállapotát, de súlyosbító körülménynek kellett tekinteni kifejezéseinek súlyosságát. Az ítélet ellen úgy Ruppert, mint az ügyész fellebbezést jelentett be.

Markovics jugoszláv delegátus az orosz leszerelési javaslatról

„A jugoszláv nemzet igaz barátja az orosz népnek“

Genéből jelentik: A leszerelési konferenciát előkészítő bizottság délutáni ülésén az orosz javaslatok fölötti vita során felszólt Markovics jugoszláv delegátus.

Markovics azzal kezdte beszédét hogy a jugoszláv nemzet az orosz néppel szemben igazi barátsággal viseltetik és hogy Jugoszlávia és Oroszország közt

nem áll főm diplomáciai viszony, ezért Oroszország jelenlegi vezetőinek politikai módszereit terheli a felelőség.

Beszéde további folyamán Markovics kifejtette, hogy az orosz leszerelési javaslatok nem alkalmasak a legyverkezés csökkentésének megállítására, ebben a tekintetben a bizottság munkája sokkal értékesebbnek látszik.

Benes Londonban és Párisban tárgyal

A cseh zlovák külgyminiszterhelyettes szerint Genfben nem érte kudarc sem a román, sem a cseh zlovák külpolitikát

Párisból jelentik: Általános feltűnést keltett Genfben március hatodikán, amikor a népszövetségi tanács megkezdte ülését, hogy Benes csehszlovák külgyminiszter aznap elhagyta Genfet. Benes azóta szigorú inkognitóban Cannesben tartózkodik, ahol üdülési szabadságát tölti. A hozzá közeliek szerint Benes nem beteg, de az utolsó évek izgalmai és felfokozott munkája annyira megviselték idegét, hogy orvosai figyelmeztették, hogy feltétlenül szüksége van hosszabb pihenésre.

Benes március végén Párisba érkezik, hogy személyes érintkezésbe lépjen a vezető francia politikai körökkel

és egyúttal tájékozdják a francia választások kilátásairól, mert a csehszlovák külpolitika szempontjából a francia választások eredményeinek rendkívül fontoságuk van.

Párisból Angliába utazik Benes, azonban hír szerint nem megy Londonba, hanem egy kis angliai fürdőhelyre,

ahol folytatja kuráját. Bármennyire is cáfolják azonban, Benes angliai útjának anyai politikai jelentősége mindenesetre van, hogy még az angol választások kiírása előtt bizonyos tájékozódást keres a vezető angol politikai köröknél.

Mint Prágából jelentik, Krofta külügyi államtitkár, aki Benes külgyminisztert távollétében helyettesíti, nyilatkozott a sajtó képviselői előtt több csehszlovákiát érdeklő külpolitikai kérdéstről így a szentgothárdi ügyről és az optánskérdésről. A külügyi államtitkár óva intett attól, hogy a Genfben történeteket — mint sokan teszik — abból a szempontból ítéljék meg, hogy Benes sikerét vagy kudarcát jelentik-e.

A népszövetségi tanácsnak a szentgothárdi ügyben hozott határozatától messzemenő gyakorlati eredményt nem lehet várni, mert az utólagos pontos vizsgálat lehetősége nagyon is korlátozva van.

Mindenesetre tény azonban, hogy Genfben a mostani investgációs eljárást ki-

nem elégtőnek mondták. Azt elismerte a csehszlovák külügyi államtitkár, hogy a magyar-román optánsperben hozott népszövetségi határozat eltér ugyan a szeptemberitől, de hangsúlyozta, hogy most is, mint előbb, egyformán kiemeli a határozat, a vegyes döntőbírószági döntésének lehetőségét.

Sem csehszlovák, sem román vereségről nem lehet szó a genfi határozatokkal kapcsolatban

— mondotta a csehszlovák külgyminiszterhelyettes — és arról, hogy Csehszlovákia nemzetközi helyzete rosszabbodott volna, egyáltalában nem lehet beszélni.

Eltemették Lahner Antalt

A szuboticalai törvényszék képviseltette magát a budapesti temetésen

Budapestről jelentik: Szerdán temették el nagy részvét mellett Lahner Antalt, a Budapesten elhunyt szuboticalai törvényszéki bírót. A végtisztességen Schreiber Dávid törvényszéki írodalgazgató képviselte a szuboticalai törvényszéket, amelynek nevében koszorút helyezett Lahner Antal koporsójára.

A szuboticalai törvényszék a következő gyászjelentést adta ki Lahner Antal haláláról:

A szuboticalai kerületi törvényszék jelentti a szomorú hírt, hogy a törvényszék bírója, Lahner Antal életének 62. évében, rövid szenvedés után budapesti szanatóriumban kilehelte nemes lelkét. Mikor ezt a gyászírt közöljük, kérjük a Mindenható, hogy jó kartársunknak, akinek lelkiismeretes bírói működése és őszinte kartársi szeretete tartósan emlékezetünkben marad, adjon mennyel nyugodalmat. Szubotica, 1928. március 20. A szuboticalai kerületi törvényszék.

Az „Igy a koma...“ szerzőjénél

Látogatás Novoszel Andor-nál

A Budapesti »Magyar Hírlap« mai számából való ez a kis cikk:

Néhány nappal ezelőtt hagyta el a sajtót Novoszel Andor Igy a koma... című novelláskötete. Kifünő új írót revalál ez a könyv. Novoszel Andor Igy a koma...-ja megdöbbenő fotografiatorozat a klsvárosi élet alakjairól.

Annak, hogy a könyv értékéről nem az irodalmi rovatban számolunk be, szomorú oka van. Novoszel Andor ugyanis ép könyve megjelenése révén riportthós lett. Van-e író számára vilagsztalanabb valami annál, amikor első könyve megjelenik és az író nem tudja ellenőrizni írásai fogadtatásának hangulatát.

Novoszel, aki különben egy szentia lap szerkesztője, két hónap óta a Szent István-kórház idegosztályának a betegje. Mozdulatlanul fekszik bezálltása óta a G-pavillon egyik kórtermében. Súlyos idegbej örölte meg a kifünő, fiatal író szervezetét. Csafádiától és barátaitól távol, súlyos betegesen fekszik a kórágyon, amikor az Igy a koma... elhagyta a nyomdát. Meglátogattuk a kórházban.

— A könyv darabjainak az összeállításában — mondja — még résztvettem. Pedig már egy esztendő óta kínoz a betegség. Tavaly nyáron vettem észre először: a karjaim kezdtek zsibbadni, majd a lábam gyöngült meg. A helyi orvosok nem tudtak segíteni rajtam, Bécsbe mentem, onnan küldtek Budapestre.

Csupa hála Novoszel Andor. Sarbó tanárról beszél rajongva, aki megoperálta. Vigasztalja a professzor, hogy nemokára egészséges lesz, hazamehet Szentára. Asszony, kisgyerekek várja otthon...

— Az első könyvem az Igy a koma... De van már keszen regényem, sok novellám. Ha nem jött volna közbe a kór...

A gyógyulás feltétele: a mozdulatlanság. Novoszel boldogan újságolja: — Már tudnám újra mozgatni a jobbkezemet.

A jobbkezét. Amelyikkel ír... Tegyük hozzá még ehhez a pár meleg sorhoz, hogy a vajdasági magyarok segítsék Novoszel Andort a gyógyulásban abban, hogy újra írhasson: vegyék, olvassák, Novoszel könyvét az Igy a koma-t...

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Március 27-ikén kedden: *Marta*, romantikus-komikus opera Flotowtól. (A ljubljani operaház vendégjátéka.)

Március 28-ikán szerdán: *Fidelio*, Beethoven operája. A III. és IV. kép közt Beethoven »Lonora« op. 72. nagy overture betétként. (A ljubljani opera vendégjátéka.)

Jegyelővétel keddtől, március 20-ikától kezdve délelőtt 9—12 és délután 3—5 óráig.

*

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Nyugtalan és egyelőre még hideg idő várható.

— **Kolakovics volt szubotícai pénzügyi tanácsnokot a Glavna Kontrola inspektorává nevezték ki.** Beogradból jelentik: Az állami főszámvevőszék (Glavna Kontrola) hetes tanácsa, Kolakovics Daniló volt szubotícai városi pénzügyi tanácsnokot, a főszámvevőszék inspektorának nevezte ki.

— **Kinevezés.** Mlinko Pál volt szubotícai főispáni titkárt a belügyminiszter szentái járási főszámvevőnek nevezte ki. Az új főszámvevő már elfoglalta hivatalát.

— **Amerika új tengeri leszerelési konferenciát tervez?** Washingtonból jelentik: A parlament a hadihajóépítkezési program kiegészítéseképpen pótzáradékokat fogadott el, amelyben Coolidge elnököt felkéri, hogy utaljon egy, a tengeri leszerelés célzó új nemzetközi konferencia feltétlen szükségességére.

— **Titulescu Genfben megbetegedett.** Genfben jelentik: Titulescu román külügyminiszter betegen fekszik genfi szállásán. Az orvosok hallani sem akarnak arról, hogy utra keljen és így egyelőre szó sem lehet arról, hogy hazatérjen Bukarestbe.

— **Kisebbségi folyóirat indult Bécsben.** Bécsből jelentik: A népszövetségi ligák uniója már régen elhatározta, hogy folyóiratot indít a kisebbségi problémák megvitatására. Most végre megjelent az első szám »Les Minorités Nationales«, »A nemzeti kisebbségek« címen egy iv terjedelemben. Az unió francia nyelvű folyóiratát Bovet dr., a lausannei egyetem híres professzora szerkeszti és az első szám cikkeit kivéve Sir Wiloughby Dickinson anglikán püspök és Ruysen professzor írták.

— **Nemzetközi mozikkongresszus lesz Berlinben.** Berlinből jelentik: A német mozikkongresszus szövetsége elhatározta, hogy augusztus végén nemzetközi mozikkongresszust rendez Berlinben, amelyre a világ összes mozidirektusait meghívják.

— **Zubkovot Belgiumból is kiutasítják.** Brüsszelből jelentik: Zubkov Sándor még Brüsszelben tartózkodik és vele van felesége, Viktoria hercegnő is, mert itt akarják bevarni, amíg Zubkov megkapja a beutazási engedélyt Kongóba. Zubkov jelenléte azonban kellenetelen a belga hatóságoknak is és Vilmos ex-császár sógora már idézést kapott az igazságügyminiszteriumba, hol közölték vele, hogy szeretnék ha önként, saját elhatározásából hagyná el az országot, mert különben kénytelenek lesznek kiutasítani az ország területéről.

— **Seipel kancellár újból Prágába utazik és folytatja tanácskozását Benessel.** Bécsből jelentik: Teljesen megbízható helyről nyert információ szerint Seipel osztrák kancellár március végén, legkésőbb április első hetében Prágába utazik, hogy folytassa tanácskozásait Benes külügyminiszterrel. A tárgyalások folyamán szó lesz az osztrák vasutaknak villamosvonatokká átszervezési tervéről is. Csehszlovákia ellene van ennek a tervnek, mert a vasutak szükségletét az osztrák kormány a csehszlovákiai bányákból szerzi be. Abban az esetben, ha Ausztria hajlandó visszalépni tervétől, egy a csehszlovák állam gazdasági könnyítéseket tesz Ausztriának. A Seipel kancellárnak Benessel folytatandó tárgyalásait politikai körökben élénken kommentálják.

GYÖNGYFÉNY FOGSOR ILLATOS SZÁJ

A vajdasági közigazgatás kérdéseiben létrejött a megegyezés a kormánypartok között

Beogradból jelentik: A vajdasági radikális és demokrata képviselők megbízottjai dr. Lalosevic Jócó és dr. Ribar Iván szerda délután hosszasan tanácskoztak Rajics Svetislávvval.

A tanácskozáson sok vitás ügyben létrejött a megegyezés úgy a szombori, mint a szubotícai és noviszadi kerületre nézve. A megegyezés értelmében *Dolina Váza sztarakanisai polgármestert és Till pénzügyi tanácsost fel fogják függeszteni.* A pacséri jegyzőt szintén meneszteni fogják, ugyancsak függesztik állásától Malidjosen Jan-

kovic katonai referenst. Martonos községben új választások lesznek, amelyekben a legutóbbi választáson használt jelölések megmaradnak. Senta városra nézve nem történt megállapodás; ezt a kérdést Grol Milán közoktatásiügyi miniszter a minisztertanács elé viszi. A szombori kerületre nézve is megegyezés jött létre; Krnjaja községben új választások lesznek és az új választásokig ujonnan kinevezett előjáróság vezeti a község ügyeit. A noviszadi választókerületben több községben kiírják az új választásokat.

Elhangzottak a perbeszédék a becskerekeli Góts-pörben

Becskekerekről jelentik: A becskerekeli törvényszék szerdán folytatta dr. Góts Endre orvos pörének tárgyalását.

Gerhold Béla joghallgató elmondotta, hogy dr. Góts egy ízben megkérte őt, menjen el a rendőrségre és ott legyen segítségére. A rendőrségen Stein Károlyt szíjjal lekötötték, aztán Góts lövölte a Stein lábán levő kelést.

Kamenkovics Zoren dr. törvényszéki orvost, mint szakértőt hallgatták ki. Kamenkovics kijelentette, hogy Szalai és Kocsis ügyében Gótsot semmi felelősség nem terheli. Stein Károlyt viszont az orvosi tudományban ismeretlen és meg nem engedhető módon kezelte. Rakics Sztanko esetében, akinek vesetuberkulózis volt, Gótsnak tudnia kellett volna, hogy a beteg menthetetlen.

A bíróság ezután kiszállt a betegnek fekvő dr. Heidegger Lajos orvos lakására, akit tanúként kihallgattak. Heidegger lényegtelen vallomást tett. A kiszállás után dr. Kuszing János orvos elmondotta, hogy Tóth Mihályt, három héttel azelőtt, hogy Gótshez ment, megvizsgálta és operálható rákot állapított meg nála. Ivkovic Vlaszimir dr. törvényszéki orvos megállapította, hogy Stein kezelése meg nem engedhető volt és ellenkezett az orvostudománnyal.

A tárgyalást ezután berekesztették és folytatását délután három órára halasztották. A délutáni tárgyaláson megbeszéltek néhány tanút, majd kihallgatták dr. Lazarevic Vojin orvost. Lényegte-

len vallomása után felolvasták az elhunyt *Mođován* Ducán vallomását, melyben kijelentette, hogy Góts megígérte, hogy kigyógyítja, injekciókat kapott tőle, amiért minden esetben 200 dinárt fizetett. Góts az elnök kérdésére kijelentette, hogy volt páciense téved, mert egy injekcióért csak ötven dinárt kért tőle. Ezután felolvasták a kolozsvári egyetem igazolását arról, hogy dr. Góts diplomáját ott állították ki és az egészségügyi miniszterium engedélyt, hogy dr. Góts orvosi gyakorlatot folytathat.

Dr. Párvány Endre államügyész tartotta meg vádbeszédét ezután. Kijelentette, hogy elejtő a vádat Szalai Mária, Kocsis Terézia, Markovics Mária esetében és a magzatelhajtás vádját is elejtő dr. Góts és Galambos Katica ellen. A vádat fenntartja azonban Tóth Mihály esetében, aki az orvosok véleménye szerint operációval megmenthető lett volna. Gondatlanságból okozott emberölés és csalás vádját emeli ezért dr. Góts ellen. Molnár Lidia ügyében szintén fenntartja a vádat, ugyancsak Todorov Gyura, Moldován Dusan és Rakics Sztanko esetében is, akiknek bár gyógyíthatatlan betegségben szenvedtek, garantálta, hogy kigyógyítja őket és ezzel a csalás bűncselekményét követte el. Stein Károly esetében a vádat szintén fenntartja.

Az ügyész beszéde után dr. Mrkusics védő mondott hosszabb bédőbeszédet, amelyben dr. Góts felmentését kérte.

— **Nagy szerencsétlenség Reichenbergben.** Reichenbergből jelentik: Reichenbergben hételemes palotát épít az Adria Biztosító Társaság. A palota felépítéséhez tizenkét méter mély fundamentumokat ástak. Az egyik támaszfal szerdán néhány méteres szélességben leomlott. Az épületen dolgozó munkások közül hárman megsebesültek.

— **A szubotícai Tisztó Otthon estéje.** A szubotícai Tisztó Otthon vasárnap március 25-ikén kilenc órai kezdettel bajtársi estélyt rendez gazdag programmal, amelyre meghívja tagjait és azokat, akik a Tisztó Otthon más estélyeire már meghívót kaptak.

— **Zagrebban szobrot emelnek Péter királynak.** Zagrebból jelentik: A horvát társadalom különböző köreiből akció indult néhai Petar király zagrebi szobrának felállítására érdekében. Bizottság alakult, amely kiáltványt intézett a néphez, hogy fejezze ki méltó háláját Jugoszlávia megalapítója iránt. A bizottság elnöke dr. Bauer zagrebi érsek, al-elnökei gróf Kulmer Mirosláv és Arco Vladimir.

— **Házalózás.** Alapfy Gyula nyug. vasúti főellenőr Alapfy István rendőrtanácsos édesapja, folyó hó huszonegyedikén életének hetvenötödik és legboldogabb házasságának ötvenharmadik évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó huszonharmadikán délután félnyolc órakor lesz VII. kör Milos Obliečeva-uca 4. számú gyász-
házból.

— **Rablógyilkosság Hamburg közelében.** Hamburgból jelentik: Megdöbbentő rablógyilkosság történt Hamburg közelében, amelynek Hoegen kőművesmester negyvenöt éves felesége esett áldozatul. A kőművesmester feleségével, tizenkilenc éves fiával és anyósával együtt lakott. Amikor az anyós reggel takarítani ment be a házaspár hálószobájába, az ágyban vérbefagyva találta az asszonyt. A rendőrségi nyomozás egyelőre tehetetlenül áll a gyilkossággal szemben. Megállapították azt, hogy az áldozat élni vágyó asszony volt, aki ura tudtán kívül kapcsolatokat tartott fenn több férfival, akiket a lakásán fogadott. Az a feltevés, hogy az asszonyt egy férfitárogatója ölte meg civakodás közben. A lakásból eltűnt egy barna pénztárca, amelyben ötven márka volt.

Jószabásu ruhának kiváló anyagból is kell készülni. A kitűnő szabás és a jó anyag egyesül azokban a ruhákban, amelyek *Petrovics és Krausz* férfiszabók noviszadi műhelyéből kerülnek ki.

— **Bizalmatlansági indítvány az amerikai parlamentben Mellon pénzügyi államtitkár ellen.** Newyorkból jelentik: Érdekes szenzációja van a washingtoni parlamentnek. *Concens* michigani szenátor, aki arról is nevezetes, hogy évekig üzlettársa volt Henry Fordnak és a szenátorok között leggazdagabb, határozati javaslatot nyújtott be, amelyben felsorolja Mellon pénzügyi államtitkár hosszú bünelajstromát, elhibázott pénzügyi politikáját és sok káros pénzügyi tranzakcióját és indítványozza, hogy a szenátorok szőlítsa fel Mellon a lemondásra. A szenátus hétfőn fogja tárgyalni a javaslatot, de ha azt el is fogadja, az még nem jelenti, hogy Mellon kénytelen lemondani, mert az Egyesült Államok alkotmánya szerint a kormány tagjai kizárólag a köztársasági elnöknek felelősek és hogyha a törvényhozás valamelyik háza bizalmatlanságot is szavaz nekik nem kötelesek lemondani.

— **Sztipics Béla állapota.** Sztipics Béla, a kitűnő szubotícai műkedvelő néhány nappal ezelőtt súlyosan megbetegedett. Sztipicsnek a fülében volt egy pattanás, amely elmérgesedett és a genny felhuzódott az agyra s agyhártyagyulladás lépett fel. Sztipics állapota kedden annyira rosszabbodott, hogy meg kellett operálni. Az operáció után Sztipics állapota némileg javult, de később elvesztette eszméletét és azóta változó az állapota. Kedden és szerdán Szubotícán az a hír terjedt el, hogy Sztipics Béla meghalt, de kiderült, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak.

— **A Wallstreet legújabb hőse.** Newyorkból jelentik: Szenzációs karrierrel beszélnek Newyorkban. Michael I. Meehan a newyorki tőzsdén »Mike« gúnnyéven ismeretes, Irországból származik és pályafutását a newyorki utcán mint jegyárutató kezdte meg. Az utóbbi napokban a legnagyobb tőzsdéi árfolyamemelkedést eszközölte, amely a newyorki tőzsde történetében szinte páratlan. Négy nap alatt tizenhat és háromnegyed ponttal javította egy amerikai rádiótársaság részvényeit és amikor a »hossz« elérte tetőpontját, a részvények értéke ötvenöt millió dollárral volt nagyobb, mint négy nappal azelőtt. »Mike« az utolsó nagy támadást is sikeresen parirozta és legveszedelmesebb ellenfelét teljesen tönkre tette.

— **Irodalmi est Noviszadon az éhező Hercegovina javára.** Noviszadról jelentik: Szombaton este hat órakor a noviszadi Szloboda-szálló nagytermében a Vöröskereszt-egyesület tartományi választmányja, a noviszadi jótékonyági és közmívelődési egyesületek, a beogradi népegyetem, az egyetemi hallgatók beogradi akcióbizottsága irodalmi estélyt rendeznek a hercegovinai éhezők javára. Az irodalmi estén Duesics Jován, a híres költő, dr. Csorovics Vladimír egyetemi tanár, Makszimovics Deszánka Iróné, Vasani Milán és Krklec Gusztáv írók, továbbá a Neven dalegyet és a Zenetársaság énekkara működnek közre.

— **Vörhenyjárvány Potiszkszvetinikolán.** Szentáról jelentik: Potiszkszvetinikolán már december óta vörhenyjárvány dühög. A járvány kezdete óta összesen százhusz megbetegedés történt és husz beteg — főként gyermekek — meghalt. Dr. Cseremov Milena közséj orvos az összes elemiskolás növendéket beoltotta Dick-féle szérummal és a beoltottak közül egy sem halt meg. Minthogy a járvány most már szűnőfélben van, csütörtökön újból megnyitnak az elemi iskolák.

— **Harc a tolvaj cigányasszonnyal.** Noviszadról jelentik: Bácski-Petrovácon Lovas Mara lakásába behatolt két cigányasszony és teljesen kiürítették az élelőkamrát. Amikor távozóban voltak, a gazdasszony akkor ért haza és sikerült az egyik tolvajnőt megfognia, ez azonban dulakodni kezdett vele, majd kezébe harapott és így társa után menekülhetett. A csendőrség hamarosan elfogta mindkét tettet, Nikolics Aranka és Szelénka cigányasszonyokat, akiknél megtalálták az egész lopott holmit, azonkívül egy szintén lopásból származó aranyórát. Beszállították őket a noviszadi ügyészségre.

— **Lemondtak a noviszadi zsidó hitközség ellenzéki elöljárói.** Noviszadról jelentik: A noviszadi hitközség újonnan választott elöljárói közül Frank Gyula, Koródi Lajos, Löwy Mátyás, Krausz Mihály és Zwiebach Adolf lemondtak tisztviselőikről. A megüresedett helyek betöltéséről a vasárnap délelőttre egybehívott elöljárósági ülés fog dönteni. A lemondott elöljárók a dr. Kassovitz-Ernst-párt tagjai.

— **Próbaéneklés.** Grussmann Arnold szuboticiai főként a noviszadi zsidó hitközség meghívására pénteken este 6 órakor és szombaton délelőtt tíz órakor az istentisztelet keretében próbaéneklést tart.

— **Gázolt az autó, letartóztatták a sofőrt.** Noviszadról jelentik: Sztarifutakon szerdán délelőtt Horovitz Miksa bácskapalánkai kereskedő autója a községháza közelében elütötte Sijacsics Milica sztarifutaki asszonyt, aki súlyos sérüléseket szenvedett. Dr. Jelasics Dusan közséj orvos részesítette első segélyben a sebesültet és súlyos állapotára való tekintettel beszállította a noviszadi kórházba. A csendőrség letartóztatta a sofőrt és beszállította a noviszadi ügyészség fogházába. Csütörtökön törvényszéki bizottság száll ki a helyszíni vizsgálat megejtése végett.

— **Népszerű előadás Palesztináról.** Szentáról jelentik: Dr. Löwy Salamon, palesztinai vegyész-mérnök kedden délután a nők szerepéről Palesztinában, este pedig Palesztina kulturális, politikai, gazdasági helyzetéről tartott nagyon érdekes és értékes előadást. A szabadelőadást vetített képekkel kísérte. A zsidó hitközség székházát zsufolásig megtöltő közönség lelkesen ünnepelte az előadót.

— **A vajdasági ügyvédek.** A noviszadi ügyvédi kamara évi jelentése szerint, amit a napokban küldtek meg a vajdasági bíróságoknak, a Vajdaság területén összesen 468 ügyvéd és 231 ügyvédjelölt van. Városonként az ügyvédek száma a következőképpen oszlik meg: Noviszadon 67, Szomborban 57, Szentán 23, Sztarakanizsán 3, Szuboticián 73, Becskeréken 34, Belacrkván 11, Vrsacon 19, Pancsevón 31, Kikindán 19. Észertint a legtöbb ügyvéd (73) Szuboticián van és ugyancsak Szuboticián legnagyobb az ügyvédjelöltek száma is, mert 231 ügyvédjelölt közül 48 Szuboticián működik.

— **Kemal basa Ótátrafüreden.** Prágából jelentik: Ótátrafürednek még ebben a hónapban nevezetes vendége lesz. A hatóságokhoz érkezett hivatalos értesítés szerint Musztafa Kemal basa, a török köztársasági elnök március végén Ótátrafüredre érkezik, ahol néhány hónapot szándékozik tölteni tüdőbajának kezelése végett.

— **Tárgyalják a szuboticiai költségvetést.** Sztipics Károly dr. szuboticiai polgármester összehívta azt a közgyűlési bizottságot, amely a költségvetést fogja tárgyalni. A bizottság csütörtök délután három órakor ül össze a polgármester elnöke alatt.

— **Nyolc hold földet kap minden optáncsalád.** Szentáról jelentik: A szentai országos optáncgyűlés még a múlt hónapban husztagu küldöttséggel kereste fel Jankovics udvari minisztert, aki előtt Vlasics Nikifor, az egyesület elnöke feltárta az optáncok válságos helyzetét és kérte a minisztert, hogy a kormánytól járjon közbe, hogy évek óta hangzott panaszait orvosolják és jogos kéréseit teljesítsék. A miniszter megígérte, hogy minden lehető elkövet az optáncok érdekében. Március huszadikán az optáncok újból megjelentek Beogradban Vlasics elnök és Abzsics Iszó alelnök vezetése alatt és Andrics Vlada agrárreformminisztert arra kérték, hogy az optáncok is, mint a többi telepeselek, nyolc és háromnegyed hold parcellát kapjanak. A miniszter kijelentette, hogy Jankovics miniszterrel történt megbeszélés alapján már ki is adta az összes agrárhivataloknak a rendeletet, hogy legrövidebb időn belül osszának ki az optáncok között nyolc és háromnegyed hold földet. Az agrárreformminiszterrel lefolytatott tárgyalás után felkeresték Sztankovics Szvetozár földmívelésügyi minisztert és arra kérték, hogy mint az inséges vidékek támogatására alakult miniszteri bizottság egyik tagja, eszközölje ki, hogy a szentai országos egyesület három millió dinár kamatmentes kölcsönt kapjon abból a pénzből, amelyet a beogradi tartomány fog az éhínség elleni akcióra kapni. A miniszter megígérte, hogy kérésüket részben teljesíti és egy millió dinárt juttat a kért célra. A szentai országos optáncgyűlés ezután felhívja az összes Jugoszláviai költözött optáncot, hogy levélbelileg jelentkezék a szentai országos optáncgyűlés vezetőségénél, hogy az optáncok számát a minisztériumnál bejelenthessék.

Háziasszonyok!

Jön a 2818

Diament

— **Halálos szerencsétlenség egy német gyártelepen.** Berlinből jelentik: Lauhanner környékén súlyos katasztrófa történt szerdán délelőtt a Friedländer barnaszén és briket iparvállalat telepen. Az orkánzerű szél következtében a telepen összeomlott egy épülőfélben levő felvonóhid, amelyen huszonnyolc munkás dolgozott. A vasalkotmány maga alá temette a munkásokat, akik közül csak tizen menekültek meg kisebb sérülésekkel, míg tizenegy munkást holtan, hetet pedig súlyos sérülésekkel ástak ki a romok alól.

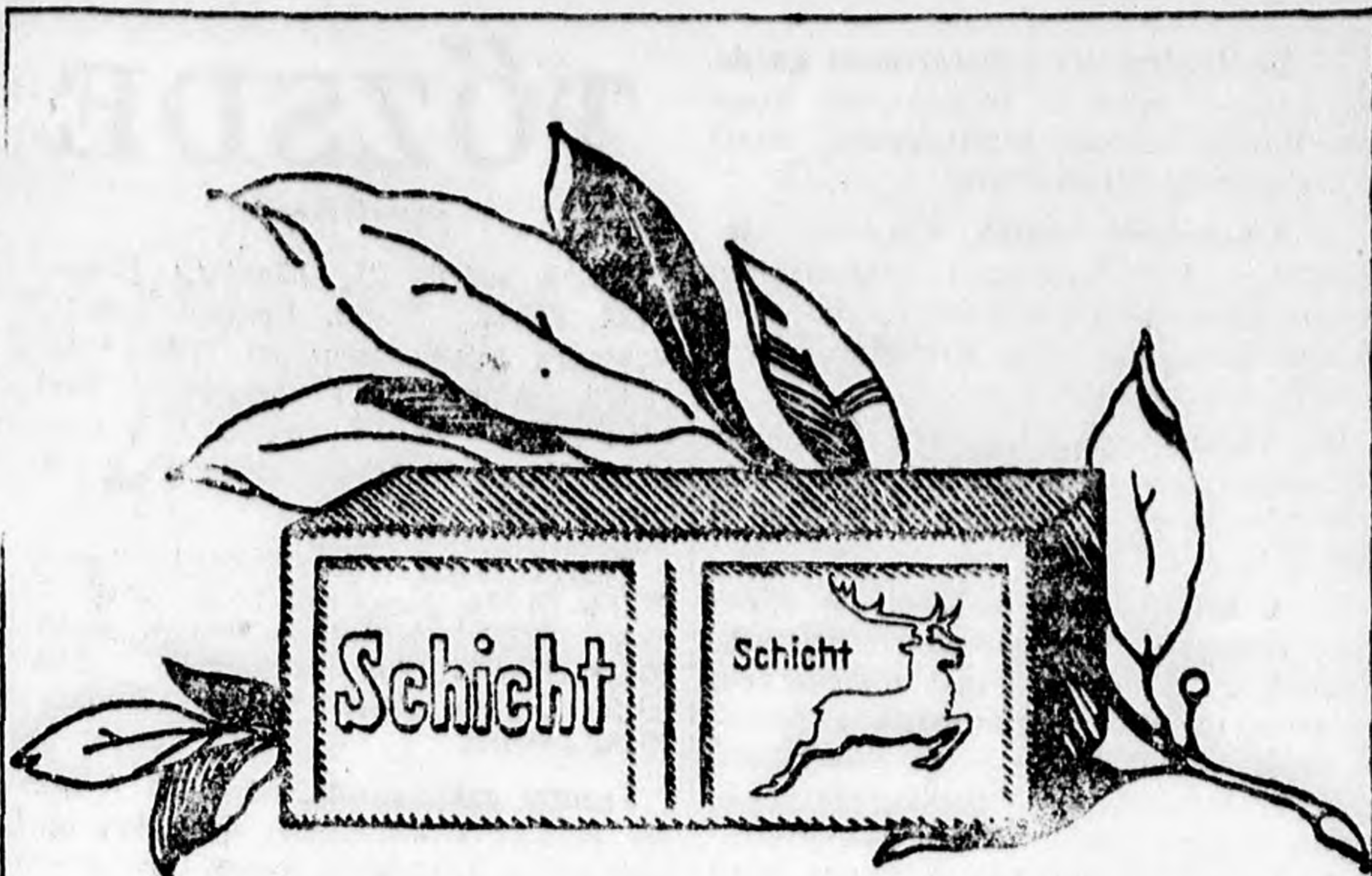
Smyrna és perzsapamut

valamint az összes kézimunkakellékek legolcsóbban

Klein Jenónél

Novisad, Vel.-Bečkerek és Senta

— **Az alkohol veszedelme.** Vilovárol jelentik: Atanackov Mirkó loki tekintélyes gazda, volt közséj bíró, hétfőn kocsin ment Zsabaljra. Mután dolgát elintézte, a nagyvendéglőben borozgatott és este ittas állapotban indult hazafelé. Vilová előtt a kocsi lezuhant a falu alatt elhúzódó levezető csatorna hídjáról. A lovak belefulladtak a vízbe. Atanackovot kedden reggel a part szélén félig a vízben eszméletlen állapotban találták meg. Beszállították a faluba és orvosi kezelés alá vették, de életbenmaradásához kevés a remény, mert erős tüdőgyulladást kapott. Minthogy a hidon nem volt korlát, a vizsgálatot megindították annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Mindenki Schichtszappant akar vásárolni.

Némelyek más mosószert hagynak maguknak bebeszélni.

A legtöbben azon vannak, csakis valódi Schichtszappant használjunk.

Kik tehát az okosak?

Az elővigyázatosak!

Őn tudja, hogy rosszabb minőségű szappan egyszerű használata többet árthat, mint amennyit egy évben a szappan árán megtakaríthat.

— **A vasutigazgatóság és az új színház kérdése Noviszad rendkívüli közgyűlésének napirendjén.** Noviszadról jelentik: Dr. Borota polgármester péntek délután négy órára rendkívüli közgyűlést hívott össze, amelynek napirendjén a szuboticiai vasutigazgatóság előmozdítása érdekében szükséges hivatali épület és tisztviselőlakások, valamint más ellenszolgáltatások kérdése szerepel. Ezenkívül napirendre került a színházi bizottság javaslatára százezer dinárnak az új színházépítés pályázatának előmozdítására való megszavazásáról, továbbá a Pelszabadulás szobrának kérdése, a Városi Takarékpénztár szabályrendeletének módosítása, végül a belügyminiszter leírata a városi zárszámadások ügyében.

— **A noviszadi magántisztviselők tiltakozó gyűlése.** Noviszadról jelentik: A jugoszláviai kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők szövetségének noviszadi szervezete csütörtökön este fél kilenc órakor a Winkle-sörcearnokban gyűlést tart. A gyűlésen tiltakozni fognak a szociálpolitikai minisztérium által az üzletek nyitása és zárására vonatkozólag kiadott rendelete ellen.

— **Zagrebben elfogtak egy vízumcsalót.** Zagrebból jelentik: Pejics Mihó foglalkozás nélküli hadirokkant nemrégiben ügynökséget nyitott Zagrebben. Több kivándorolni készülő munkástól kisebb-nagyobb összeget vett fel azzal, hogy számukra külföldi országokba vízumot és beutazási engedélyt szerez. A rendőrséghez számos feljelentés érkezett, amelyek mind azt panaszolták, hogy Pejics felvette a pénzt, de az ígért vízumot nem szerezte meg. A csaló hadirokkantot letartóztatták.

— **Tűz Velikibecskereken.** Velikibecskerekről jelentik: Kedden éjjel egy óra tájban tűz ütött ki Cikalo László becskeréki gyógyszerárában. Az arra haladó rendőri járőr észrevette a gyógyszerár lezárt redőnyei mögül kitóduló füstöt és értesítette a tűzoltóságot, amelynek öt óráig tartó megfeszített munka árán sikerült a tüzet lokalizálni.

— **Reorganizálták a kikindai radikális pártot.** Kikindáról jelentik: A kikindai radikális párt gyűlést tartott, amelyen teljesen új vezetőséget választottak. Elnökké Budisin Stévan földbirtokost, alelnökké dr. Belanics Márkó városi főügyészt és dr. Szimics Milos orvost, titkárrá Pecits Voja joghallgatót választották meg. Budisin Jócó volt képviselő hívei kisebbségben maradtak.

— **Tolvaj cselédlány.** Bajmokról jelentik: Pelczer Antalné bajmoki lakos házába az elmúlt este behatolt egy tizenéves cselédlány, aki a készpénzt és néhány ékszert összeszedve, megszökött. A csendőrség elfogta a tolvaj cselédlányt, akinél a lopott tárgyakat megtalálták.

— **A petrovoszelói Narodna Odbrana kulturdelutánja.** Petrovoszelóról jelentik: Vasárnap délután a petrovoszelói Narodna Odbrana kulturdelután rendezett Viskovics Vató korcsmájában. A kulturdelutánon a sztaribecsei iparoskör dalárdája, Hadnagyev Demeter karnagy vezetésével népdalokat énekelt. A kiünően sikerült ünnepélyen az inséges vidékek részére adományokat gyűjtött.

— **Az Aleksandrova-uccán is lehet feladni hirdetéseket a Bácsmegeyi Napló részére.** A Bácsmegeyi Napló számára ezentúl az Aleksandrova-utcai Preszburger-féle üzletben is lehet feladni hirdetéseket. Ezzel főleg a vidéki hirdetőknak akarunk könnyebbséget szerezni, hogy ne kelljen szűkreszabott idejükben a főteárról a Zmaj Jovan-téri Minervapalotába fáradni. A Preszburger-féle üzletben a Minerva könyvkiadványai is eredeti áron kaphatók.

— **Borkiállítás és borvásár Beogradban.** A szerb mezőgazdasági egyesület április 22–25-ig Beogradban borkiállítást és borvásárt rendez. A vajdasági borfelügyelőség Petrovaradinban ezzel kapcsolatban arra kéri a bortermelőket és kereskedőket, akik kiállítani óhajtanak, hogy ezt előzőleg jelentsék be a petrovaradini borfelügyelőségnek, ahol különben minden tudnivalót a kiállításra vonatkozólag közölnek.

— **Királysértésért letartóztatott gazda.** Noviszadról jelentik: Sztankovics Vojin sztarifutaki gazdát királysértés miatt a csendőrség letartóztatta.

— **Athelyezett tanítók.** Kikindáról jelentik: A közoktatásügyi miniszterium Nesics Bránkó elemi iskolai igazgatót és Nesics Zorka tanítónőt Kikindáról Beogradba helyezte át.

Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bőrápolás, villany- és kvarcfénykezelés. Lakás: Trg Ciril i Metod 5, I. Tel. 539.

— **A sztaribecseji tüzfelügyelő ellenőrző szemléje.** Petrovoszelórol jelentik: Hadnagyev Demeter járási tüzfelügyelő vasárnap délután meglátogatta a petrovoszelói önkéntes tüzoltóegységet. A testület a tüzfelügyelő váratlan megjelenésekor éppen gyakorlatozott. A tüzfelügyelő, úgy a gyors, mint az iskolaszereletét megdicsérte és a parancsnoknak elismerését fejezte ki.

Ruff-cukorkát, csokoládét, ha frissét, olesót és finomat akar, csak a Bonbonniere-ben vásároljon. Rudicséva ul. 3.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral 1 pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

SZÍNHÁZ

A Cigányprimás a szubotical Legényegyletben. A Cigányprimásnak, Kálmán Imre egyik legszebb operettjének próbái befejezéshez közelednek. A katolikus legényegylet műkedvelőgárdája, amelyben a legjobb szubotical erők szerepelnek, ezuttal nehéz feladatot vállalt magára, de a próbák után ítélve az előadás kiemelkedő eseménye lesz az idei szezonnak. A szombati, és vasárnapi előadásra még néhány jegy kapható Krécsi könyvkereskedésében, vagy előadás napján a pénztárnál.

A Koldusgróf főpróbája. Csütörtökön mutatják be a Népkörben a »Koldusgróf« című operettet, amely már főpróbáján is nagy sikert aratott. Az utolsó próba azt mutatja, hogy a régi, szépenélt operettnek a csütörtök esti bemutatón is megérdemelt sikere lesz. Valamennyi szereplő teljes lelkesedéssel áll a siker szolgálatába és úgy a rendezés, mint a kórus is meglepetést fog kelteni. Az előadást szombat és vasárnap este megisméltik és jegyek mindhárom előadásra Sár Sándorné főtéri üzletében, este pedig a Népkör pénztáránál válthatók.

SPORT

Jugoszlávia—Magyarország Változást szenvedett a Beograd elleni szubotical válogatott

A jugoszláviai sportközönség figyelmé vasárnap Budapest felé fordul, ahol a jugoszláv nemzeti válogatott Magyarország válogatottjával méri össze erejét. A mérkőzés revansjellegű, mert legutóbb a magyar második garnitúra 5:1 arányú vereséget szenvedett Zagrebban. Budapesten szintén a második garnitúrát állítja ki Magyarország, mert az első csapat Rómában játszik Olaszország ellen. A magyar profik második válogatottja mindamelllett ma alig valamivel gyengébb, mint az első csapat és így a jugoszláv nemzeti válogatottnak nagyon nehéz szerepe lesz, ha ismét győzelmet akar aratni. A válogatott összeállítása most már bizonyos, mert Benicsics lemondása végleges. Így a nemzeti válogatott a következő összeállításban fog szerepelni:

Siflis (SzAND) — Ivkovics, Szpasojevic (Jugoszlávia) — Arsenijevics (BSK), Poduje (Hajduk), Popovics (Jugoszlávia) — Mariano-

TÓZSDE

Zürich, márc. 21. (Zárlat.) Beograd 9.135, Páris 20.435, London 25.3425, Newyork 519.06, Brüsszel 72.35, Milánó 27.425, Amszterdam 209.025, Berlin 124.15, Bécs 73.075, Szófia 3.75, Prága 15.39, Varsó 58.30, Budapest 90.70, Bukarest 3.32.

Zagreb, márc. 21. (Zárlat.) London 27714—27794, Newyork 5676—5696, Zürich 109350—109650, Trieszt 29913—30113, Berlin 1358—1361, Bécs 79850—80150, Prága 16815—16895, Budapest 99182—99482.

Szentai gabonaárak, márc. 21. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 340 dinár, tengeri, morzsolt, azonnali szállításra 250—255, tavaszi szállításra 240—245, takarmányárpa 270—275, zab 275—280, rozs 300—305, heremag 1750, bab 350, burgonya 200—210 dinár. Örlemények: 0-ás liszt gg 515 dinár, 0-ás g 515, kettes főzöliszt 495, ötös kenyérliszt 465, betes 325, nyolcas 240, korpá 235, konkolydara 250 dinár. Irányzat búzában szilárd.

Noviszadi terménytőzsde, március 21. Buza bácskai 78—79 kilós 2 százalékos 342.50—347.50, bánáti 78—79 kilós két százalékos 337.50—342.50. Árpa bácskai 66 kilós 295—305. Zab bácskai 250—257.50. Tengeri bácskai 252.50—257.50, bánáti 250—255. Lisztek: 0g és 0g bácskai 467.50—477.50, kettes 447.50—457.50, ötös 427.50—437.50, hatos 370—380, hetes 305—315, nyolcas 220—230, korpá jutazsákokban 207.50—212.50.

Budapesti gabonatózsde, márc. 21. A gabonatózsde irányzata szilárd és úgy a határidőpiacon, mint a készáru piacon emelkedtek az árfolyamok. Hivatalos árfolyamok pengő értékben a határidőpiacon: Buza márciusra 33.16—33.20, májusra 33.60—33.68, zárlat 33.62—33.64, októberre 30.78—30.88, zárlat 30.80—30.82, rozs márciusra 31.94—32, zárlat 31.98—32, májusra 31.60—31.70, zárlat 31.70—31.72, októberre 26.46—26.58, zárlat 26.46—26.48, tengeri májusra 28.08—28.20, zárlat 28.08—28.10, júliusra 28.80—28.94, zárlat 28.78—28.80. A készáru piacon: Buza 33.45—34.75, rozs 31.35—31.70, árpa 29.80—31, sörárpa 33—37.50, köles 25.50—26.50, repce 52—54, tengeri 27.25—28, zab 30.50—31.25, korpá 22.75—23.

Budapesti értéktőzsde, márc. 21. Magyar Hitel 84.8, Osztrák Hitel 51.1, Kereskedelmi Bank 109.5, Magyar Cukor 187.5, Georgia 15.6, Rimamurányi 102.3, Salgó 65.3, Köszén 805, Bródi Vagon 5, Beocsini Cement 248, Nasici 180, Ganz Danubius 170, Ganz Villamos 149, Atheneum 30, Nova 45, Levante 23.9, Pesti Hazai 213. Irányzat barátságos.

vics (BSK), Becics, Ljuburics (Jugoszlávia), Bonacsics (Hajduk), Giller (Gradjanski).

Tartalékok: Beleszlin (SzAND), Lemeccsics (Hajduk), Gligorijevics (BSK).

A magyar csapatot is összeállította az MLSz kapitánya és pedig a következőképpen:

Beneda (Ujpest) — Takács I., Hungler II. (Ferencváros) — Fuhrmann (Ferencváros), Lutz II. (Ujpest), Obizt (Ferencváros) — Rázsó (Ferencváros), Skvarek (Hungária), Stoflián (Sabaria), Bihámi (Nemzeti), P. Szabó (Ujpest).

A jugoszláv csapat kíséretében Kreseles, a JNS alelnöke, dr. Palmovics és dr. Pandakovics szövetségi kapitány utaznak Budapestre.

Szuboticanak is nagy napja lesz vasárnap, amikor Beograd válogatottjai ellen küzdenek a szubotical válogatottak. A szubotical válogatottat — mint

Ujjonghatsz!

Többet jelent a győzelmes siker érdekében a női arc szépsége, az arcbőr finomsága, mint sok más előnyös tulajdonság, melyekkel nők rendelkezhetnek. Az Elida Favorit szappan használatával érzékeny arcbőre most biztonságban van. A kézbeillő, jókora szappandarab izlésesen van csomagolva, mindig végig illatosítva, kellemes és frissítő.

ELIDA Favorit SZAPPAN

ismeretes — Fischl Pál alszövetségi kapitány a következőképp állította össze.

Ambrus (SzAND) — Held (SzAND), Csizstay (ZsAK) — Cvetkovics (ZsAK), Berényi (Sport), Ördög (SzAND) — Inotay (SzAND), Barina I. (SzMTC), Rudics I. (Bácska), Horvát (SzAND), Slezák (Bácska).

Tartalékok: Ivics (ZsAK), Gubics, Kopunovics (Bácska), Szilágyi (SzAND). Ez az összeállítás azonban változást szenved, mert Inotay Szomborban súlyosan megsérült és még mindig ágyban fekvő beteg. Helyette

Csete vagy Szilágyi fognak játszani a jobbszélén.

A beograd csapatot is összeállították és a fővárosi válogatott a következő összeállításban játszik Szubotican:

Jaksics — Popovics, Mitrovics — Jovanovics, Dimitrijevics, Djordjevics — Dobrijevics, Beck, Dragicsjevics, Najdanovics.

A válogatott center posztján eredetileg Becics szerepelt, de minthogy ő Budapestre utazik, helyettesít kell beállítani. Erre vonatkozólag a beograd alszövetség még nem döntött.

A Beograd—Szubotica mérkőzés vasárnap délután félnégykor kezdődik a Bácska-pályán. Előtte az SzMTC és a villanytelep játszanak barátságos mérkőzést. A válogatott meccset Csajági bíró vezeti.

Változás az Olaszország ellen játszó magyar válogatottban. A magyar válogatott csapat, amely vasárnap Rómában játszik Olaszország válogatottjával, szerda este hét órakor utazott el Budapestre. A csapat összeállításában az utolsó percben változás történt, mert a debreceni Markos helyett Sträcköt állították a csapat jobb szélére. Elutazott Rómába Turay is, aki Konrádot helyettesíti, ha a kijelölt center térdfájása el nem múlik.

KINTORNA

— Nem gondolja, hogy sok férfi boldogtalan lenne, ha én férjhez mennék?
— Az attól függ, hányszor akar férjhez menni?

*
— Rájöttem arra, hogy az orvos és ügyvédi pálya között alig van különbség.

— Hogy-hogy?
— Az orvosnak akkor megy jól, ha a betegnek több az érverése, az ügyvédnek akkor, ha minél több az árverése.

*
Egy Don Juan meséli egyik barátjának:

— Képzeld ezt a marhaságot: kapok ma egy levelet, amiben azt írja egy alak, hogy agyonlő ha tovább udvarlok a feleségének!

— Hát ne udvarolj neki. Hisz van más nő is a világon...

— Könnyű azt mondani! De nincs aláírva a levél!

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Kevesebb a vámbevétel a költségvetési előirányzatnál

Ausztriából és Csehszlovákiából hoznak be legtöbb árut

A vámvezérgazgatóság most tette közzé a hivatalos statisztikát a vámbevételekről. A jelentésből megállapítható, hogy 1927. év április elsejétől ez év március 10-ig a vámbevétel a költségvetési előirányzatnál 15,825.000 dinárral kevesebb volt, viszont az 1926/1927. költségvetési évben 33,708.000 dinárral több volt, mint a költségvetési előirányzat. Az egyes országokból jövő import áruk után a vámbevételek így oszlottak meg:

Olaszország	940	»	12.80	»
Németország	896	»	12.34	»
Anglia	510	»	7.01	»
Magyarország	357	»	4.91	»
Franciaország	318	»	4.37	»
Románia	277	»	3.76	»
Amerika	254	»	3.49	»
Brazília	188	»	2.58	»
Lengyelország	107	»	1.48	»
Svájc	102	»	1.41	»
Görögország	102	»	1.41	»
Angolindia	75	»	1.04	»
Hollandia	75	»	1.03	»
Az összes többi államokban			1.—	»

Ausztria	1424	»	19.55%
Csehszlovákia	1399	»	19.20%

Az államháztartás pénzügyi nehézségei

A nagy állami kölcsön nélkül nincsen állami gazdasági kibontakozás — Erdekes adatok a gazdasági miniszterek költségvetési expozéjából

Beogradból jelentik: Amikor az 1928—29. évi költségvetést a parlament elé vitték, a *Bácsme gyei Napló* rámutatott azokra a nehézségekre, amelyek az új költségvetés pénzügyi részének a megoldását akadályozzák. A költségvetési vita során elhangzott miniszteri expozék alapján könnyen kimutathatók az 1928—29-es költségvetés nagy problémái.

Markovics Pera építésiügyi miniszter a vita során kijelentette, hogy az építésiügyi minisztérium költségvetése a jövő költségvetési esztendőben 294 millió dinár lesz, vagyis 75 millióval kevesebb, mint az elmúlt esztendőben. Új országutakat, a miniszter szerint, nem szabad többé a költségvetés tételeiből építeni, hanem azokra egy nagyobb építési kölcsönt kellene szerezni. Erről a kölcsönről a parlamentben most már évek óta beszélnek, azonban a kölcsön realizálása még nagyon sokáig húzódhatik. Az építésiügyi miniszter az állami utak rendbentartására és új utvonalak építésére nagy programot dolgozott ki, amelyet jóváhagyás céljából átadott a pénzügyminiszternek. A jövő költségvetési esztendőben egy kilométer állami utnak a karbantartása az államnak 7500 dinárba kerülne.

Igy 13.332 kilométer állami utnak a karbantartására 353 millió dinárba volna szükség, azonban a költségvetésben erre a célra mindössze 186 millió dinár áll rendelkezésre.

1923 óta utépítésre a kormány a közmunkaerőt is igénybe veszi, azonban a kuluk-munkák csak Delszerbiában és Boszniában váltak be, más országrészekben a közönség tiltakozott a kuluk alkalmazása ellen. Természetes, hogy a 181 millió dinárral nem lehet az ország utait rendben tartani. Ennek az lesz a további következménye, hogy az országutak még rosszabb állapotba fognak kerülni, mint eddig voltak.

Miloszavljevics Szvetiszlá közlekedésiügyi miniszter a parlamentben a közlekedésiügyi tárca tárgyalása alkalmával kijelentette, hogy az új költségvetés egyáltalán nem fejezi ki a közlekedésiügyi minisztérium igazi szükségleteit, mert a minisztériumnak tekintetbe kellett vennie a nagy gazdasági nehézségeket. Az ország közlekedésiügyét is investíciós kölcsönök határozzák meg

1928/29-ben 159 kilométer új vasutvonalat fognak a forgalomnak átadni.

bár a vasúti személyzet több mint ezer emberrel csökkenni fog. A 159 kilométer vasúti vonal így fog megoszlan: Kragujevac—Kraljevo 56 km., Prokuplje—Plochnik 21 km., Krapina—Rogatec 16 km., Bakar—adriai kikötő 16 km., összesen tehát 203 km. A keskeny nyomtávú vonalak közül Beograd—Obrenovac 39 km. Uvac—Priboj 5 km., Trebinje—Lastva 12 km., összesen 56 km. vasutvonal.

A miniszter a szkupstinában kijelentette, hogy az 1927—28-as költségvetési évben a minisztérium rendelkezésére bocsátott hitelek nem voltak elegendők, úgyhogy póthiteleket kellett kérni. A póthitelek 15 millió dinárt tettek ki. A múlt évi költségvetésben a legjobb vasúti igazgatásra 4 millió dinár volt beállítva, mely összeget a miniszter póthitelek formájában 15 millió dinárra kérte felemelni. Az idei költségvetésben a miniszter 10 millió dinárt vehetett fel erre a célra, amelyre vonatkozólag a miniszter már a parlament előtt kijelentette, hogy ez az összeg egyáltalán nem lesz elegendő. A miniszter már a szkupstina előtt hangsúlyozta, hogy a legfelsőbb vasutigazgatósága újra póthitelt fog kérni. A miniszter kevesli még a gépek beszerzésére előirányzott összeget is és már előre hangsúlyozta, hogy az előirányzott 67 dinár nem lesz elég, mert legalább megkétszerez annyira lesz szükség. A miniszter még azt is megmondotta a szkupstina plénuma előtt, hogy a Jugoszláv vasutaknak igen nagy mennyiségű síneire volna szükségük, mert a meglévők nagy része igen rossz állapotban van, azonban erre sincsen fedezete.

A kormány a szerb vasutépítésekre 109 millió dinárral adós, a mely összeget a monteni költségvetésbe sem tudták beállítani.

Vasutaslakásokra 80 millió dinárt fordítottak, bár még mindig négyszáz vaggonban laknak vasutasok.

A vasúti mozdonyok számát a kormány az elmúlt esztendőhöz képest 10%-ka emelte fel.

A vasúti forgalom évente tíz százalékkal emelkedik,

Az állam most építi fel az új vagon- és lokomotívjavító gyárat, úgy hogy magánvállalatoknak többé nem fognak sem vagonokat, sem lokomotívokat kiadni. 1919 óta 787 kilométer vasutvonalat építettek. Ebből 517 km. a rendes nyomtávú és 270 km. különböző típusú keskeny nyomtávú vasutvonal.

Jelenleg 555 km. vasutvona áll építés alatt.

Bár az 1927 májusában kiadott miniszteri rendelet 1773 km. vasutvonalat akar felépíteni, de erre még nincsen meg a teljes fedezet.

A napokban ki fogják írni még a Bogomila-velesi vasutvonal építési munkálatait is.

A minisztérium azonkívül még számos helyen végzett tereptanulmányokat vasutvonalak kiépítése céljából, de ezek között egyetlen vajdasági új vonal sincsen.

1927—28-ban vasut építésére 396 millió dinár állott rendelkezésre. Ezt az összeget a Blair-kölcsönből nyerték: ebből az összegből eddig mindössze csak 182 millió dinárt költöttek el. A Blair-kölcsön tulajdonképpen vasutépítésre 15 millió dollárt jelent, azonban, mert még a munkák előkészületei nem fejeződtek be, ezt az összeget nem fordíthatják, mert még nem folyósították a vasutépítésre. A kormány összesen négy millió dinárt akar még vasutépítésre elkölteni.

A miniszter a hajózási parkról megjegyzi, hogy a hajók száma elegendő a tengerhajózási forgalom lebonyolítására, azonban a Jugoszláv hajók nagy része igen rossz állapotban van. A hajók gépei sem a legjobbak.

Kocićs Vljajko postaügyi miniszter hangsúlyozta, hogy bármennyire is szerette volna a szkupstinának bejelenteni, hogy

csökkenti a telefon és a távirat árakat, azonban ezt az ország rossz gazdasági viszonyai miatt egyelőre nem teheti meg.

A postaügyi minisztérium évi 135 millió szufficittel dolgozik. Beogradban építik már a minisztérium nagy palotáját. Azonkívül Beogradban épül még a nagy vasúti postaállomás és ugyanilyen épületeket emelnek Splitben és Skopljében is.

A miniszter bejelentette, hogy

már április hónapban Jugoszláviának direkt telefonösszeköttetése lesz Svájjal és Franciaországgal.

Szarajevóban és Mariborban is megkezdik az új automata telefonközpontok felépítését.

Sztankovics Szvetozár földművelésiügyi miniszter az expozéjában különösen a földművelés-hitelek kérdésével foglalkozott és hangsúlyozta, hogy a *Földműves Hitelek Igazgatósága* már a legközelebb megkezdí a hitelek nyújtását. A minisztérium azonban azon az állásponton van, hogy a hitelekkel elő kellene mozdítani a földműves szervezetek megalakítását is. A földműves hitelek céljaira szintén még nagy kölcsönre volna szükség. Ha a kormány megkapja a nagy kölcsönt, akkor nem lesz szükség arra a moratóriumra, amelyet a vita során egyes képviselők ajánlottak a kormánynak.

A miniszter azután még amiatt panaszkodott, hogy a földműves osztály nem iskoláztatja a gyermekeit. Az országban, mint mondotta, 2 millió gazdaság van és a földműves-

kolába összesen 600 gazda küldi a gyermekét.

A miniszter azután a szerbiai falvak alakulásával foglalkozott és kiemelte, hogy a szerbiai falvak még nagyon érzik a török hódoltság rettenetes pusztító hatását és ezeket úgy gazdaságilag, mint igazgatásilag újra kellene szervezni.

A földművelésiügyi miniszter az új kölcsönből egy milliárd és 500 milliót kér, amely összegnek nagy részét investíciókra és meliorizációra, kutak furására akarja elkölteni. Azonkívül egymillió és 150 ezer hektár víz alatt lévő területet akar lecsapolni. Ha a lecsapolások sikeresen megtörténnek, akkor 5 és fél-millió hektár termő területet kapna az ország. Az a termő terület évi 3 milliárd hasznot hozna. A 3 milliárd újabb nemzetgazdasági jövedelem óriási perspektívát jelentene a Jugoszláv gazdasági életnek.

Spaho kereskedelemügyi miniszter bejelentette, hogy a közel jövőben betervezték a parlamentnek a Görögországgal kötendő kereskedelmi szerződést. Később a megrevideált osztrák kereskedelmi szerződés is a parlament elé fog kerülni. Spaho az expozéjában elmondotta, hogy az osztrák kormány fel akarja emelni számos mezőgazdasági terménynek a vámját.

A mezőgazdasági terményekkel szemben azonban nemcsak Ausztria, hanem egyéb ipari államok, így Németország, Csehszlovákia és Svájc is olyan vámpolitikát folytatnak, a mely nem kedvez a mezőgazdasággal foglalkozó államoknak.

Ezért a kormány igen nagy nehézségek előtt áll akkor, amikor ipari államokkal köt kereskedelmi szerződéseket. A közel jövőben meg fognak indulni Törökországgal és Olaszországgal a kereskedelmi tárgyalások.

A kereskedelemügyi miniszter most dolgozik az új banktörvényen, a mely a bankbetéteseket akarja védelemben részesíteni. Az új törvény a betéteket elfogadó bankok anyagi és bünyügyi felelősségét nagyon meg fogja szigorítani.

Általában a miniszter a részvénytársaságokról szóló törvény is revízió alá szeretné venni.

Az állami jelzálog bank az elmúlt évben nagyon szépen dolgozott, bár, mint a miniszter kijelenti, Ljubljában a bank működését bizalmatlanul fogadták. A bank 1927-ben 986 millió dinár kölcsönt helyezett el. Ebből Nis város 40 millió dinárt kapott, az állami monopoli-gazgatóság pedig 200 millió dinárt. A miniszter beszédében még azt is mondotta, hogy a szakiskolák fejlesztésére nagyobb gondot akar fordítani.

A szociálpolitikai miniszter 275 millió dinárt adott az invalidusoknak.

Az országban tavaly 255.000 munkanélküli volt,

ebből 35.000 volt a tanult munkás, a többi napszámos volt. Az elmúlt évben az országban 78 sztrájk volt, amelyekben 5589 munkás vett részt. A nemzetgazdaság 8 és fél millió dinárt veszített el a sztrájkok által. Külföldi munkás 12.000 van az országban.

1927-ben az országból 21.976 ember vándorolt ki. A kivándorlók nagy része az amerikai latin államokban keresett boldogulást.

MIUJSAG A LLOYDBAN?

A szuboticei Lloyd közleményei

A vasúti fuvardíj hitelezése. A gyárosok központi szövetsége Beogradban közbe járt a vasúti vezérigazgatóságnál, majd pedig a közlekedésügyi miniszternél, hogy a vasúti fuvardíjhitelezés engedélyezése és igénybe vétele esetén ne kelljen a biztosítékot készpénzben letenni, hanem engedjék meg, hogy a letét állami letétekre alkalmas értékpapirokban történjen. A közlekedésügyi miniszter a gyárosok központi szövetsége kérelmének ez idő szerint nem tud eleget tenni, mert azt az érvényben levő államszámvitel nem engedi meg, hanem most dolgoznak a vezérigazgatóságnál egy új pénzügyi szabályzaton, ennek kidolgozásánál figyelembe veszik a gyárosok kívánságait.

Kiviteli vám a textilhulladékokra. A minisztertanács 1927. évi július hó 8-án megtartott ülésén a textilhulladékokra megállapított vámtételt (Izvozna tarifa pozíciója 231. B.) 8 aranydinárról 0.25 aranydinárra szállította le. Ennek a leszállításnak érvényessége 1927. október hó 31-én lejárt. A »Lloyd« felkéri az érdekelteket, hogy írásban jelentsék be a titkári hivatalnak, hogy szükségesnek tartják-e a mérsékelt vámtételnek továbbra való fenntartását.

A kikötőforgalmi díjszabás revíziója. A vasúti vezérigazgatóság megállapította, hogy a most érvényben lévő kikötőforgalmi díjszabás igénybevételénél nagy visszaélések történnek, nevezetesen a kereskedők áruikat a tengeren tulra szállítják, azokat azonnal visszahozzák és a rendeltetési helyükre továbbítják, hogy ezáltal a kikötői díjszabás előnyeit, a kedvezményes díjtételt igénybevehessék. A folyamatban levő revízió ezeket a visszaéléseket akarja megszüntetni.

Vámkonferencia a Lloydban. A Lloyd titkári hivatala értesíti az érdekelteket, hogy a legközelebbi vámkonferencia március hó 25-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor az egyesület olvasótermében lesz.

Milliók építkezések a becskeréki vasúti főműhelyben

Ötven hivatalos és nyolcszáz munkás dolgozik a főműhelyben

Becskerékről jelentik: A becskeréki vasúti főműhelyt amakidején a MÁV temesvári főműhely alműhelyének minősítették és abban körülbelül hetven munkást foglalkoztatott. A háború befejezése után azonban a temesvári főműhely elszakadt az ország területéről, ugyszintén a Szeged-rókusai főműhely is, amiért a jugoszláv államvasut kénytelen volt a becskeréki alműhelyt főműhellyé átminősíteni és ehhez képest megfelelően kibővíteni. Ezáltal a Vajdaság területén most két vasúti főműhely van: a szuboticei és a becskeréki.

A becskeréki alműhely főműhellyé történt átalakulása következtében új épületeket kellett hozzáépíteni és új berendezést, gépeket kellett felállítani. Az átépítési munkálatokat már 1920-ban megkezdték és pedig az öntőde üzembelhelyezésével. Azelőtt ugyanis az öntőde Becskeréken nem működött, mert a szükséges öntési munkálatokat a MÁV Dösgyőrön, Budapesten és Temesváron végeztette el. Az új üzembelhelyezett öntődét 1922-ben kibővítették kupolókemencékkel és villamos futódaruval, 1924-ben pedig a kocsiosztály elé nagy kocsiszint építettek.

A következő évben, 1925-ben a mozdónyszerelde elé építettek egy nagy mozdónyszint, amit súlyosított villamos tolópaddal láttak el. 1926-ban a műhelyt egy nagy villamos keréksztergappal szerelték fel, azonkívül gyorsesztergappadokat, harántgyalugépeket, gyalugépeket, menetmetsző gépeket, gőzkalapácsokat, lemezhangoló gépet, pneumatikus furó, vágó és szegcseő gépeket és egy amerikai négytengelyes hangyteljesítményű fagyalugépet szereztek be.

A múlt évben, tehát 1927-ben újabb nagyobbarányú építkezések történtek. Felépítettek ugyanis egy új kovács és rézműves műhelyt és egy nagy anyag és félkészárú raktárt körülbelül 2000 négyzetméter alapterülettel. Ezekkel az építményekkel még mindig nem merült ki a becskeréki főműhely kiépítési programja, mivel az államvasutak beograd-i vezérigazgatósága a főműhely további kiépítését vette tervbe. A folyó 1928. évben még több nagyobb építkezési munkálatokat határozott el a vezérigazgatóság.

Ebben az évben mindenképp a kocsis és mozdónyszerelde előtt lévő kocsis és mozdónyszerelde építését fogják befejezni. Azonkívül a kocsiszerelde elé körülbelül tíz öl hosszúságú villanyostolópaddal szerelnek fel. A műhely udvarán levő vágányhálózatot átépítik és a műhelyt kis ipari vasúttal szerelik fel, amely a műhelyben szükséges anyagszállítást lényegesen meg fogja könnyíteni. Ezekon kívül több kisebbarányú építkezést is végrehajtanak ebben az évben, így például a műhelyt egy háromszáz lóerős gőzgéppel, gőzkazánokkal és forgóáramú villamos generátorral szerelik föl, azonkívül vég-

legesen üzembe helyezik a kovácsműhelyt, láng és kokszkemencéket szerelnek fel, a műhely vizellátására nagyszabású vízszivattyugépeket szerelnek fel és valószínűleg még ebben az évben sor kerül egy munkásfürdő építésére is.

Az eddig befejezett munkálatokba értesülésünk szerint több mint tizenöt millió dinárt fektettek be és az ez évben végrehajtható munkálatok további két-hárommillió dinárba kerülnek. A becskeréki vasúti főműhely, amelyben 1919-ig csak hetven munkás dolgozott, jelenleg ötven hivatalnokot és nyolcszáz munkást foglalkoztat. A munkásság nagyrésze becskerék és környékbeli munkásokból rekrutálódott, de vannak köztük bácskai, szerbail, horvátországi, sőt orosz és magyar emigráns-munkások is.

A műhely bővítési munkálatai külön is igen sok munkásnak adnak kenyeret, de az újabb és újabb műhelybővítések révén bekövetkező üzembelhelyezések egyre több és több szakmunkás talál elhelyezkedést a becskeréki főműhelyben, úgy hogy az 1928. év végével a becskeréki műhelyben előreláthatólag ezernél több munkás talál magának kenyeret.

A vajdasági munkások fele munkanélküli

107.975 munkás közül 47.547 munkanélküli van — A munkáskamara kimutatása a munkanélküliségről

Noviszadról jelentik: A vajdasági munkáskamara most készült el a vajdasági munkanélküliek statisztikájának végleges összeállításával, amelyből megtudjuk, hogy a Vajdaság területén 107.975 munkás van, akik közül 47.547 munka nélkül áll. A munkanélküliek legnagyobb hányadát a földmunkások teszik ki, amennyiben 34.124 földmunkás van munkanélkül, 13.450 munkanélküli az ipari munkások sorából került ki. A munkanélküliek közül 18.453, a bácskai, 24.540 a beograd-i és 4553 munkanélküli jut a dunamelléki tartományra.

A földmunkások közül Noviszadon van 627 munkanélküli, Noviszad járásban 1181, apatini járásban 577, a bácskapalánkai járásban 744, a bácskatopolyai járásban 945, a batina-i járásban 431, a dárda-i járásban 810, a kulai járásban 818, az odzsaci járásban 651, Szomborban 550, a szombori járásban 843, Szubotícán 2962. Eszerint a bácskai tartományban összesen 11.139 munkanélküli földmunkás van. A beograd-i tartományban: a zsabalyi járásban 778, Szentán 1238, a szentai járásban 690, a sztaribecseji járásban 3076, a titeli járásban 562, a becskeréki járásban 904, Kikindán 1800, a kikindai járásban 1930, a kovacsicai járásban 1558, a jásatomicsi járásban 2207, a novakanizsai járásban 1056, a pancsevői járásban 1458, a

sztarakanizsai járásban 432, az egész beograd-i tartományban 19.239. A dunamelléki tartományban az alibunári járásban 568, a belacrkvai járásban 543. Eszerint a dunamelléki tartományban 3746 munkanélküli földmunkás van.

A bácskai tartományban az ipari munkásokkal együtt összesen 18.453 munkanélküli van. Ebből Noviszadra jut 1729, Noviszad járásra 1224, az apatini járásra 1022, a bácskapalánkai járásra 949, a bácskatopolyai járásra 1087, a batina-i járásra 523, a dárda-i járásra 948, a kulai járásra 1276, az odzsaci járásra 739, Szombor városra 1120, a szombori járásra 1020, Szubotica és szuboticei járásra 6826. A beograd-i tartományban a zsabalyi járásra 797, Szentára 1033, a szentai járásra 690, a sztaribecseji járásra 3540, a titeli járásra 672, Becskerékre 700, a becskeréki járásra 1662, Kikindára 3194, a kikindai járásra 2360, a kovacsicai járásra 1667, a jásatomicsi járásra 1590, a novibecseji járásra 2272, a novakanizsai járásra 1169, Pancsevóra 397, a pancsevői járásra 1458, a sztarakanizsai járásra 833. Az egész tartományra 24.540. A dunamelléki tartományban az alibunári járásra 626, a belacrkvai járásra 1463, Vrsacra 641, a vrsaci járásra 1223, a kovini járásra 599, összesen 4554.

Nem kell a komlójelzés!

A komlótermelők, bizományosok és exportörök elnökségének nyilatkozata

Komlónk kötelező jelzésének kísérlete, amelyet a Noviszádi Komlótermelők Szövetsége oly merev kitartással követel már hosszabb ideje nyugtalanítja a Vajdaság, a Szerémség és Szlovénia termelőinek és kereskedőinek nagyobb részét.

Egyesületünknek már néhányszor alkalma nyílt a Noviszádi Kereskedelmi és Iparkamara felkérésére, ezen fölülte fontos ügyben nézetünket kifejtetni, aminek következtében a földművelésügyi minisztérium szükségesnek tartotta február hó 15-ére, Beogradba, egy nagyobb és a mérvadó tényezők minden köréből álló értekezlet összehívását, hogy ezen tényezők nézetét meghallgatva, annak megfelelően hozhassa meg további határozatát.

Ez az értekezlet a megjelölt napon a Vajdaság, Szerémség és Szlovénia mérvadó tényezőinek élénk részvétele mellett, tényleg meg is tartott, csak a noviszádi Komlóexportörök és Kereskedők Egyesületét zárták ki — nem tudják, milyen okból

kifolyólag, aminek következtében szükségesnek tartjuk nézetünket ebben az igen fontos ügyben asajtó utján nyilvánosságra hozni.

Amint másként nem is volt várható, a kötelező jelzés ellen nemcsak a Vajdaság és Szlovénia kereskedelme foglalt állást, hanem Szlovénia és Bácspetrovác komlótermelő szövetségei is, tehát a kötelező jelzés mellett csupán csak a Noviszádi Komlótermelők Szövetsége foglalt állást.

Miután ez a felette fontos ügy most már komoly méreteket kezd ölteni és a minisztérium határozata valószínűleg nem fog soká késni, egyesületünk kötelességének tartja még az utolsó pillanatban is a kötelező jelzés ellen szót emelni míg az esetleges nem kötelező jelzést pártfogolja.

Különösen feszült figyelemmel vártuk a Noviszádi Komlótermelők Szövetségének indoklását ennek a rendkívül fontos ügynek szükségességéről és miután ezt a napilapokban olvastuk, abból meg-

állapítottuk, hogy Gerich István ur, a Novisadi Komlótermelők Szövetségének elnöke kifogásolja az egyes komlónemek osztályozását a kereskedelem részéről, aminek következtében egyesületünk ezt az állítást, amely mindennemű alapot nélkülöz, visszautasítani kénytelen.

Gerich István elnök urral, valamint Máties Milorád igazgató urral szemben éppen ennek ellenkezőjét akarjuk bebizonyítani, mindkét urnak még élénk emlékeztetésben lesz, hogy komlójukért az 1925-ös és 1926-os években mert úgy a növényben, mint színben és kezelésben elsőrendű árujuk volt, 500—1000 dinárral magasabb árat értek el 100 kg.-ként, mint az akkori napi árak voltak prima áruért.

Nem mulasztjuk el az idei igazán rossz esztendő felemlítését sem. A szezon kezdetén elsőrendű áruért fizettek 500 dinárt 100 kg.-ként, mely ár a saazi és nürnbergi jegyzéseknek teljesen megfelelt, mindamellett igen sok termelő, akinek kifogástalan áruja volt, 200—600 dinárral is magasabb árat kapott 100 kg.-ként, bizonyosságul annak, hogy a kereskedelem a komlóosztályozásnál nem szűkülne.

A komlótermelés mai, igen kritikus, majdnem katasztrófális helyzete — még igen nagy mennyiségek fekszenek eladatlannal — igazán nem alkalmas kísérleti célokra, amelyek még hozzá semminemű előnyt nem tudnak biztosítani, hanem éppen ellenkezőleg, a termelésnek és kereskedelemnek kiszámíthatatlan károkat okozhatnak, annál is inkább, miután a konkurencia a világpiaccon — az általános túlnagyarányú telepítések következtében — naponta nagyobb és érezhetőbbé válik, felhívjuk a Komlótermelők Noviszádi Szövetségét, hogy közérdekből álljon el ettől a kísérlettől, amely a kiszállításra oly veszedelmes, mert mi, mint már azelőtt is említettük, amennyiben a kötelező jelzés mindamellett életbe lépne, minden felelősséget magunktól elhárítunk, miután a mi véleményünk szerint az egész dolognak semmi praktikus értéke nincsen és a termelőknél csak felesleges kiadásokat és időpazarlást fog okozni.

König Adolf,

a komlóexportörök és kereskedők egyesületének elnöke.

A bécsi vásár

Jugoszláviából a papirgyárak állítottak ki

Bécsből jelentik: A múlt vasárnap megnyílt bécsi vásár anyaga és üzletmenete a szokott keretek között mozog. Az osztrák ipar és östernelés alkotja a Messe káilitóniak tulnyomó részét. Külföldről Németország a legerősebb kiállító. Utána Csehszlovákia következik, ahonnan a nagy textilgyárak, valamint az üveg- és papiripar vesz részt a kiállításban. A mezőgazdasági gépek osztályán is számos csehszlovákiai cég van képviselve. Jugoszláviából a papirgyárak állítottak ki.

Románia az idén külön kiállítással vesz részt a bécsi Messen. A román kiállítást a bukaresti kormány megbízásából és a bécsi román kereskedelmi kamara részvételével Statescu román kereskedelmi attasé rendezte és 140 cég vesz részt rajta az ország minden részéből.

A román kiállítás (mezőgazdaság, élelmiszeripari, háziipari, fémipari, textilipari, bőripari és keramika) csoportra oszlik. A román kiállítás, amelynek keretén belül Erdély és a Bánság kimagasló helyet foglalnak el, általános tetszést aratott ugyan, azonban az erköcsi sikert nem követte az anyag, mivel a különböző kiviteli illetek és vámok miatt a román áruk igen drágák és a külföldön nem versenyképesek.

A KORZÓ
unalmassá válik
ONNEK
ha otthon van tőlünk is
r á d i ó j a
Konrath D. D., Subotica

Hirek a nagyvilágból

Hollandiában is együttműködést sürgetnek a munkaadók a munkásszervezetekkel. Az angol nagyipar akciója, amely a munkásokkal való békés együttműködést célozza ugyiltszik nem maradt teljesen hatás nélkül. A hollandiai »Munkaadók Szövetsége« felhívást intézett az összes munkásszervezetekhez, amelyben együttműködésre hívja fel azokat, hogy a közös problémákat tanácskozás után oldhassák meg és elkerüljék a szükségtelen harcokat. A felhívás szerint igen sok esetben nem állnak fel azok az érdekeltek a munkaadók és a munkások között, amelyeknek sztrájk és munkáskizárás a következménye, úgyhogy a békés együttműködés mindkét fél érdekében kívánatos volna. Kétségtelen, hogy a munkaadók szívesen intéznék el békés uton a vitás kérdéseket, azonban a szakszervezetek valószínűleg feltételeket szabnak az együttműködéshez, amelyeknek elfogadása viszont a munkaadók részéről kétséges.

Franciaországban leszavazták a petrolmonopolt. A két év óta folyó harc, a francia petrolmonopol bevezetése érdekében, a napokban eredménytelenül befejeződött. Poincaré javaslatára a szociálisták monopol-javaslatát elvetették és a francia kamara a kormány új tervezete mellett foglalt állást, amely a petrolimportot szabályozza és a hazai társaságok további működését biztosítja. Ezenkívül természetesen a nagy külföldi vállalatok, elsősorban a Standard Oil és a Royal Dutch, tovább folytathatják működésüket, sőt hatáskörüket az új törvény is érintetlenül hagyja. A francia társaságok fejlődése annyiban látszik biztosítottnak, miután a fogyasztás emelkedésével járó többletet kizárólag a hazai társaságok szállíthatják.

Csehszlovákiában megállapították az egységes cukorrépaárakat. Prágai jelentés szerint a cukorrépaárak és a cukorgyárak között megállapodás jött létre egységes ármegállapítás ügyében. A cukorrépa minősége szintén szerződészerűleg van szabályozva, úgyhogy a termelők és a gyárak közötti forgalmat egységes bázison bonyolítják le. Úgy a gyárak, mint a cukorrépaárak továbbra is követelik, hogy a tulmagas cukoradót szállítsák le, miután ez a mezőgazdasági és ipari termelést egyformán károsan befolyásolja.

Az európai vasutak elektrifikálása. A háború utáni racionalizáció nem kis mértékben érintette az egyes államok vasutait, amelyek közül néhány nagy lépéssel jutott előre az elektrifikálás terén. A legújabb statisztika szerint Angliában 2,06%, Franciaországban 2,29%, Olaszországban 6,6%, Ausztriában 8,66%, Svédországban 7,52% és Svájcban a szövetségi vasutak vonalainak 80%-a van villamüzemre berendezve. Az elektrifikálás kétségtelenül ugyanazt jelenti a vasutaknál, mint a világítás terén a gáz helyett a villany. Nemcsak tisztább az elektromos vasút, hanem a szénmegtakarítás is olyan jelentékeny, hogy további elektrifikálásra készülnek az európai vasutak.

Folytatják a német-lengyel kereskedelmi tárgyalásokat. A varsói német követ Berlinből visszaérkezett és a lengyel fővárosban megkezdte a tanácskozásokat a német-lengyel kereskedelmi tárgyalások felvétele ügyében. Tudvalevőleg az eddigi akadályokon kívül Lengyelország azzal is megnehezítette a megegyezést, hogy életbeléptette a vámvalorizációt. Miután erre vonatkozólag a németeket nem informálták idejében, az eddigi tárgyalások eredménye illuzóriussá vált. A vámvalorizáció olyan mértékben nehezíti meg a német exportot, hogy a tárgyalásokat csak új bázison folytathatják a németek. Német részről megemlítik, hogy Franciaország a vámvalorizációról előzőleg értesítette az érdekelt országokat, úgyhogy, a tárgyalások emiatt nem szenvedtek halasztást és ennek tulajdonítható a francia-német kereskedelmi szerződés létrejötte is.

A világ jegybankjainak koalíciója. Az osztrák Nemzeti Bank elnöke a bank közgyűlésén nagyjelentőségű beszédet tartott a jegybankok együttműködésének szükségességéről. Amerika nagy befolyása az európai jegybankokra kétségtelen, azonban ez nem jelentheti az európai jegybankok függetlenségének megsértését. Az amerikai jegybank magatartása eddig minden tekintetben példás volt és az európai valuták stabilizációját nagy mértékben elősegítette. A világ aranykészletének felosztását Amerika nem akadályozta meg és így az együttműködéssel lehetővé tette Európa új valutáinak stabilizációját.

Norvégiában bevezetik az aranyvalutát. Legújabb jelentés szerint Londonban tárgyalásokat folytatnak a norvég és az angol bankok vezetői a norvég valuta végleges reformjáról. A norvég jegybankot az angol bankok segítségével igyekeznek a jelenlegi defláció nehézségein átsegíteni, hogy azután az aranyvalutát újra bevezethessék. Oslói bankkörök azt az értesítést kapták Londonból, hogy Angliában készek a kívánt támogatást nyújtani az esetben, ha Norvégia kötelezi magát az aranyvaluta azonnali bevezetésére és fenntartására. Ilyenformán kétségtelen, hogy Norvégia rövidesen visszatér az aranyvalutára.

Németországban szűnőben van az ipari konjunktúra. Az »Institut für Konjunkturforschung« elnöke a napokban nyilatkozott a sajtó képviselői előtt Németország ipari konjunkturájának változásáról. A pontos statisztikai adatok szerint a konjunktúra túlhaladta a tetőfokát és a visszaesés kétségtelen jelei mutatkoznak. Az eddigi csökkenés körülbelül 3%-ot tesz ki. Remélhető azonban, hogy további rosszabbodás nem áll be és az ipari konjunkturát a jelenlegi állásán stabilizálni tudják. A mezőgazdaság helyzetén különféle kedvezményekkel segít a német kormány, többek közt olcsó hitelekkel és remélhető, hogy a nehéz krízisen a mezőgazdaságot is átsegítik.

Nehézségekkel küzd az orosz mezőgazdaság. A szovjetkormány hivatalos lapja az idei gabonakampányra vonatkozólag megjegyzi, hogy a mezőgazdaság racionalizálása nagy nehézségekbe ütközik, miután sem a szükséges vetőmagvak, sem a mezőgazdasági gépek nem állnak a lakosság rendelkezésére. A vetőmag ára oly magas, hogy azt a parasztok nem tudják megfizetni, traktorok és ekék pedig egyáltalán nem kaphatók a szükséges mennyiségben. Az orosz géptröszt 7.500 eke szállítására kötelezte magát, azonban egyet sem készített el a vashiány miatt. Ilyen körülmények között a mezőgazdaság racionalizálása csődöt mond és komoly krízis fenyeget.

Német záloglevelek a londoni tőzsdén. Londoni jelentés szerint az ottani értéktőzsdén engedélyezték a legújabb kibocsátásra került 7%-os német arany jelzálogkötvények jegyzését. A német jelzáloglevelek nagyrészt legutóbb egy angol konzorcium vette át és ennek következtében a Lazard Brothers bankház szükségesnek találta a német jelzálogkötvények londoni jegyzését is.

Az orosz élelmiszeripart Londonból finanszírozzák. Az angol-orosz feszült viszony, ugyiltszik, nem akadályozza az egyes angol cégeket abban, hogy az orosz élelmiszerpiac finanszírozását átvegyék. Legújabb jelentés szerint egy londoni cég, az Union Cold Storage Comp., bizományi alapon átvette az orosz mezőgazdasági ipar termékeinek angliai terjesztését. A megállapodás szerint különösen az orosz tejtermékek és a tojás eladását forszírozzák az angolok és az áru elszállításakor az érték 70-80%-át előlegezik. Egyelőre félmillió font előleget folyósítanak Oroszország számára, amellyel a szibériai és az urali tejjgazdaságot fogják fejleszteni. A szovjetkormány ilyenmódon reméli, hogy a híres szibériai vajprodukciját újra megindíthatja.

Löwenstein újabb nagyszabású tranzakciót. Brüsszelből jelentik: Löwenstein, a híres belga bankár ismét nagy akivitást fejt ki és holdingjába mindig több és több vállalat részvényérdekeltségét viszi be. Mint ismeretes, a Hydro Electric Securities Corporation Montrealban azért alapította, hogy ebben egy részt délamerikai, másrészt kanadai vállamosárságok részvény többségét, másrészt belga villamosági vállalatok így a Sofina és a Chade pakettjeit bevigye. Délamerikai terveit a Brazillian Tractinnal sikerült, valamint spanyol tranzakció is, a belga vállalatok azonban erős ellenállást fejtettek ki. Löwenstein most holdingtársasága részvényeit bevezeti a londoni tőzsdére. Érdekes, hogy akik Löwenstein partnerei a londoni bevezetésnél. Az egyik Szarvassy, a magyar származású angol pénzügy, a British Foreign and Colonial Corporation részéről és Sir Pam, a Henry Schröder and Co. részéről. Ugyane társaság számára szerezte meg Löwenstein a Bréda Műselyem részvényeket a Michael csoporttól és mint hírlík, a Glanzstoff iránt is érdeklődik. A végső célja a műselyemtranzakciónak a Courtauldhoz való közeledés előkészítése, amelynek céljait szolgálta már a Tubizehez való bevonulás is.

Az esztországi gyufamonopol a svéd gyufatröszt birtokába került. Stockholmi jelentés szerint az eszt kormány és a svéd gyufatröszt között folytatott tárgyalásokat befejezték és a végleges szerződést Stockholmban a napokban aláírták. A szerződés az eszt parlament jóváhagyása után érvénybelép és ennek következtében az esztországi gyufamonopol teljesen a svéd világröszt birtokába kerül. A megállapodás értelmében úgy a gyufagyártást, mint az eladást a következő 28 évben a svéd tröszt intézi és erre a célra 4 millió svédkorona alapítókével Esztországban egy részvénytársaságot létesít. Ezenkívül a svéd tröszt 7 millió korona névértékű eszt államkölcsönt vesz át.

175.000 látogatója volt a lipcei tavaszi vásárnak. A lipcei tavaszi vásárt a hivatalos statisztika szerint 175.000 látogató kereste fel, akik között 30.000 külföldi volt. A vásár minden tekintetben nagyszerűen sikerült és a látogatók számával a vásárlások is nagy mértékben emelkedtek az előző évi számokkal szemben. Ennek ellenére a gépgyárak a jövőben csak minden két évben vesznek részt a technikai vásár kiállításán, miután ez nagy költséggel jár és az eladásokkal nem áll arányban.

BELFÖLD

Szakértők szerint 800 millió dinár lesz az állami deficit. Beogradból jelentik: Markovics Bogdán miniszter, amikor az 1928/29-es költségvetést beterjesztette akkor kijelentette, hogy az idei deficit körülbelül 200 millió dinár körül fog mozogni. A parlament pénzügyi bizottsága a deficitet 184 millió dinárra csökkentette. A pénzügyminiszter helyette azonban az utolsó pillanatban beterjesztette a deficit fedezésére szolgáló javaslatát is. A miniszter a deficitet azzal akarja elkerülni, hogy arra számít, hogy a vám- és a monopol jövedelmei 1928/29-ben nagyobbak lesznek, mint az elmúlt esztendőben voltak. És pedig a monopolnál 120 millió dinár, a vámnál 65 millióval több bevételre számít, mint amennyit előirányoztak. Azonban akkor még nem kellett az éhezőknek 150 millió dinár segélyt kiutalni és nem kellett azzal számolni, hogy a hercegovinai dohányárak is emelkedni fognak. Hercegovinában ugyanis az éhezés oka az volt, hogy a dohány beváltási ára 1924-ben még 132 millió dinár volt, az idén pedig a dohánytermelők ugyanezért a mennyiségért csak 50 millió dinárt kaptak. Egyes pénzügyi szakértők véleménye szerint az idei költségvetési deficit 800 millió dinár lesz. A kormány nagyon súlyos feladat előtt áll és ha a kölcsön nem sikerül, nehéz lesz a mutatkozó deficitet eltüntetni.

A dinár, a lei és a francia frank stabilizálása. Beogradból jelentik: Francia és amerikai lapokban az utóbbi napokban számos hír jelent meg arról, hogy a francia kormány Amerikában nagyobb mennyiségű aranyat akar vásárolni. Ezt az aranyat a frank stabilizálására akarják fordítani. De egyes lapok arról is tudnak, hogy a francia kormány aranyvásárlása nemcsak a frank stabilizálására akarna beavatkozni. Azonkívül a francia kormánynak annyi más baja van, hogy igazán nem ér rá most más országok valutájával is foglalkozni.

A vajdasági komlókereskedők egyesületének közgyűlése. Noviszadról jelentik: A vajdasági komlóexportőrök, kereskedők és bizományosok egyesülete vasárnap Petrovácon tartotta a rendes évi közgyűlést König Adolf elnöklete alatt. A közgyűlésen dr. Petrovics Bránkó, a noviszadi tőzsde főtitkára, az egyesület előadója számolt be az egyesület múlt évi működéséről. Petrovics Bránkó dr. hosszasan ismertette a komlóvilágtermelést, az árakat, ezután a földművelésügyi miniszternek azzal a tervével foglalkoztak, amely be akarja vezetni a komló kötelező védjelzését. A közgyűlés a legerélyesebben állást foglalt a terv ellen. Végül a választmány-

ba négy tagot választottak: Mesarovic Szlávkót (Szremszki-Mitrovica), Eckstein Herman (Noviszad), id. Greizinger Ede és Srenck Ferenc (Petrovac). A felügyelő bizottságba ifj. Greizinger Emil (Glozsan), Szoldatovics Sztipánt (Csereviz) és Reit Mihályt (Sztari-Futak) választották meg.

Panaszok a tőkeamatadó kivételek miatt. Szentáról jelentik: Az 1927. évi tőkeamatadó kivételek ellen nagyon sok panasz merült fel. 1920. évtől kezdve több megszünt tétel törlesztését nem vették keresztül és több évvel ezelőtt megszünt tétel után is előírták az adókat. Sok panasz merült föl amiatt is, hogy olyan tőkekövetelések kamatai után is adót követelnek, amely tőkekövetelést sem sikerült behajtani. A tőkeamatadóknak a városi költségvetésre is érdekes kihatása van. Ezt az adót 1927. évre 91.664 dinárban irányozta elő az állami adóhivatal. Minthogy Senta város pótdadója az 1928. évre majdnem ezer százalékra van előirányozva, a város a tőkeamatadókból körülbelül egymillió dinár bevételt számított. A tömeges és indokoltan látszó panaszok miatt azonban az alap háromnegyed részét törölni kell és így a város is remélt jövedelméből hétszáz ezer dinárt fog előreláthatólag veszíteni.

Pénzbőség Belacrkván. Belacrkváról jelentik: Belacrkván öt pénzintézet működik, amelyeknek összes alaptőkéje 4.800.000 dinár, takarékalapjaik 1.750.000 dinár, betétállományuk pedig 42.000.000 dinár. A város pénzügyi helyzete kielégítő és a pénzbőség jelei mutatkoznak. A bankok kénytelenek voltak úgy a kihelyezendő összeg, mint a betétek után a kamatlábat leszállítani és ma már 15%-ra lehet kölcsönt kapni. A pénzintézetek keresik a kihelyezési lehetőségeket és a nagy betétállományra való tekintettel működési körüket kénytelenek a járason kívül fekvő területekre is kiterjeszteni. A belacrkvai pénzintézetek visszleszámitolási hitelt csak a legkritikább esetben vesznek igénybe, mert pénzkészletük állandóan 7-8.000.000 dinár között mozog.

Árlejtések. Noviszadról jelentik: Április hatodikán a petrovradini repülőfőparancsnokságnál árlejtés lesz a jasenicai repülőtéren építendő hangárra. Belföldiek 25.000, külföldiek 50.000 dinár óvadékot tartoznak letenni. — Március huszonötödikén Noviszadon a noviszadi selyemgyári igazgatóságnál 1.000.000-1.400.000 iv sárga papírra. — Március tizenhatodikán a noviszadi posta- és táviratigazgatóságnál különféle irodaszereke. — Április 17-én, a petrovradini repülőparancsnokságnál a beogradi repülőtéren építendő autogarázsra.

Asztalosok és butorgyárosok országos kongresszusa. Április 16. és 17.-ikén rendezik Osziéken első kongresszusukat az asztalosmesterek és butorgyárosok. A kongresszuson megbeszélnek az asztalosipar aktuális kérdéseit, azután szakelőadások lesznek. Egyidejűleg a IV. Osziéki Vásár keretében speciális kiállítás nyílik meg, amelyen a belföld és külföld legjelentősebb faipari gép-, szerző- és vegyipari gyárai képviseltek magukat. Kiállításra kerülnek ezen kívül: épület- és butorvasalások, díszítések, butorszővetek és bőrtök, furnirok, zárlapok és különféle butortípusok. Ezért minden asztalosmester és butorgyáros, aki a saját és kartársai érdekét szíven viseli, jelenjen meg a kongresszuson, hogy ezzel is dokumentálja iparosöntudatát, s hogy résztvegyen az összes szakmai kérdéseket felölelő fontos tanácskozásokban. Közéleti felvilágosítások, továbbá igazolványok, melyek a kiállítás megtekintésére, a kongresszuson való részvételre és kedvezményes vasuti utazásra jogosítanak, kaphatók: az Osziéki Vásár igazgatóságánál (telefon 2-38.), az osziéki Kereskedelmi és Iparkamaránál, továbbá Szavez Hrvatskih Obrtnika Zagrebban, Zanatska Komora Beogradban és a »Tischlerzeitung« kiadóhivatalánál Osziéken.

Egyiptomi bab, borsó és kék paradicsom Jugoszláviában. Beogradból jelentik: A beogradi piacon az utóbbi napokban nagy mennyiségű egyiptomi bab, borsó és kék paradicsom jelent meg Jugoszláviában. A készletek kifogytak és mivel az idén az olasz termés sem a legjobb, most az importőrök Egyiptomból hozzák piacra az árut. Az egyiptomi bab és borsó és kék paradicsomárak 10 dinár körül mozognak.

Üzembe helyezték a bacskogradístei villanytelepet. Bacskogradisten a napokban üzembe helyezték a községi villanytelepet, mely köz- és magánvilágítást szolgáltat.

Építik a beogradi Duna-Száva kikötőt. Beogradból jelentik: Milosavljevic tábornok, közlekedésügyi miniszter a költségvetési vita során elmondott beszédében a parlamentnek bejelentette, hogy a közlekedésügyi miniszteriumban már minden készen áll a beogradi Száva-Duna kikötő munkálatának a megkezdéséhez. Ezeknek a munkálatoknak nagy részét a reparációs számlára fogják elvégezni. A közlekedésügyi minisztérium az idén reparációs szállítások címén 700.000 arany márcia összegű megrendeléseket tehet. Bár ez az összeg, amint a miniszter kijelentette nem elegendő, a miniszter mégis örül, hogy ez az összeg a rendelkezésére áll, mert ezzel a pénzzel olyan munkákat végezhet el, amelyek ma

már halaszthatatlanok. A beogradi Duna-Száva kikötő 1500 méter hosszú lesz. Az egész partot vashétközlekedésű kikötőképzéssel, az egész kikötőnek vas profilja lesz. A kikötőt két esztendőn belül fogják felépíteni és ugyanaz a német cég fogja ezt a munkát elvégezni, amely jelenleg a Pancsevo-beogradi hidépítési munkálatokat végzi. A vasuti vonalat amely eddig a kikötő kirakodásokat nagyon zavarta úgy helyezik el, hogy a forgalmat ne akadályozza. A közlekedésügyi miniszter a beogradi kikötői munkálatok elvégzése után az ország összes kikötőit rendbe akarja hozni. Az összes kikötők rendbehozatalára kétszáz millió költséget akarnak felvenni.

Költségvetési pénzügyi törvény magánkiadása. Todorovic Rankov, a pénzügyminiszter költségvetési osztályának inspektora magánkiadásban adja ki az 1928/1929. évi pénzügyi törvényt az összes magyarországi törvényekkel és az 1920-1927-ig a pénzügyi törvényben megjelent azon törvényeket, amelyek 1928-1929. évre is érvényesek s így lesz hézagpótló munka igazán már csak azért is, mert nem kell majd forgatni a nyolc év alatt megjelent költségvetési törvényeket, hogy az érdeklődők kikeressék, mi áll fenn s mi nem. A könyv ára 30 dinár s megrendelhető Lehočan Lázár kulai adóhivatali főnöknél vagy a szerzőnél április 1-ig. A könyvet utánvétellel küldik meg április első felében.

Jugoszlávia évente kilencmillió kiló kávét fogyaszt. Beogradból jelentik: Jugoszlávia igen sok kávét fogyaszt. A Balkán-államok közül Jugoszláviában fogy a legtöbb kávé. Az elmúlt esztendőben Jugoszláviában kilencmillió és háromszázhetven ezer kilogramm kávét importáltak, egyegyedmilliárd dinár értékben. Az ország tízennégy millió lakosa évente, átlagban, hetvenöt deka gramm kávét iszik meg. A jugoszláv kávéfogyasztás nagy százaléka inkább Szerbiára és Boszniára esik. Horvátország és a Vajdaság relatíve sokkal kevesebb kávét fogyaszt, mint ezek a tartományok. A statisztikai kimutatás szerint Szerbiában átlagban egy személyre száz csésze kávé jut, viszont a Vajdaságban és Horvátországban a statisztika negyven és ötven csésze közötti kávéfogyasztást mutat ki.

Kisiparosok forgalmi adómentessége. A pénzügyminiszteri adóvezérgazgatóság 21750/1928. sz. magyarországi rendelete szerint mentesek folyó évi január hó 1-től a forgalmi adó alul azon kisiparosok, akik kis iparukból magukat és családjukat eltartani nem tudják s napszámoskodásból is élnek, (mint például kukorica kapálás, szedés, szárvagás,

aratás, cséplés — másnak a földjén, stb.) A forgalmi adómentességeket az adókielbízottságok fentiek beigazolása után mondják majd ki. Minthogy sok járási pénzügyigazgatóság a községek után már azoktól is beszédte a forgalmi adóvállomások, akiknek mentességi joguk van, tanácsos volna, ha az ipartestületek vezetői odahatnának, hogy a községi előjáróságok kérjék vissza az összes forgalmi adóvállomások, hogy aztán az ipartestület kiküldöttjei a községi előjárósági tagokkal együttesen állapítsák meg azon kisiparosok névsorát, akik a miniszteri rendelet értelmében a forgalmi adó alól mentesítendő, vállomásokra rá kell vezetni, hogy kik mentesítendő, óvatosságból tanácsos volna jegyzékbe foglalni iparáganként azon kisiparosokat, akik napszámoskodással is foglalkoztak, jelezve azt is, hogy 1927. évben kinél és milyen napszámos munkát végeztek. A jegyzéket a községi előjáróságnak és az ipartestületi elnöknek és titkárnak kell aláírni.

Jugoszláviában is élethelén az utipodgyász és az utas biztosítás. Beogradból jelentik: Az államvasutak vezérgazgatósága szerződést kötött az európai csomagbiztosítóval, a vasuton szállítandó áru és utipodgyász biztosítására. A szerződés április elsején lép életbe. A szerződés szerint minden utasnak jogában áll április elsejétől a csomagjait biztosítani. A csomagok biztosítását a vasuti állomáson végzik, azonkívül olyan irodák is köthetnek vasuti biztosítást, amelyek vasuti jegyek elárulási társaságok. A biztosítás ára minden biztosított tízezer dinár érték után két dinár. Huszonötezer dinárnál öt dinár. A társaság az utasok balesetbiztosítását is eszközli, azonban kétszázötvenezer dinárnál magasabb biztosítást nem vesz fel. Az utasok baleset ellen való biztosításánál huszonötezer dinárnál a díj negyven dinár és ötvenezer dinárnál hetvenöt dinár. Az utasok több utazásra is biztosíthatják magukat.

Üzleti könyveket

jó papíron,
szép és tartós kötésben
készít a

MINERVA-NYOMDA, SUBOTICA

KÉRJEN AJÁNLATOT 2134

FILM

A Városi Mozi új kettős műsora

**A tökéletes gentleman és
Az üldözött bemutatója**

A sztrájk után a mozik bőkezűen ontják a nagy kettős műsorokat, mintha csak kárpótolni akarnák a közönséget az elmulasztottaktól. Így a Városi Mozi is két hosszú hétfelvonásos filmet ad esütörtöktől kezdve színre kerülő új műsorán és mindegyik filmben sok az érdekesség.

Az *üldözött* izgalmas cirkuszdráma. Valamikor még Nordiskék kezdték a cirkuszdrámákat, korán felismerve, hogy milyen hálás és népszerű téma ez. A cirkuszdráma azóta is megmaradt állandó szcenárium-témának, de milyen széppétes a fejlődés a Nordisk-képek óta például Chaplin »Cirkusz«-áig. A most bemutatott film, »Az üldözött« nem hoz sok újat, csak ügyesen variálja mindazt, amit az ilyen filmek adni szoktak. Sok ismert ötlet mellett megtaláljuk ebben a filmben a Ben Hur római kocsi-versenyének hí másolatát is, de éppen ez a sok ügyesen alkalmazott kipróbált ötlet teszi izgalmasá a filmet. Különösen ügyesek az állatfelvételek, amelyek néhol meglepőek. A főszerepeket játszó Marie Nixon végtelenül bájos, egészen Mary Philbinre emlékeztető színésznő. Patt O'Malley pedig rokonszenves és férfias, póznakülli színész.

A *tökéletes gentleman* a műsor másik filmje, tökéletes szatírája a degenerált arisztokrata henye, spleenes, céltalan életének. Ha a film befejezésénél kissé naivul és ósdian nyomul is előtérbe az »etikéti tanulság«, amely nyugodtan elmaradhatott volna, hogy »a munka nemesít«, mégis találó keresztmetszetet adja ez a darab egy társadalmi rétegnek. Hogy a munkátlán, üres szórakozásoknak élő, léha ingyenélőket karikírozza, nem riad vissza néhol a túlzásoktól sem. Néhány pompás jelenet, mint például a két inzultus közötti különbség és a nevelés párbaj-jelenet kitünő elgondolásra és jó rendezőre vall, csak kár, hogy a marquis helyett visszatérő és nevében szereplő földműves felszégességét nem aknázza ki mindvégig a film. Az ügyes és alapötletében újszerű filmben Gösta Eckmann nagy színészi készséggel kettős szerepet játszik, a lazirt arisztokratát és az életerős parasztot és csodálatosan különböző színekkel tudja felruházni a két alakot. Nagyszerű színész, aki minden túlzásával is messze kiemelkedik az együttesből.

A két film megérdemli a teljes sikert.
(I. E.)

Benedek Marcel Hamlet tanár úr

(27)

A Borz-uccai kis palotában most még esőndesebb volt az élet. A »kávémérés« megszűnt, Jánosnak nem volt alkalmja többé, hogy mélyeséges meghajlásával zavarba hozza a félték filozofereket. Szentpáli csak órái után, a tanári szobában beszélt tanítványaival, aztán haza sietett dolgozni. Délig föl sem kelt a munka mellől. Amikor a nagy ebédelőben leült magányos asztalához, János odahajolt hozzá és azt mondta:

— Ma a nagyságos asszony ügyelt föl a főzésre.

Vagy:

— Ma a kisasszony volt itt. A takarításnál is segített.

Margit és Lilla első naptól fogva eljártak a Borz-uccába, hogy Szentpáli háztartására ügyeljenek. Szentpáli sohasem látta őket. A cselédség, ha rossz kedvvel is, de türe az ellenőrzést, mert azt hitte, hogy Szentpáli akarta így. Pedig olaszntiáról egy sort sem irt Bartháéknak, s Margitot azóta sem látta, hogy hazajött.

Lilla délután is megjelent, de ilyenkor a háztartási dolgokról nem esett szó. Délután Kertész Tamással dolgozott Szentpáli. Titkárságát alkalmazta a fiatal tanárt, aki gyakorló-évet szolgált egy pesti gimnáziumban. Kertész a legnagyobb nyelvtudós Szentpáli tanítványai közt — kivonatolta az olasz utról hozott latin, görög és olasz szövegeket. Külön íróasztalt állítottak neki a dolgozószobába. Nem dolgozhatott máshol,

mert minduntalan oda kellett mennie a professzorhoz utbaigazításért. Szentpáli irás közben megállt, megadta a választ a fiatalember kérdésére és folytatta a megkezdett mondatot.

Ebben a délutáni munkában Lilla is résztvevett egy-két óráig. Az ő munkahelye a karosszékek közt levő asztal volt. Mindennap lemásolta azt, amit Szentpáli előző nap irt. Az első hónap végén, amikor Kertész megkapta titkári fizetését, Szentpáli Lillának is odaadott egy borítékot.

— Mi ez? — kérdezte Lilla megdöbbenve.

— A honoráriuma, Lillácska. Ingyen munkát nem fogadhatok el senkitől. Ne szégyenitsen meg azzal, hogy egy szót is veszteget a dolgozó.

Lillának könnybeborult a szeme, összeharapta az ajkát, szólanul eltette a pénzt és elment.

Másnap nem jött, harmadnap sem. Az egyetem óráin sem látta. De János déli referálásából tudta Szentpáli, hogy délelőtt itt járt és maga takarította ki a dolgozószobát.

Halmazódni kezdett a lemásolatlan kézirat.

Negyednap Szentpáli levelet irt Lillának:

»Szükségem van magára. Jöjjen. Nem fogom föbbé megbántani.«

A levelet maga dobta be.

Következő délután eljött Lilla. A szokottnál melegebben szorította meg Szentpáli kezét. Beszélni sohasem szoktak munkaközben: ő is, mint Kertész, odament a professzorhoz, ha valamin nem tudott eligazodni, s ha a felvilágosítást megkapta, visszaült a helyére.

Kertész ideje már letelt, de Lilla még nem készült el a felgyült másolnivalóval.

— Majd elvégzi holnap, — mondta Szentpáli.

— Nem, nem. Helyre akarom hozni a hibámat. Itt maradok, amíg el nem készülök az egészszel.

Kertész köszönt és elment. Szentpáli, szokás

szerint, átnézte a fiatalember aznapi munkáját, javított, törölt, toldozott rajta. Lilla az asztal fölé hajolva gyorsan percegő tollal másolt.

A szomszéd templomban nyolcra harangoztak, amikor elkészült. Átadta a kéziratot.

— Akartam, hogy magunkra maradjunk. Gábor bácsi, — mondotta. — Egy nagy bűnömöt kell bevallanom. Tegnapelőtt, a dolgozószoba takarítása közben, akaratlan indiszkréciót követtem el... tudom Érdy Ferenc titkát.

Szentpáli szemben állt vele. Idegesen kapta fel a fejét. De aztán meglátta a leány meleg, tiszta, félték tekintetét és elmosolyodott.

— Hát, ha már így van, kinevezem magát, Lillácska, a nagy titok letéteményesének. — Gyerekség az egész. — folytatta elboruló arccal, — de tudja ugy-e, hogy kinek az örökébe lép ezzel? Lilla némán bólintott.

— Ne szőljön soha senkinek... és...

— És fizetés helyett azt kérem, hogy ezen túl én másolhassam Érdy Ferenc verseit.

— Megadatik, Lillácska.

— Szabad a *Temetést* még ma este lemásolni?

— Késő van már. Mit gondolnak majd odahaza?

— Ó, odahaza! Nincs minálunk odahaza. Apus klubba jár, anyus zsurokra, színházba... azt sem tudják, hol vagyok.

— Hát jó. Majd lediktálom magának.

Lilla elpirult örömeiben. Visszaült az asztalhoz, leírta a címet és ragyogó szemmel várt, amíg Szentpáli előkereste a vers kéziratát.

A karosszékben előrehajolva, halkan, mintegy befelé olvasta Szentpáli a verset. Érezni lehetett inkább, mint hallani. De Lilla félig-meddig könyv nélkül tudta már és hibátlanul leírta.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Oglas

Izrada propusta i mostova za II. kolosek pruge
Vinkovci—Brod.

Direkcija Državnih Železnica u Subotici na temelju rešenja Gospodina Ministra Saobraćaja u aktu Generalne Direkcije Državnih Železnica G. D. Br. 10158/28. od 2-og marta 1928. godine i u smislu članova 86—98. Zakona o Državnom Računovodstvu raspisuje na dan 7-og aprila 1928. godine prvu ofertalnu licitaciju sa skraćenim rokom za izvršenje zemljanih, zidarskih, betonskih, armirano-betonskih i izolacionih radova oko izrade propusta i mostova za II. kolosek pruge Vinkovci—Brod.

Kaucija od 5% ponudjene sume za naše, odnosno 10% za strane državljane polaže se na blagajni Direkcije Državnih Železnica u Subotici ili na blagajni Generalne Direkcije Državnih Železnica ili na blagajnama ostalih Oblastnih Direkcija Državnih Železnica u momentu predviđenoj po čl. 88. Zakona o Državnom Računovodstvu najdalje do 10 časova pre podne na dan licitacije, a licitanti su dužni pokazati revers o položenoj kauciji na dan licitacije određenoj komisiji za držanje licitacije.

Propisno taksirane ponude u zapečaćenom zavoju sa oznakom spolja: „Ponuda za izvršenje zemljanih, zidarskih, betonskih, armirano-betonskih i izolacionih radova oko izrade propusta i mostova za II. kolosek pruge Vinkovci—Brod od ponudjača N. N.“ predaju se najkasnije do 11 časova Gradjevinskom Odelenju Direkcije (Trg Vojvode Putnika br. 9. II. sprat vrata broj 9.)

Pravo za licitaciju imaju samo ona lica i tehnička poduzeća, koja podnesu komisiji uverenja o svojim preduzimačkim sposobnostima i uverenje o tome, da su svoju radnju za porez prijavili i da su na istu platili sav porez sa pripadajućim prizemima za sve istekle zakonske rokove, kao i za sve odobrene obroke po specijalnim rešenjima.

Zastupnici ponudjača pristupice se licitaciji, ako imaju pismeno punomoćje da ih mogu na ovoj licitaciji zastupati.

Planovi, obrazac ponude, predračuna troškova, opšti i tehnički uslovi mogu se videti i po ceni od 50 dinara nabaviti svakog dana za vreme zvaničnih časova u Gradjevinskom Odelenju Direkcije.

Naknadne ili telegrafskim putem podnete ponude neće se primiti.

Iz Direkcije Državnih Železnica u Subotici
Broj 13.145/1928.

URED NAČELNIKA SL. KR. GRADA SUBOTICE

Broj: 506/1928. grnč.

Natečaj

Ovime raspisujem natečaj na upražnjeno mesto četiri sekundarna lekara gradske javne bolnice u Subotici:

Položaj se popunjuje imenovanjem sa sledećim uvjetima:

1. Godišnja plata din. 14.400.— t. j. mesečno po din. 1.200.—
2. Stan
3. Oгрев.
4. Osvetljenje i prvorazredna hrana.

Za položaj se traži prema lekarska diploma označeno u §. 11. Pravilnika gradske javne bolnice i daje se prednost onima, koji raspolažu sa operatorskom diplomom.

Od strane Vel. Župana naimenovan sekundarni lekar dužan je u bolnici stanovati, privatnu praksu nemože terati, a položaj samo posle dvomesečnog otkaza može napustiti.

Oženjen lekar nemože natecati.

Pozivam zainteresovane, da predadu propisno taksiranu molbu snabdevene uverenjem o bezprekornom vladanju, kao i uverenjem o državljanstvu Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca uključivo do 3. aprila 1928. godine do 12 sati u podne u uredu gradonačelnika Sl. Kr. Grada Subotice.

Reflektanti moraju perfektno poznavati državni jezik u govoru i pismu.

Kasnije predate molbe ili one, koje nisu snabdevene potrebnim dokumentima neće se uzeti u obzir.

Napomenjujem, da u koliko nebi se javio ni jedan reflektant sa spremom odgovarajućim u smislu §. 9. čl. 1. u godini 1883. u tom slučaju uzeće se eventualno u obzir molba onih lekara, koji su upućeni na jednogodišnje praktiziranje, a koji su svoju molbu radi natečaja podneli blagovremeno.

Subotica, dne 16. marta 1928. godine.

Gradonačelnik:

Dr. Stipić

A boldogulás legbiztosabb alapja: a jövőről való gondoskodás!

Minden embernek kötelessége övéiről és öregségére önmagáról gondoskodni!

Biztosítsa tehát magát a

»DUNAV«

biztosító részvénytársaság suboticiai főügynökségénél, ahol a legújabb rendszerű

takarékpénztár-biztosítás köthető

Befizet hetenként 10 dinárt és ezért kifizet a társaság:

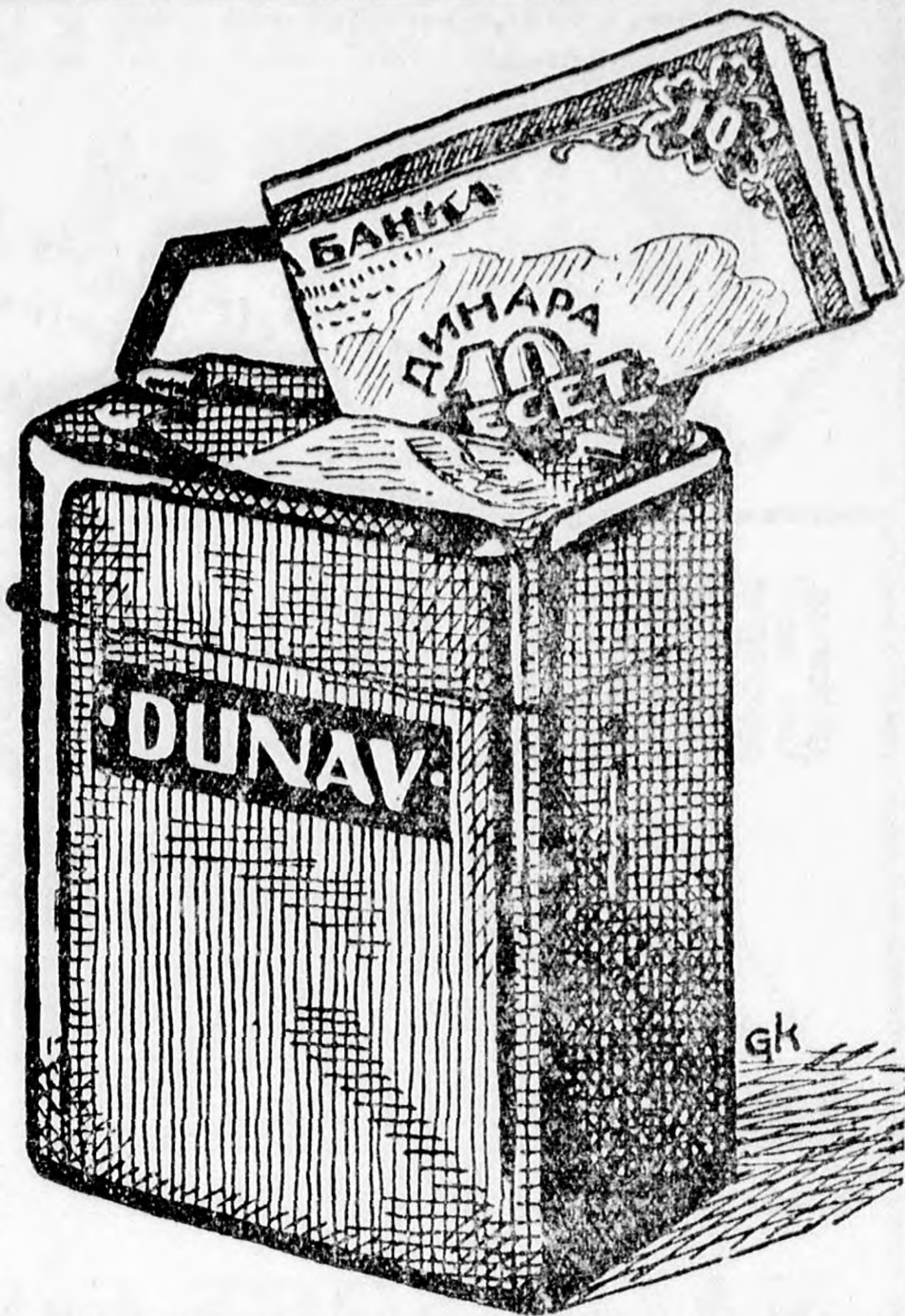
megélés esetén . . . 10.000 dinárt
halál esetén . . . 10.000 dinárt
baleseti halál esetén . 20.000 dinárt
rokkantság esetén . 10.000 dinárt

Az első heti részlet befizetése a biztosított teljes összeg felvételére jogosít

A „DUNAV” életbiztosítási kötvényei a hadügyminiszterium 3640 sz. rendelete értelmében házassági óvadékkul elismertetnek

Felvételi korlátár 60 év

Orvosi vizsgálat kötelező

Apatin—Sončanska Vodna zadruga za zaštitu od poplave u Apatinu

Broj: 214/1928.

Az apatin—szontai ármentesítő társulat töltésmagasbbitási és erősbbitési munkálatait, összesen 111.161 m³ földmunkát ki fogja adni a helyszínen megtartandó szóbeli árverés után f. évi március hó 28-án 11 dináros egységárról felfelé, kisebb részekben, melyek azonban 100 m³-nél kisebbek nem lehetnek; 22.789 m³ földmunka vagonétekekkel végzendő. A vagonéteket vállalkozó maga köteles beszerezni.

A munka árának 10%-a kaucióként letétbe helyezendő. A feltételek minden munkanap a társulati irodában Apatinban megtekinthetők. A munka után a társulat maga gondoskodik a betegségyőzről és a járulékok kifizetéséről.

Apatin, 1928. március hó 16.

2764

Az apatin—szontai ármentesítő társulat elnöke.

Magyar vizum nem szükséges

Kedvezményes vasúti utazás
Budapestre és vissza

1928 március 17.-től március 28.-ig

Fenti idő alatt a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 50%-os kedvezményel adatik ki. A vizum két havi tartózkodásra jogosít.

Ugyancsak ezen idő alatt a Budapestre és vissza való utazásra lényeges vasúti díjmérséklések alkalmaztatnak.

A vizumnélküli utazásra, a vasúti és egyéb kedvezmények igénybevételére vonatkozó igazolványok a budapesti és Mezőgazdasági Tenyészállatkiállítás alkalmából adatnak ki és az igazolványok a kiállítás kétszeri megtekintésére is feljogosítanak. (1928. márc. 22—26.) Ezen igazolványok 60 dinár és portó beküldése ellenében kaphatók a *Bácsmegeyi Napló suboticiai, noviszádi, velkibečkereki és szombori kiadóhivatalában, Hírlap kiadóhivatalában*, nemkülönben:

Szuboticán: a Kereskedők és Gyárosok (Lloyd) Egyesületében, az Általános Hitelbanknál és a Közgazdasági Banknál, Radio Reklam Jugoszlavija.

Noviszádon: az Agrária Szövetkezetnél, Kereskedelmi és Iparbanknál, a Putnik Utazási Irodánál, Hoffner és Schrantz.

Velkibečkerekén: Takarékpénztár.

Szomborban: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete (Lloyd), Bácskai Gazdasági Egyesület.

Pancsevön: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Népbank R.-T.

Topola: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete.

Novivrbas: Takarékpénztár R.-T., Mezőgazdasági Bank.

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Szetai Gazdakör, Novoszel János titkár.

Kula: Hitelbank R.-T.

Velika Kikinda: Központi Takarékpénztár.

Odzsaci: Hódtsági Takarékpénztár.

Csakovec: Horvát Általános Hitelbank.

Sztari Becsej: Potiska Banka.

Beogradban: „Putnik” Utazási Iroda, Hálóközi Társaság, Bank és Kereskedelmi R.-T. (Terazija 5.), Utlevélhivatal és Magyar Kir. Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztálya (Palata Akademia Nauka, tel. 20—23).

Meghívó

A Radničko Invalidsko Pripomočno i Penziono Udruženje Kraljevstva S. H. S. f. évi március hó 25-én d. u. 3 óraker saját palotájában (I. Manojlovićeva ulica 5. sz. a.) lévő tanácstermében tartja

RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. tagjait és mindazokat, kiket egyesületünk működése érdekel, ezennel tisztelettel meghívja.

Tagtársi tisztelettel:

2823

Központi vezetőség.

A Szuboticiai Önálló Iparosok és Polgárok Jótékony Betegségyező Egyesülete értesíti a t. tagjait, hogy rendelőjét f. évi április hó 20.-án saját házába, trg Cirila i Metoda br. 1/d alá (nagytemplommal szembeni kis ucca) helyezi át.

Tagfelvétel addig a régi helyiségben, Trumbićeva ulica 8. 2838

Tavaszi és nyári
angol divatszövet-ujdonságok
nagy választékban megérkeztek
Jó szabás, elsőrendű munka, mérsékelt árak!
Bózsó Vince 16. fl. szabó
Zenedés-utca — Telefon 6-51

Szőlőtelepítők!
Megrendelhetik szükségleteiket az ültetéshez, valamint a hiányok pótlásához
Ingusz Testvérek
Judas és királyhalmi szőlőgazdaságban nevelt fajtisza porbujtásos, valamint egyszerűen lakozott gyökeres szőlővesszőt. Továbbá összeszedett, megpuccolt, télire levermelt és fagymentesen áttelelt sima
Szlanka, Kövidinka, bánáti Rizling (kreača)
és különböző csemegefajta sima szőlővesszőkből
Posta: Palić—Šupljak. Ür. önycim: Ingusz Palić
Telefon: Palić 3 2554

Hová megy fényképeztetni magát?
Megyek Gergics foto Rekord műtermébe
Aleksandrova ulica (Nemzetivel szemben)

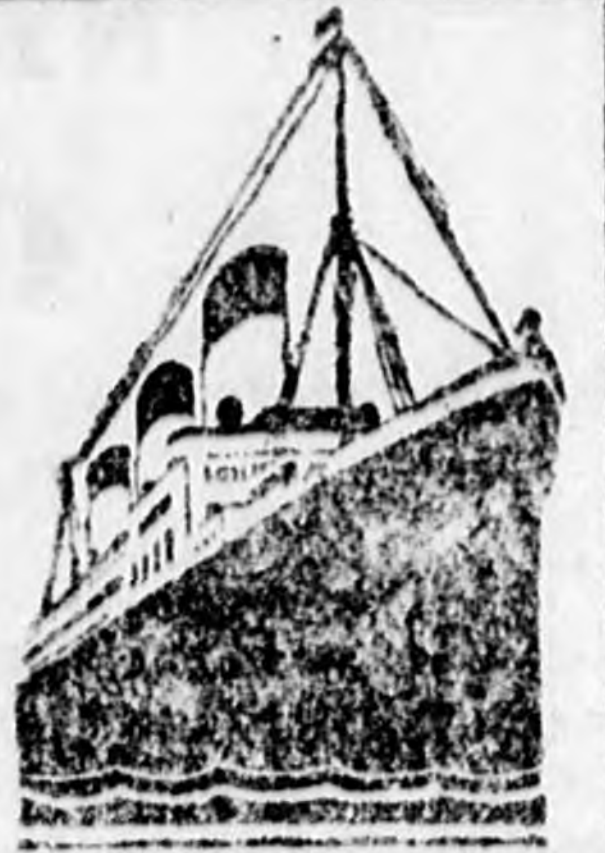
Tavaszi-nyári angolszövet
Ujdonságok
Salon-, uccai, sportöltönyök
Felsőkabátok

M. Petrović és D. Kraus
férfi-szabók
NOVISAD

Délamerikába

a legnagyobb német délamerikai vonallal
Hamburg Délamerikai Gőzhajózási Társaság

Mindenemű felvilágosítást ad
SOMBORI képviselőnk
a Parizka utca 2 sz. m. alatt 220

240 dináros havi részletre

már kaphat elsőrendű keményfa hálószobát, hajlított széket, konyha-berendezést, íróasztalt és minden más bútort
BOTHE I EHRMANN D. D. ZAGREB LERAKATA
GUSTAV FISTER ml. SUBOTICA
VII. Fra Ješe trg 6 Barátok temploma mellett

CHOCOLAT' LA CIGOGNE

Chocolat „La Cigogne” exquis à croquer

NAGY SORSJÁTÉK!

Vásároljunk La Cigogne csokoládét nagy nyereményekkel.

Minden tábla csokoládéhoz a nagysághoz képest egy vagy több kép van becsomagolva.

Csak 40 kép kell egy nyereményhez

A következő tárgyak nyerhetők: karkötő-óra, asztali óra, fényképező készülék, gramofon, gyors- és kerékpár. Szíves felvilágosítással a sorsjáték ügyében szolgál minden jobb kereskedés.

Engros-árak miatt forduljon a csokoládégyárhoz

D. PECHMAJDU & CIE ZEMUN

1786 Telefont 56

HEGYI FÜLÖP

női konfekció áruháza, SUBOTICA

tisztelettel értesíti a t. hölgyközönséget, hogy a tavaszi ujdonságok árusítása megkezdődött és kéri azok sz. megtekintését.

Olcsó árak!

Kedvező fizetési feltételek!

ELSŐRENDÜLEG

berendezett üzemenben készítek mindenféle stancni acélkiszéket, egyszerű és kombinált rugós felhúzó és kivágókat. — Vállalok gyors-réselést. Au omata és kisléi szakszerű javítását.

TÖMEGCIKKET

szépen és olcsón készítek minta vagy rajz szerint fehér és fekete bádagnál, továbbá alumínium, sárga- és vörösréz, nikkel, pakfong, alpacca, ezüst és aranylemezből.

Füzy Vilmos bádogárúgyára Subotica

Pékek figyelmébe!

Mindenemű pékműhely-berendezés
ZVHO R ZAGREB
NOVISAD
Tomarinska ul. 67

Az összes pékkellékem kívül a 50- és 60-éves kovacsoltvas pékműhelyeket a legolcsóbb árakon. — A gép-építésmestert pékműhelyek építéséhez. 1169/4

Tessék csak a legjobb

Szülőltvány és gyümölcsfaoltvány

mind a kettőt vásárolni mérsékelt áron!

Kérjen díjmentes árjegyzéket!

M. Djordjević

szőlő- és gyümölcsfaoltványtelep

NOVISAD

Postafiók 133. (Bácska)

(Lerakati: Kinašica ul. 10. b.)

Irodista

1 gyorsírónő

1 gépirónő

gyakorlattal 276

felvételnek

előnyben részesítők a szerb-nyelvet, német és magyar nyelvismertéssel bírók

Silesia, Novisad

Motocsonakot

beépített 281

motorral

nevezetle keresek

Danko Salom

Beograd, Bosanska Banka

Sombori juhturó

184 Csak akkor jó, ha az Cirilovtól való.

Szállítja

M. Cirilov, Sombor

Bőrön öltöztető

kollektív táskákat

és

speciális bőrárut

megrendelésre legpontosabban készítek

FALKENSTEIN

szőrmestert és bőrdoboz

Zmaj Jovin trg 6.

Javítások és sérv öltöztető

és tisztítás

LEGFINOMABB FRANCIA TÁPLÁLÓLAJ

ZÖLD KERESZT „CROIX VERTE”

KÜLÖNLEGESSÉG

SALÁTÁKHOZ

MAJONNÉZEKHEZ

FŐZÉSRE

ÉS SÜTÉSRE

S. H. S. VEZÉRKÉPVISELET

IGNACE FLECHE & Co. BEGRAB

Fával égetett fehér darabos mesze, elsőrendű építőmészet, becsinált portland cement, alab. gipszet, száraz pormentes faszenet, pécsi kovacszenet ajánl

RÉVAI ADOLF

1971 Subotica, Szécska utca 2 — Telefon 551

Gazdák!

A valódi zöldpor

1/2 kg-os csomagokban

„Aeroplan” védjeggyel, mint itt látható, jön forgalomba.

Ingyen ismeretlét küld és viszont-eladókna: szállítja:

Kemikalija Novisad

Futoški put 27

Garantirano čist

Schweinfurter Zeleni

Nº 1922 1/2 Kg.

Fotoški put 27

Mielőtt építkezéshez mész-,

cement-, gipsz-, oltottmész-, fedőlemez- vagy más építő-kozmási anyagokban, vagonátalban vagy kisebb mennyiségben szükségletét beszerezni, kérjen ajánlatot

Sipos Sándor mészterme

SUBOTICA, I. Szécska (Gombkötő) ul. 6. Telefon 863 és 867

Eladó fakereskedés

Sentán 25 év óta fennálló elsőrangú detail-üzletem — betegség miatt —

eladom, esetleg társulnék

Bővebb információt bármikor adok.

Csakis személyesen tárgyalok.

Pollák A. Vilmos

fakereskedő, Senta

Mondhatnak, írhatnak, amit csak akarnak

„Alexa” nyakkenők mégis a legjobb

Subotica, Aleksandrova ul. 7 (Korzó). Fordításokat 10 dinárért készítek

Szőlőajtványok

amerikai alanyra ojtott, ellismert legjobb minőségben dus gyökerezettel, gyökere és sima vadvevesszők minden fajban, valamint acesesítet 2-3 éves gyümölcs és rózsafák megrendelhető.

Sévár László 2503
mintaszőlő és szőlőajtvány telepéről
Petrovaradin (Majur) Postafiók 17
Lerakat Bakačeva ulica
Arlevezék kívánatra ingyen!

Német kisasszony

jó bizonyítványokkal
gyermekmelé —
azonnalra keresetlők
Ajánlatok fényképpel ellátva
SILESIA-hoz NOVISAD
küldendők

Ujjoncok és katonakötelesek

akkik egy gondó ják, hogy téve-
senlelelek besorozva és beosztva
forduljanak a
„Tausanović Irodához“
hol mindenről pontos informá-
ciót szereshetnek. Beograd, Kr.
Milana ulica 73. Telefon 49-21

Halló!

Tudja-e mar hol kaphat eleadón
jó és friss marha-, borjú- és
sertésbnsat, további minden-
nemű felvágottat? Csakis

DUDAS

mészáros- és hentesüzletében
a Kiskápolnával szemben (volt
Kuthy-léle helyiségben)
Jó tőkolegény felvételk

Ügyes képviselők

jugoszláv értékpapírok
kis havi részletre való
eladására felvételnek.
Ajánlatok Jakov Zumbulović,
Beograd, Kralja Petra ul. 52 címre küldendők.

BORY BÉLA

szivattyugyártó
Subotica, Štosova ul. 7.
Állandó raktár saját
gyártmányu szivattyuk-
ból, fecskendőkből, alkat-
részekből és elektromo-
torokból. Telefon 3-40.
Képes árjegyzék ingyen

Ma este a

GRADSKA KAFANABAN

HARRISON DUO táncbemutatója

Jelenleg Suboticán időző török lovatató-bizottság ezidőszertint szükségelt

40 drb. hátaclóra pályázatot hirdet

Mindazok, akik ezen szállításra reflektálnak, jelentkez-
zenek a bizottságnál Suboticán, Hotel Beograd legké-
sőbb folyó hó 28-ig

Amerikai rendszerű áruterjesztés

Avalódi „DELMOND“ pipereszappan-
nak a jugoszláviai fogyasztókkal való
megismertetése céljából minden
egyed tucat „DELMOND“ szappan-
hoz egy szép és jól járó asztali órát
ajándékozunk

A jugoszláviai reklám céljára 5000 óra
kerül kiosztásra!

E y tucat „DELMOND“ toilette-zsappan
ára az órával együtt ibérmentve csak 1,0 din
Semmi mellékletől ség

Tegyen egy próbát s meg fog győződni, hogy a
szappan is, az óra is külön-külön többet érnek!

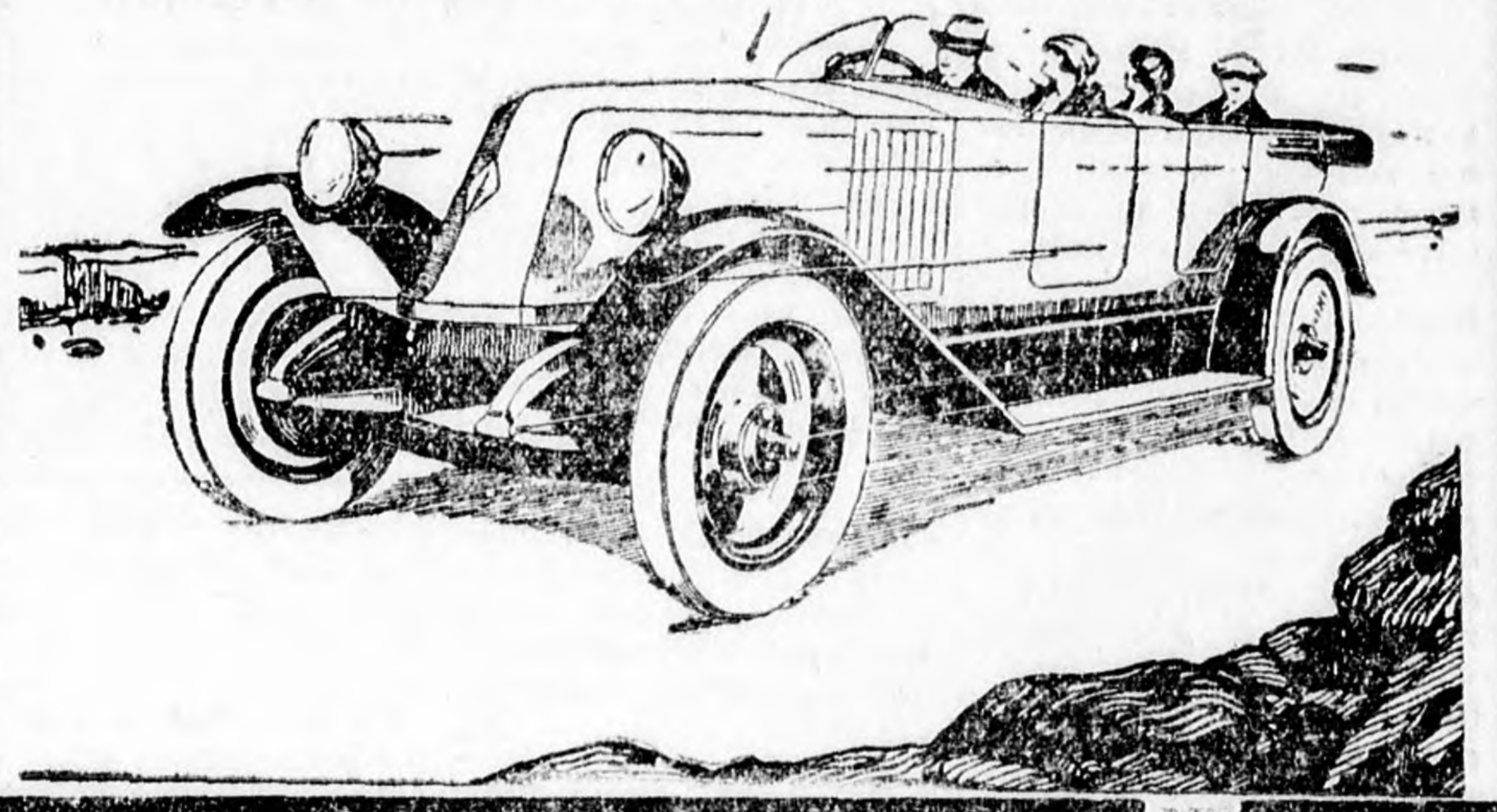
Megrendelhető az SHS. vezérképviselőjénél
Alexander Pollak, Beograd, Hilendarska 22

RENAULT-MONASIX

beérkezett!

Az autótechnika mesterműve a leg-
tökéletesebb kocsi a szakértő számára;
a legkényesebb és a legnagyobb igény-
eknek megfelelő; a világ legkisebb
6 cilinderes kocsija; 100 km. sebesség
és 6 kg. benzinfogyasztás

Minden typus számára az összes alkatrészek raktáron
Renault-művek vezérképviselote:
KRAUSZ EDE, NOVISAD

Május 1.-i belépésre

keresünk

nagyobb gyakor-
lattel és megfelelő kaucióval bíró

bérlőt vagy csapost

sörözőnk és vendéglőnk részére

Apatini Sörgyár r.-t.

Tölgy tükörparkett és gőzölt bükkfadeszka

kapható

Vig fatelep, Subotica

Szegedi ut, villanyteleppel szemben

Hűtőgépek a tenyészállatvásáron

Budapest, Pongrácz-ut. Márc. 22-26

A kezelés és vegyszer nélkül működő

szab. rotációs **A-S** hűtő-automata

üzemben látható

Vízum nélkül utazhat féláru vasúti jeggyel!

GELLÉRT IGNAC és TÁRSA R.-T.

Budapest, VI., Podmaniczky u. 41. Telefon: T. 212-91

METROPOL GARAGE

Subotica, Olobodjenje 23 (Senta ut)

Etvállalja az összes e szakmába
vigó munkákat garancia mellett

Mérsékelt árak! Szóli kiszolgálás!

„Dendra“

Gyümölcsfa karbolineum

téli permetezésével biztosítja a jövő évi bő gyü-
mölcsstermését. Használandó levélhullástól rügy-
fakadásig. Kapható:

Schweiger M. Lajos

vegyészeti ipar Subotica

Telefon: 85 — Tolstojeva ul. 19

Szabadalmazott jégszekrényeket

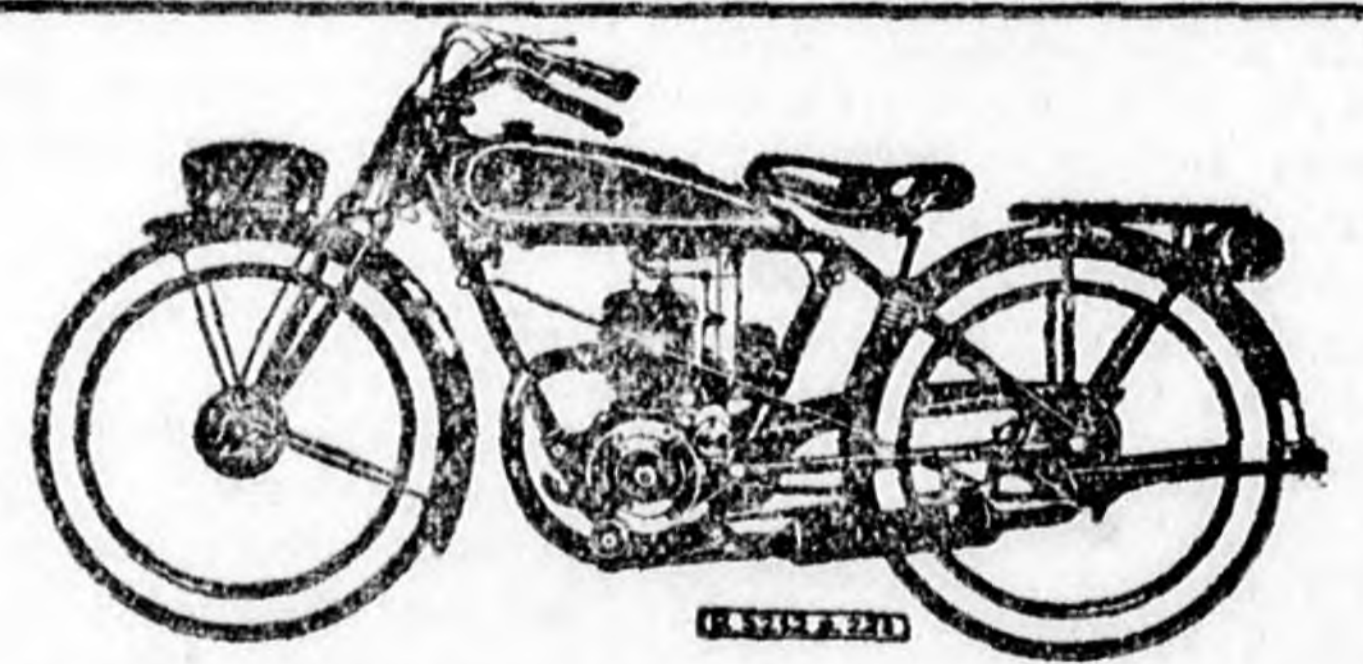
40% jégmegtakarítással gyárt

Braća Goldner többszörösen kitüntetett Szubotica, Jugovića ulica 20
jégszekrénygyára Kérjen árjegyzéket!

SZŐLŐVESSZŐK

1-2 éves gyökeres és porbjúttás rízing,
kővidinka, szlanka, ezerjő, aramon, mus-
tos, otello, bármily mennyiségben kapható

Biber Zoltánál, Kraljevbrög

PUCH-kerékpár

megtekinthető
és raktáron:

AUTOSPECIALNA RADIONICA

NOVISAD

Sibinjanin Janka ul. 22

A tavaszi szezonra megerkezik
a legszebb és legdivatosabb

öltöny- és felöltőszövetek

Nagy választék! Nagy választék!

VOJISLAV VASILJEVIĆ

angol uriszabó

10845

SUBOTICA, Manojlovičeva ul. 7. (Pletkosić-palota)

LIFKA
VASÁRNAPIG

**Gyere
te bűnös...**
Harold Lloyd

LYA MARA
TÁNCOLÓ BÉCS

LEVELEZÉS

Zoricámi Vasárnap, 25-én fent lesznek, délutánival várak, okvetlen jőjj. Csókol Iluska. 2751

Vadászok! Kittenberger Kálmán: Vadász és gyűjtőton Kelet-Afrikában című könyvét megrendelhetik Minerva r.-t. könyvostályában. Ára 320 dinár.

Nehéz, körülményes és veszélyes ma Oroszországba utazni. Nehéz az orosz népet, lelkét, érzésvilágát megismerni. Ottendovski: A sötét Kelet árnyéka, minden kérdésre, amely az orosz viszonyokra vonatkozik, megfelel. Ára diszes vászonkötésben 80 dinár. Megrendelhető a Minerva r.-t. könyvostályában.

HÁZASSÁG

Nemzetközi házasságközvetítő iroda minden megbízásnak pontosan eleget tesz. Amore házasságközvetítő iroda Temesvár, Románia, Kossuth Lajos ucca 21. 11993

Férjhez akar menni? Hogy tökéletes boldogságot találjon a házasságban olvassa el dr. Sikor József: »A tökéletes feleség.« Beniczky Irma: »A szép otthon.« Beniczky Irma: »A nő kötelességei« és dr. Sikor József: »Miben különbek a nők a férfiaknál?« című könyveket. Minden egyes könyv ára 8 dinár, megrendelhető a Minerva r.-t. könyvostályában.

Házasodni akar? Olvassa el dr. Sikor József »Házassulandók könyve«, amelyből megtanulhatja, hogy házasodnak az okos emberek, hogy házasodnak az ostobák. Ára 8 dinár, megrendelhető a Minerva r.-t. könyvostályában.

FOGLALKOZÁS

Beogradi textilárú üzletbe azonnali belépésre ügyes kereskedőseggel kerestetik. Cim »Ügyes« jelíggel a kiadóba. 2807

Borbélysegéd, jó munkás, aki bubihajvágást is érti, azonnali felvétetik. Ugyanott egy tanulóleány felvétetik. Kécity M. uri- és női fodrász, Veliki Beckerek. 2811

Rövidáru szakmából fiatal segéd azonnala felvétetik. Írásbeli ajánlatok az eddigi működés megjelölésével »Rövidáru« jelíggel a kiadóhivatal továbbít. 2802

Irodagyakornok szerb-magyar nyelvtudással azonnal felvétetik. Patria szék-területi intézet, Subotica. 2801

Gyermektelen házaspár házimesternek felvétetik. — Cim a kiadóban. 2819

Magános ur háztartását elvállalnám. Leveleket »24« jelíggel a novisadi kiadóba kérek. 2822

A háztartás minden ágában jártas, jól főző középkorú nő jobb házba, pusztára, vagy vidékre ajánkozik. Leveleket »Megbízható« jelíggel a kiadóba kér. 2800

Fodrászot, aki manikűrözni is tud, azonnali belépésre keresek. Csak perfect munkaerők jelentkezzenek. Zsivojin Maletić nőifodrász Senta. 2839

Borbélysegéd, ügyes, fiatal, állást keres. Szokol József Coka, Bánát. 2841

Soffíri vagy gépészi állást keres tanult géplakatos, gépész és gyakorlott autóméchanikus. Józan, szorgalmas 5 évi működéssel. Megkereséseket Molnár könyvkereskedés Senta, továbbít. 2840

Borbélysegéd, idősebb, jó munkás, azonnal beléphet T. Kolatić borbély Sombor, Doszitoli Obradovića 1. 2767

Biztosító társaság keres fiatal kezdő tisztviselőt szubotici vezérigazgatói részére, szerb, magyar, esetleg német nyelvtudással, aki akvizíciós munkára is alkalmas. Írásbeli ajánlatok »Azonnala« a lap kiadójába kéretnek. 2761

Nagyobb gabonacég vezető tisztviselője, bécsi exportakadémiai végzettséggel, perfect szerb-német-magyar levelező, mérlegképes könyvelő, állását változtatni óhajtja. Szives ajánlatokat »Ambitio« alatt kér a kiadóhivatalba. 2770

Gyermekgondozónőt három éves leányka és csecsemő mellé keresek április végére. Bodrog, Bačka Topola. 2722

Elsőrangú női fodrász, ki a vizionálásban is jártas, azonnali felvétetik. — Hacker Regina nőifodrász, Pančevo. 2718

Vasalónk festett és tisztított ruhák vasalásához azonnali felvétetik. A. Kovács, Sombor, Kralja Petra 2. 2690

Jóházból való fiukat tanoncnak felvesz F. Bachinger cég. Bene Sudarevićeva ulica 34. 2839

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó feltüntetése számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívószöveg jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekben kérjük válasszunk mellékeletet.

MOTOREKE

28 HP. legújabb rendszerű, 1925. építésű, vadonatúj, leszerelhető ekékkel, fel-tűnő olcsó áron eladó

SEIDL GÉP- GYÁR VRSAC

Megszabadulhat

kínzó oszlop, romlás és közérzéses fájdalomtól nem kell fürdőhelyre utazni! Egy pa affin-kezelés 10 fürdőt pótol

PARAFFIN-THERAPIA SUBOTICA

Lilka mosi
Allandó orvosi felügyelet. Meggyógyult betegek köszönőlevelei igazolják a paraffin-kezelés kiválóhatárát. 2271

BUTORALBUM

legmodernebb és stílussterekkel most jelent meg. Kapható

SIPOS FIAI

lakásberendezők kiadóiban SUBOTICA, Zental-ut 3. Lakásberendezés és az asztalos szakmába vágó munkák a megrendelők teljes melegegedésére készülnek

Faszobrász-segéd stíl-szerű munkára (tisztázó) felvétetik. Rigó Antal Szubotica V. kör Dunavszka-u. 28.

Pénztárnoknő azonnali belépésre kerestetik. Aki ilyen minőségben már alkalmazva voltak és irodai teendőkben jártasak, előnyben részesülnek. Szerb, német és magyar nyelv tudása feltétel. Csak komoly és feltétlen megbízható nők jöhetnek figyelembe. Cim megtudható Dr. Szántó Miklósnál, Sombor. 2661

Kerestetik önálló mechanikussegéd, aki a kerékpár-, varrógép- és irógépszakmában teljesen jártas. Ajánlatok »Megbízható« jelíggel »Boza« hirdetőbe Veliki Beckerek küldendők.

Ön állást keres? Tanuljon ki soffírnak. Folytatódagos előadás szerb, német, magyar nyelven. Belépés bármikor. Eredményért garantiálunk. Soffírkola (keresek és ipari miniszteri eng.) Novisad. Kralja Aleksandra 7. az udvarban.

Fényképészsegédet perfect negatív- és pozitív retusort felvesz azonnali Reményi, Subotica. 2633

Ügynököket, helyi képviselőket Jugoszlavia összes városaiba és falvaiba állami értékpapírok eladására fixre és provizióra felvesszük. Keresteti eshetőség 3000—5000 dinárig. Peić agentura, Subotica, Vlaszka 8. 2825

VÉTEL-ELADÁS

Kefekötő-szerszámokat ujat vagy használtat vennék. — Varga András, Kula. 2814

Vendéglő a Palicsi uton házzal és berendezéssel eladó. Jelačić, Palići ut 145. 2777

Szőrös-büfé, jó nyári üzlet, eladó. Ugyanott 3 méter hosszú pult is eladó. Cim a kiadóban. 2820

Szalmakalap

legolcsóbban kapható a sentai szalma alapgyárban. Kérjen mintát és árajánlatot Fuchs Bernát és Salamon Senta 2650

Eladó ház, közvetlen a foposta közelében, mely áll 5 szobából és hozzávaló mellékhelyiségekből. Május 1-én átvehető. Cim a kiadóban. 2821

Eladó 4 éves 80 HP MÁV Astra szívógázmotor 54" MÁV golyós cséplővel. — Bagi Lukács, Martonos. 2826

Két cséplőgép, az egyik 6-os Nicholson és egy 8-as Magyar Állami Gépgyár gyártmányu, eladó. Szokol Péter, Cantavir. 2738

Kisebb birtok 6% biztosi tők hozadékkal Felsőbárányban eladó. Felvilágosítást ad Dr. Hadik József, Veliki Kikinda. 2773

Új szőcskaszót keresek megvételre. Zámbo Mihály szücs, Stara Kanjiža. 2751

Négykerékű könnyű federeskoci, egy könnyű parasztkoci 7 és 9 sukkes oldalakkal eladó. Cim Masarikova ul. 29. Romič-féle ház. 2709

Bor eladó kis tételekben is (50 lit) házhoz szállítva, Petar Vojnić Zelić, Šupljak állomásnál. 2739

Lakóház: egy szoba, konyha 20.000 dinár, három szoba, konyha és mellékhelyiségek 100.000 dinár vételáron eladó. Felvilágosítást ad dr. Wilhelm Jenő ügyvéd irodája. 2783

Harmincöt év óta fennálló fűszerüzlet más elfoglaltság miatt eladó. Cim a kiadóban. 2750

Fűszerüzlet eladó. II. Oslobodjenja ul. 10. 2778

Veszek idej bányai juhturót, Bernhard A. Trumbićeva. 2747

Trapista sajtot, elsőrendű minőségű »Bijela zvijezda« márkájut ajánl 5 kg-tól felfelé »Zvijezda« tejfeldolgozó vállalat, Jarkovac (Banat). 2782

VÁROSI MOZI

Csütörtöktől—Vasárnapig
Ujból két nagy sláger
A Waller cirkusz titka
AZ ÜLDÖZÖTT

Dráma a cirkuszi életről
Főszereplők: Marion Nixon és Pat O' Malley

Az 1928. év sláger filmje
A tökéletes gentleman
Az arisztokrácia karikatúrája
Főszereplők: Gösta Eckmann és La Jana

Mozsi, komplett, olcsón eladó. Paja Milić, Sombor, Kralja Petra 2. 2689

Megvételre keresek gőzgéphez tiz, esetleg többiejű ekét csekély szántásra. Budisin Gyura, Veliki Kikinda. 2610

Mozsi eladó teljes felszereléssel és berendezéssel. — Titan Kinó, Bačka Petrovo-selo. 2613

Első Magyar Gazdasági acélfogaskerekes magányos kazán, 1 garnitúra Astra, 10 éves Hofherr gyári magánjáró garnitúra eladó. — Csere üzletet is kötök. Kókai Elek, Bačka Topola.

Ingyen kap egy sveici órát, aki 2000 dinár értékű készruháat vásárol vagy ismerősét küldi Bács megye legolcsóbb férfi-, női- és gyermekruha áruházában Földes Samunál, Szubotica, gyümölcs piac. Rendkívül olcsó áraitól tessék meggyőződni vételkényszer nélkül! Olcsóbb mint bárhol. Oriási választéki Ügyeljen a cégrel Ezen kedvezmény csak ebben a hónapban!! 8424

Menyasszonyok, ha kelenyűket, monogramjaikat olcsón, divatosan és izlésesen akarják elkészíttetni, győződjenek meg arról, hogy egyedül Budanović Terézia üzletében, Rudić ul. 1. kaphatják azt. 1483

Fournir envezett lemez és parketta gyári áron kapható a Slavonia-bródi furnirgyár subotici lerakatában. Gusztav Fiszer ml. Fra Jese trg 6., a barátok temploma mellett. 1759

Gépész társaimnak! Ajánlom lokomobilhoz a szabaddalmazott högyűjtőt. Szikra és tüszekrény léghuzatgátló, husz százalék tűzölőanyagtakarítás. Igen olcsó garantiált jó, helyben készíthető, nincs öntvény. Vidékre képviselőt bárkinek. Csonka Ferenc, Senta. 12037

Subotican házat, inkább telket keresek (500—1000² ig.) Cim: »Pallas«-reklam. 2743

Bačka Topolán a főtéren husz év óta fennálló jóforgalmu urifodrászüzlet eladó. Cim a kiadóban. 2708

Kávéház Subotica főuccán, teljes berendezéssel, jó forgalommal, más vállalat mellett jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 1700

Eladó családi ház nagy udvarral, jókarban levő mellékhelyiségekkel. — II. Oslobodjenja ul. 61. 2697

Volt Ön Afrikában? Schweinfurth: »Afrika szívében« című könyvből megismerheti azt anélkül, hogy oda kellene utaznia. Ára 64 dinár. Megrendelhető a Minerva r.-t. könyvostályában.

KÜLÖNFÉLE

Podgora (Dalmácia) klimatikus üdülőhely és fürdő, Hotel »Primordia« 45 szobával, napi panzió 60 dinár, a bérlő Gottfried Svoboda bécsi szakember, aki részletes felvilágosítással is szolgál. 2570

Észak- és Délamerikába utazni óhajtoknak felvilágosítással szolgál Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova 9. 2798

Hitelletiltás. Feleségem, Skrinjář Jusztina tölem eltávozott, neki senki ne hitellezen, mert adósságait nem fizetem ki. Erdélyi Illés szücs, Mol (Bačka). 2808

Gsinosan butorozott két uccai szoba, előszobával, kiadó április 1-ére. Cim: Trumbićeva ul. 30. Özvegy Bondy Morné. 2836

Három- vagy ötszobás lakás mellékhelyiséggel április 1-ére kiadó. Sudarevićeva ul. 40. 2817

Kétszobás modern iroda a beltéren május 1-re kiadó. Felvilágosítással Kramer Antal és Társa cég szolgál. 2760

Közvetítünk a legrövidebb idő alatt az engedélyek minden fajtaját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékimérés stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ul. 9. 2759

Ujonckoi Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrovidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Szubotica Aleksandrova 9. 2240

Négyoszobás, esetleg kétkétszobás lakás a főtéren, május elsejére kiadó. Irodának is alkalmas. Cim a kiadóban. 2757

Különbejáratu uccai butorozott szoba azonnala kiadó. Tolstojeva ul. 25. 2746

Egészséges egyszobás uccai lakás mellékhelyiségekkel májusra kiadó. VI. Mileticéva (Gyula) 65. 2755

Már 20 éve ismert Larucin kapszulák a legjobban beváltak mindennemű hügyesbántalmaknál, női fehérfolyásnál. Kapható dobozonként 20 dinárért szaküzletekben. Postai szétküldés: Blum gyógyszerár Subotica, fopostával szemben.

»Alexa« nyakkendőipar 10 dinárért fordítja ki régi nyakkendőjét. Korzó. 1249

Több füres és butorozott lakás kiadó. — Bövebbet »Amerika« iroda, Subotica, a foposta mellett.